

דוחות כספיים שנתיים מבוקרים

88	דוח רואי החשבון המבקרים על הדוחות הכספיים
89	דוח רואי החשבון על הבקרה הפנימית על דיווח כספי
90	דוח רווח והפסד
91	דוח על הרווח הכולל
92	מאזן
93	דוח על השינויים בהון
94	דוח על תזרימי המזומנים
96	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בערבון מוגבל - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת המאזנים המאוחדים לאותם תאריכים ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק והמאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברה שאוחדה אשר נכסיה הכלולים באיחוד מהווים כ-0.2% וכ-0.6% מכלל הנכסים המאוחדים לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016, בהתאמה והכנסותיה מרבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולות בדוחות הרווח וההפסד המאוחדים מהוות כ-0.1%, כ-0.4% וכ-0.5% מכלל ההכנסות במאוחד מרבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015, בהתאמה. הדוחות הכספיים של אותה חברה בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותה חברה, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה, נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לדעות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון אחרים, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של הבנק ובמאוחד לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים - של הבנק ובמאוחד - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO 1992) והדוח שלנו מיום 5 במרס 2018, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

סומך חייקין
רואי חשבון

5 במרס 2018

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בערבון מוגבל בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות (להלן ביחד "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - "COSO 1992"). הדירקטוריון והנהלת הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOb (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיומה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשות); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות, או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO 1992.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את המאזנים - של הבנק ומאזחים לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאזחים - ולכל אחת משלוש השנים בתקופה השת"ימה ביום 31 בדצמבר 2017, והדוח שלנו, מיום 5 במרס 2018, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

5 במרס 2018

דוח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			באור	
*2015	2016	2017	2015	2016	2017		
1,521	1,873	2,060	2,260	2,526	2,704	2	הכנסות רבית
283	342	397	307	357	402	2	הוצאות רבית
1,238	1,531	1,663	1,953	2,169	2,302	2	הכנסות רבית, נטו
11	45	47	18	80	121	13,29	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,227	1,486	1,616	1,935	2,089	2,181		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
							הכנסות שאינן מרבית
95	99	94	149	115	83	3	הכנסות מימון שאינן מרבית
839	954	973	1,378	1,300	1,305	4	עמלות
193	188	176	14	65	62	5	הכנסות אחרות
1,127	1,241	1,243	1,541	1,480	1,450		סך כל ההכנסות שאינן מרבית
							הוצאות תפעוליות ואחרות
1,054	1,227	1,215	1,629	1,656	1,627	6	משכורות והוצאות נלוות
269	299	278	428	409	380		אחזקה ופחת בנינים וציוד
86	82	83	131	116	94	17	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
416	427	450	522	502	506	7	הוצאות אחרות
1,825	2,035	2,026	2,710	2,683	2,607		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
529	692	833	766	886	1,024		רווח לפני מסים
213	301	284	326	398	358	8	הפרשה למסים על הרווח
316	391	549	440	488	666		רווח לאחר מסים
130	130	129	38	72	54	15	חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס
							רווח נקי:
446	521	678	478	560	720		לפני יחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	(32)	(39)	(42)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
446	521	678	446	521	678		המיוחס לבעלי מניות הבנק

2015	2016	2017	באור	המאוחד והבנק
			9	רווח בסיסי למניה לבעלי מניות הבנק
4.45	5.19	6.76		רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

* נתוני שנת 2015 אינם כוללים את נתוני פאג"י ויובנק שמוזגו בשנת 2015 עם ולתוך הבנק ונכללו בשנה זו בנתוני המאוחד.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 5 במרס 2018

דוח על הרווח הכולל לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

המאחד			
2015	2016	2017	
478	560	720	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(32)	(39)	(42)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
446	521	678	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(75)	14	90	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
-	(2)	4	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ⁽²⁾ , לאחר השפעת גידורים ⁽³⁾
11	(131)	1	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽⁴⁾
(64)	(119)	95	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
24	37	(35)	השפעת המס המתייחס
(40)	(82)	60	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(2)	(10)	3	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	(72)	57	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
438	478	780	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(30)	(29)	(45)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
408	449	735	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה באור 10.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(3) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(4) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה ופיצוי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן ליום 31 בדצמבר
(במיליוני ש"ח)

הבנק		המאוחד		באור	
2016	2017	2016	2017		
נכסים					
23,332	33,551	29,150	39,186	11	מזומנים ופקדונות בבנקים
13,523	8,685	15,776	10,238	12,26	ניירות ערך
414	813	414	813		ניירות ערך שנשאלו
61,746	63,523	78,175	81,216	13,29	אשראי לציבור
(653)	(607)	(847)	(838)		הפרשה להפסדי אשראי
61,093	62,916	77,328	80,378		אשראי לציבור, נטו
7	-	654	675	14	אשראי לממשלה
2,541	2,657	514	565	15	השקעות בחברות מוחזקות
1,019	991	1,133	1,095	16	בנינים וציוד
219	222	243	235	17	נכסים בלתי מוחשיים
1,342	1,363	1,332	1,342	27, א27	נכסים בגין מכשירים נגזרים
784	1,030	1,020	1,186	18	נכסים אחרים ⁽²⁾
45	2	343	4	א18	נכסים המוחזקים למכירה
104,319	112,230	127,907	135,717		סך כל הנכסים
התחייבויות, הון זמני והון					
84,403	91,035	105,817	113,511	19	פקדונות הציבור
3,576	4,168	755	1,133	20	פקדונות מבנקים
296	817	570	960		פקדונות הממשלה
4,019	3,637	5,801	5,249	21	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,356	1,322	1,356	1,318	27, א27	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,018	3,157	4,929	5,162	22	התחייבויות אחרות ⁽¹⁾⁽³⁾
-	-	745	-	א18	התחייבויות המוחזקות למכירה
96,668	104,136	119,973	127,333		סך כל ההתחייבויות
330	338	330	338		הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
7,321	7,756	7,321	7,756		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-	283	290		זכויות שאינן מקנות שליטה
7,321	7,756	7,604	8,046		סך כל ההון
104,319	112,230	127,907	135,717		סך כל ההתחייבויות, הון זמני וההון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 61 מיליון ש"ח ו-71 מיליון ש"ח במאוחד, ו-54 מיליון ש"ח ו-62 מיליון ש"ח בבנק ב-31.12.17 וב-31.12.16, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 423 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31.12.16 - 238 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק).

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 521 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31.12.16 - 491 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק).

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון
(במיליוני ש"ח)

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים ⁽²⁾	הפסד כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
7,043	246	6,797	5,937	(67)	927	יתרה ליום 1 בינואר 2015
						שינויים בשנת 2015-
464	18	446	446	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(130)	-	(130)	(130)	-	-	דיבידנד
(38)	-	(38)	-	(38)	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(2)	-	(2)	(2)	-	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
7,337	264	7,073	6,251	(105)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
						שינויים בשנת 2016-
542	21	521	521	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(200)	-	(200)	(200)	-	-	דיבידנד
(74)	(2)	(72)	-	(72)	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(1)	-	(1)	(1)	-	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
7,604	283	7,321	6,571	(177)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
						שינויים בשנת 2017-
704	26	678	678	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(330)	(20)	(310)	(310)	-	-	דיבידנד
58	1	57	-	57	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
10	-	10	10	-	-	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
8,046	290	7,756	6,949	(120)	927	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).
(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד - ראה באור 24.א.ב'.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר
(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
446	521	678	478	560	720	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת:
						רווח נקי לשנה
(94)	(97)	(94)	(38)	(72)	(54)	התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
3	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות, נטו
67	74	63	89	93	78	שערוך כתבי התחייבות נדחים שהונפקו על ידי חברות בנות פחת על בנינים וציוד
86	82	83	131	116	94	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
-	(21)	(44)	(6)	(24)	(45)	רווח מממוש בנינים וציוד
11	45	47	18	80	121	הוצאות בגין הפסדי אשראי
* (24)	* (45)	(21)	* (63)	* (50)	(28)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(3)	2	12	3	3	10	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
66	111	9	64	118	(2)	מסים נדחים, נטו
34	68	48	63	96	70	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
* 94	* 128	484	* 207	* 190	531	הפרשי צבירה שנכללו בפעילות השקעה ומימון
216	87	233	218	91	249	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
						שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(42)	197	(31)	98	(1,060)	1,353	פקדונות בבנקים
197	2	424	272	9	434	ניירות ערך למסחר
(34)	(61)	(399)	124	(61)	(399)	ניירות ערך שנשלחו
(2,502)	(3,190)	(1,174)	(3,529)	(4,155)	(2,475)	אשראי לציבור
-	-	-	-	-	298	אשראי לציבור מוחזק למכירה
-	(7)	7	(11)	15	(21)	אשראי לממשלה
(334)	32	(282)	(159)	53	(198)	נכסים אחרים
1,491	343	(19)	1,391	334	(8)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
						שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
5,252	449	5,959	8,634	2,931	7,021	פקדונות הציבור
5,125	995	592	96	(810)	378	פקדונות מבנקים
(595)	203	(215)	(656)	246	(345)	פקדונות הממשלה
(77)	(144)	94	(184)	(244)	168	התחייבויות אחרות
(1,573)	(298)	(22)	(1,503)	(297)	(26)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	(745)	התחייבויות אחרות המוחזקות למכירה
7,810	(524)	6,432	5,737	(1,838)	7,179	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת

* סווג מחדש.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
(22,541)	(11,899)	(4,164)	(28,784)	(13,132)	(4,655)	תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה:
36	50	94	153	80	177	רכישת ניירות ערך המוחזקים לפדיון וזמינים למכירה
9,470	7,078	3,078	12,166	8,203	4,103	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
9,565	4,051	5,718	11,937	4,551	5,780	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(99)	(46)	(46)	(114)	(55)	(55)	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
8	31	89	18	38	93	רכישת בנינים וציוד
(75)	(94)	(86)	(76)	(94)	(86)	תמורה ממימוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
1	-	-	-	-	-	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
3,169	69	-	-	-	-	תמורה ממימוש השקעות בחברות בת שיצאו מאיחוד
-	-	-	-	-	8	מיזוג חברה בת
(466)	(760)	4,683	(4,700)	(409)	5,365	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
						מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה
						תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון:
-	834	352	1,352	834	352	הנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(195)	(650)	(736)	(398)	(907)	(916)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(130)	(200)	(310)	(130)	(200)	(310)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
-	-	-	-	-	(20)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
(325)	(16)	(694)	824	(273)	(894)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
7,019	(1,300)	10,421	1,861	(2,520)	11,650	גידול (קישון) במזומנים
17,278	24,081	22,694	28,615	30,265	27,638	יתרת מזומנים לתחילת השנה
(216)	(87)	(233)	(211)	(107)	(265)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
24,081	22,694	32,882	30,265	27,638	39,023	יתרת מזומנים לסוף השנה
						רביית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
2,031	2,194	2,075	3,071	2,970	3,007	רביית שהתקבלה
430	491	471	734	736	684	רביית ששולמה
39	19	21	39	19	21	דיבידנדים שהתקבלו
178	197	402	346	313	498	מסים על הכנסה ששולמו
28	106	94	48	172	131	מסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

(1) הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2017 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות הבנות וחברה כלולה שלו (להלן - "הקבוצה"). הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. הבאורים לדוחות הכספיים מתייחסים לדוחות הכספיים של הבנק ולדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק והחברות המאוחדות שלו, פרט למקרים בהם צוין בבאור כי הוא מתייחס לבנק בלבד או למאוחד בלבד. הבנק הינו חברה בת ישירה של פ.י.בי. אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי אחזקות"). פיבי אחזקות נשלטת על ידי בינוהון בע"מ, דולפין אנרגיות בע"מ (שבשליטת ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן מאוסטרליה) ואינסטנז מספר 2 בע"מ (שבשליטת ה"ה מיכאל והלן אבלס מאוסטרליה). בין בעלי השליטה קיים הסכם הצבעה ושיתוף פעולה. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 5 במרס 2018.

(2) הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "IFRS") - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.

כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנשחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות נ"ע בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי (ASC 105-10) FAS 168, הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

חברות מאוחדות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.

חברות כלולות - חברות, למעט חברות מאוחדות, ולרבות שותפות או מיזם משותף, שהשקעת הבנק בהן, במישרין או בעקיפין, כלולה בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.

חברות מוחזקות - חברות מאוחדות או חברות כלולות.

שלוחות בחו"ל - חברות בנות של הבנק מחוץ לישראל.

מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל; בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה הבנק מפיק ומוציא את עיקר המזומנים.

מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.

צדדים קשורים - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

בעלי עניין - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

עלות - עלות בסכום מדווח.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנוטרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

(2) מטבע פעילות ומטבע הצגה

השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בש"ח ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. למידע בדבר מטבע פעילות של שלוחה בנקאית בחו"ל ראה באור 1.ד.1.(1).

(3) בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר);
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסים שאינם שוטפים המוחזקים למכירה וקבוצת נכסים המוחזקים למכירה;
- נכסים והתחייבויות בגין מסים נדחים;
- הפרשות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
- השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

(4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכת אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2017 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה.
2. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן.
3. עדכון תקינה בנושא השפעת החלפות חוזה נגזר על יחסי גידור חשבונאי קיימים.
4. עדכון תקינה בנושא אופציות מותנות במכשירי חוב.

להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בדוחות כספיים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015, פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה. בהתאם לחוזר נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי בהתאם לפרק 740 בקודיפיקציה בדבר "מסים על הכנסה" ובנושא 740-830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מסים על הכנסה".

בהתאם לחוזר נדרש ליישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2017. בעת היישום לראשונה יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקינה האמריקאית לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש. תאגיד בנקאי אינו נדרש לתת בדוחות בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו בהתאם לסעיפים 740-10-50-15A-I ו-740-10-50-15d בקודיפיקציה.

ביום 13 באוקטובר 2016, פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב.

עיקרי התיקונים להוראות הדיווח לציבור הינם כדלקמן:

- הוראות המעבר עודכנו כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016;
- הובהר, כי הכנסות והוצאות רבית בגין מסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מסים על הכנסה";
- הובהר, כי קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מסים על הכנסה";
- הובהר, כי חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות";
- דרישות הגילוי בהוראות הדיווח לציבור ומתכונת הגילוי בדבר "הפרשה למסים על הרווח", הותאמו לדרישות בהוראות החדשות;
- הוסרה הדרישה להצגת מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצורכי מס לפי תוספות ג' ו-ג' שנדרשו בהוראות הדיווח לציבור, כיוון שהבאור אינו מוסיף מידע למשתמשים בדוחות.

ההוראות החדשות יושמו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. מספרי השוואה סווגו מחדש, כדי להתאימם לאופן ההצגה לפי ההוראות החדשות. ליישום לראשונה של החוזר לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרץ 2016, פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את ההוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 855-10 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יושמו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.

יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הפסקה ההתאמה של דוחות כספיים של בנקים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים יערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור. ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. עדכון תקינה חדש בנושא השפעת החלפות חוזה נגזר על יחסי גידור חשבונאי קיימים

בחודש מרץ 2016 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2016-05 (להלן - "התיקון") בדבר השפעת החלפות חוזה נגזר (derivative contract novations) על יחסי גידור קיימים, המהווה תיקון לנושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וגידור.

בהתאם לתיקון, עשויות להיות סיבות שונות להחלפת צד נגדי לנגזר אשר יועד כמכשיר מגדר, כגון: קיומן של עסקאות בין חברתיות, דרישות רגולטוריות (Dodd Frank למשל), התמודדות עם מגבלות אשראי פנימיות ועוד.
על כן, שינוי הצד הנגדי של גזר שיועד כמכשיר מגדר בהתאם להוראות נושא 815 אינו פוגע ביעוד כשלעצמו, ובלבד שכל הקריטריונים לחשבונאות גידור האחרים ממשיכים להתקיים, לרבות סעיפים 815-20-35-14 עד 815-20-35-18 בקודיפיקציה.
ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2016.
יצוין כי חברות רשאיות לבחור ליישם את ההוראות החדשות מכאן ואילך או לחילופין ביישום מותאם למפרע.
הבנק בחר ליישם את ההוראות באופן של מכאן ואילך. ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

4. עדכון תקינה בנושא אופציות מותנות במכשירי חוב

בחודש מרס 2016 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2016-06 (להלן - "התיקון") בדבר אופציות רכש ומכר מותנות במכשירי חוב, המהווה תיקון לנושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וגידור.
התיקון נועד לפתור חוסר אחידות בפרקטיקה בהתייחס לבחינת הצורך להפריד גזר משובץ בגין אופציות רכש ומכר מותנות המשובצות במכשירי חוב.

התיקון מבחיר כי לא נדרש לבחון האם האירוע המתנה את מימוש האופציה קשור למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח.
בהתאם לתיקון, בעת בחינת הנגזר המשובץ כאשר קיימת אופציה מותנית במכשיר חוב אשר עשויה להאיץ את תשלום הקרן בגין המכשיר, יש לבחון האם הנגזר קשור באופן הדוק לחוזה המארח על ידי מודל הכולל ארבעה שלבים. תחת מודל זה, יש לבחון האם:

- סכום הסילוק מבוסס על שינויים באינדקס מסוים;
- האינדקס אינו שיעורי רבית או סיכון אשראי;
- החוב כרוך בפרמיה או ניכיון משמעותיים; וגם -
- מימוש האופציה מותנה (contingently exercisable).

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2016. נדרש ליישם את ההוראות באופן רטרוספקטיבי מתואם עבור מכשירי חוב קיימים החל מתחילת השנה הפיסקלית שבה נכנסו ההוראות לתוקף.
ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

(1) מטבע חוץ והצמדה

הבנק מיישם את הוראות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר סוגיית במטבע חוץ, החל מיום 1 בינואר 2017.

עסקאות במטבע חוץ

בעסקה במטבע חוץ, כל נכס, התחייבות, הכנסה, הוצאה, רווח, או הפסד הנובעים מהעסקה מתורגמים במועד ההכרה לראשונה למטבע הפעילות של הבנק לפי שער החליפין שבתוקף במועד העסקה.

בכל מועד דיווח, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום שבו נקבע השווי ההוגן.

פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

רווחים או הפסדים מתרגום עסקאות במטבע חוץ והנובעים מהתנדויות של המטבעות בין מועדי העסקאות לבין מועד הסילוק/מועד המאזן, מוכרים בדוח רווח או הפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום (הכנסות מימון שאינן מרבית), למעט:

- החלק האפקטיבי של רווח או הפסד בגין מכשיר מגדר בגידור השקעה נטו בפעילות חוץ או בגידור תזרים מזומנים;
- הפרשי שער בגין פריטים המהווים חלק מהשקעה נטו.

- הפרשי שער בגין מכשירי חוב זמינים למכירה (AFS), הנובעים מהשינוי בשווי ההוגן ואשר כלולים כחלק מהרווח הכולל האחר המצטבר (AOCI).

פעילות חוץ

מטבע פעילות של ישות הוא המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת הישות. בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה ישות מפיקה מזומנים.

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, תורגמו לש"ח בהתאם לשערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. כל הכנסה, הוצאה, רווח והפסד של פעילויות החוץ, תורגמו לש"ח בהתאם לשערי החליפין שבתוקף במועד העסקאות. הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל, ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מצטברות מתרגום דוחות כספיים". בעת מימוש פעילות חוץ, הסכום המצטבר של הפרשי שער המתייחסים לאותה פעילות חוץ, אשר הוכרו ברווח כולל אחר, מסווגים מחדש לדוח רווח והפסד בתקופה בה הוכרו הרווח או ההפסד ממימוש פעילות החוץ.

גידור השקעה נטו בפעילות חוץ

הקבוצה מיישמת חשבונאות גידור בגין הפרשי שער בין מטבע הפעילות של פעילות החוץ המוחזקת ישירות על ידי הבנק לבין מטבע הפעילות של הבנק (ש"ח).

הפרשי שער הנובעים מתרגום התחייבות פיננסית המגדרת השקעה נטו בפעילות חוץ, נזקפים לרווח כולל אחר, בגין החלק האפקטיבי בגידור, ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מתרגום דוחות כספיים". החלק שאינו אפקטיבי נזקף לרווח והפסד. כאשר ממומשת ההשקעה בגינה בוצע הגידור, מועבר הסכום המתאים שנצבר ב"התאמות מתרגום דוחות כספיים" לרווח והפסד, כחלק מהרווח או ההפסד ממימוש ההשקעה.

נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
%	%	%				
0.3	(1.5)	(9.8)	3.902	3.845	3.467	שער החליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)
(10.1)	(4.8)	2.7	4.247	4.044	4.153	שער החליפין של האירו (בש"ח)
(0.1)	(4.0)	(5.6)	3.925	3.767	3.555	שער החליפין של הפר"ש (בש"ח)
						מדד המחירים לצרכן -
(0.9)	(0.3)	0.3	100.3	100.0	100.3	לחודש נובמבר (בנקודות)
(1.0)	(0.2)	0.4	100.2	100.0	100.4	לחודש דצמבר (בנקודות)

(2) בסיס האיחוד

חברות מאוחדות

חברות מאוחדות הינן ישויות הנשלטות על ידי הקבוצה. הדוחות הכספיים של חברות מאוחדות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה.

זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון בחברה מאוחדת שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם. מדידת זכויות שאינן מקנות שליטה במועד צירוף העסקים- זכויות שאינן מקנות שליטה נמדדות במועד צירוף העסקים בשווי הוגן. הקצאת הרווח הכולל בין בעלי המניות- רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה. סך הרווח, ההפסד ורווח כולל אחר מיוחס לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה, תוך שימור שליטה- עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה תוך שימור שליטה, מטופלות כעסקאות הוניות. כל הפרש בין התמורה ששולמה או התקבלה לבין השינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה נזקף לחלק הבעלים של הבנק ישירות להון. כמו כן, בעת שינויים בשיעור ההחזקה בחברה מאוחדת, תוך שימור שליטה, הבנק מייחס מחדש את הסכומים המצטברים שהוכרו ברווח כולל אחר בין הבעלים של הבנק לבין הזכויות שאינן מקנות שליטה.

אופציית מכר של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה על מניות חברה מאוחדת אינה מטופלת במכשיר נפרד, אלא הבנק מטפל במניות החברה המאוחדת המוחזקות על ידי בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ואשר עליהן יש לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה אופציית מכר, כזכויות שאינן מקנות שליטה הניתנות לפדיון ובהתאם מציגן כהון זמני (Temporary equity) מחוץ להון. הזכויות שאינן מקנות שליטה אשר מוצגות כאמור מחוץ להון נמדדות מידי תקופה בסכום הגבוה מבין חלקו של המיעוט בהון לבין ערך הפדיון של המניות. מידי תקופה מיוחס רווח לזכויות שאינן מקנות שליטה בהתאם לחלקו ברווחי החברה המאוחדת, ככל שנדרשות התאמות כדי להציג את הזכויות שאינן מקנות שליטה בסכום, כגבוה מבין חלקו של המיעוט ברווח לבין ערך הפדיון של המניות כאמור. התאמות אלו נרשמות בסעיף העודפים.

איבוד שליטה בחברה בת

בעת אובדן שליטה, הבנק גורע את הנכסים וההתחייבויות של החברה הבת, זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה ורכיבים אחרים של הון המיוחסים לחברת הבת לרבות סכומים שהוכרו בעבר ברווח כולל אחר מצטבר לרבות בגין חברת בת זרה. אם הבנק נותר עם השקעה כלשהי בחברה הבת לשעבר אזי יתרת ההשקעה נמדדת לפי שוויה ההוגן במועד אובדן השליטה. ההפרש בין התמורה שהתקבלה ושוויה ההוגן של יתרת ההשקעה בחברת הבת לשעבר לבין היתרות שנגרעו מוכר ברווח והפסד. החל מאותו מועד, ההשקעה הנותרת מטופלת לפי שיטת השווי המאזני או כנכס פיננסי, בהתאם למידת ההשפעה של התאגיד הבנקאי בחברה המתייחסת. הסכומים שהוכרו בהון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברת בת מסווגים מחדש לרווח או הפסד.

השקעה בחברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית. השקעה בחברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית.

עסקאות שבטלו באיחוד

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. רווחים שטרם מומשו הנובעים מעסקאות עם חברות כלולות בוטלו כנגד ההשקעה לפי זכויות הקבוצה בהשקעות אלו. הפסדים שטרם מומשו בוטלו באותו אופן לפי בוטלו רווחים שטרם מומשו, כל עוד לא הייתה קיימת ראייה לירידת ערך.

(3) בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

(א) הכנסות והוצאות רבית נכללות על בסיס צבירה, למעט:

- רבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הרבית שיוכר כהכנסת רבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הרבית החוזי. הכנסות רבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות רבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה. כמו כן, רבית על סכומים בפגור בגין הלוואות לדיר מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.
- הכנסות מפרעון מוקדם שבוצע לפני ה-1 בינואר 2014 מוכרות לפי פריסה על פני יתרת תקופת הפרעון המקורית, או תוך שלוש שנים ממועד הפרעון המוקדם, לפי הקצר מביניהם. הכנסות מפרעון מוקדם שבוצע לאחר 1 בינואר 2014 מוכרות מיידית במסגרת הכנסות רבית.

(ב) הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן. עמלות מסוימות כגון עמלות בגין ערבויות ועמלות מסוימות בגין ליווי פרויקטים מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.

(ג) ניירות ערך - ראה סעיף ד. (5) להלן.

(ד) מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף ד. (6) להלן.

(ה) הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

(4) חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקן חשבונאות אמריקאי ASC 310 ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות הפיקוח על הבנקים. בנוסף, החל מאותו מועד מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, מעת לעת מעדכן הפיקוח על הבנקים את הוראות הדיווח לציבור וקובץ השאלות והתשובות המנחות לגבי אופן היישום של ההוראות בנושא חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, זאת במטרה לשלב בהם את ההוראות שחלות בנושא זה על הבנקים בארה"ב לרבות הנחיות של רשויות הפיקוח בארה"ב. החל משנת 2016 עודכנו, בין היתר, ההנחיות בכל הקשור לטיפול בארגון מחדש של חוב בעייתי, הנחיות בקשר לאופן הסיווג של החובות בהתבסס על מקור החזר הראשוני של החוב (primary repayment source) והנחיות מסוימות בנוגע לאופן הבחינה של החובות.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פקדונות בבנקים, איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת רבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: איגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה, ראה סעיף 8.1 ד.ת. (8) להלן.

זיהוי וסיווג חובות פגומים

הבנק קבע נהלים לזיהוי וסיווג חובות כפגומים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.

חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכוחו הפרעון של הלווה, הערכת מקור החזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הבטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הרבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. חובות (לרבות אגרות חוב ונכסים אחרים) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הרבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפרעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות רבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע").

כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין 314 בנושא הערכה נאותה של סיכויי אשראי ומדידה נאותה של חובות.

הגדרת מקור החזר ראשוני בסיווג חוב בעייתי

החל מיום 1 ביולי 2017 מיישם הבנק את העדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי".

העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי. קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר: החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים (כגון: בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על ידי צד שלישי).

בין היתר, כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני.

מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובהר כי ככלל, כדי שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפרעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם.

הבנק עדכן את מדיניות זיהוי חובות בעייתיים וסיווגם, כך שהתוסף מבחן קיום מקור החזר ראשוני ככלי נוסף לזיהוי חובות בעייתיים. מבחינה שערך הבנק עולה כי השפעת היישום לראשונה של העדכון לקובץ השאלות והתשובות הינה גידול בהיקף החובות הבעייתיים בסך של כ-48 מיליון ש"ח וגידול בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בסך של כ-12 מיליון ש"ח.

החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום

חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

א. אין בגינו רכיבי קרן או רבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פרעון של הקרן הנותרת והרבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).

ב. כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

כללי החזרה מסיווג פגום כאמור לא יחולו על חובות שסווגו כפגומים כתוצאה מביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החזרה של חוב פגום למצב פגום וצובר

חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, כך שלאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב ייפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, מוחזר לטיפול כחוב שצובר הכנסות רבית, בתנאי שהארגון מחדש וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים בהערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפרעון לפי התנאים החדשים. הערכה מבוססת על ביצועי הפרעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים או לאחר שהתקבלו תשלומים שהפחיתו באופן מהותי את יתרת החוב הרשומה שנקבעה לאחר הארגון מחדש.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש

במטרה לשפר את ניהול האשראי וגבייתו, וכן במטרה למונע מצבי כשל או תפיסת הנכסים המשועבדים, הבנק קבע ומיישם מדיניות לביצוע הסדרי חוב בעייתיים וביצוע שינוי תנאי חובות שלא זהו כבעייתיים. שיטות לשינוי בתנאי החובות עשויות לכלול, בין היתר, דחיית מועדי תשלומים, הפחתת סכומי התשלומים התקופתיים, שינוי תנאי החוב במטרה להתאימם למבנה המימון של הלווה, איחוד חובות הלווה, העברת חובות ללווים אחרים תחת קבוצת לווים בשליטה משותפת, בחינה מחודשת של אמות המידה הפיננסיות המוטלות על הלווה ועוד.

מדיניות הבנק מבוססת על קריטריונים אשר מאפשרים להנהלת הבנק להפעיל שיקול דעת האם הפרעון של החוב צפוי והיא מיושמת רק אם הלווה הוכיח את יכולתו ורצונו לפרוע חוב והוא צפוי לעמוד בתנאים של ההסדר החדש.

חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפרעון החוב (בחלקו או במלואו).

לאורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתו הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לאורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- החייב נמצא כיום בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו. בנוסף, תאגיד בנקאי יעריך אם צפוי כי החייב יהיה בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו בעתיד הנראה לעין, ללא ביצוע השינוי. דהיינו, תאגיד בנקאי עשוי להגיע למסקנה כי החייב נמצא בקשיים פיננסיים, גם אם החייב אינו נמצא כיום בכשל תשלום.
- החייב הודיע כי הוא בפשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר או שהוא בתהליך פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.
- קיים ספק מהותי כי החייב ימשיך להתקיים כעסק חי.
- לחייב יש ניירות ערך שנמחקו מרישום (delisted), בתהליך של מחיקה מרישום או שנמצאים תחת איום של מחיקה מרישום בבורסה לניירות ערך.
- על פי אומדנים ותחזיות הכוללים רק את היכולות הקיימות של החייב, התאגיד הבנקאי צופה כי תזרימי המזומנים הספציפיים לישות של החייב לא יספיקו על מנת לשרת חוב כלשהו מהחובות שלו (קרן ורביית) בהתאם לתנאים החוזיים של ההסכם הקיים, בעתיד הנראה לעין.
- ללא השינוי הקיים, החייב אינו יכול לקבל מזומן ממקורות שאינם המלווים הקיימים בשיעור רבית אפקטיבי השווה לשיעור הרבית הקיים בשוק עבור חוב דומה של חייב שאינו בעייתי.

הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה ברבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:

- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות רבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
- שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
- לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.
- אם תאגיד בנקאי אינו מבצע הליך חיתום נוסף כאמור כאשר הוא מחדש חוב נחות, או שאין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כך שהוא יהיה מתאים לסיכון לפני החידוש, או שהלווה אינו מספק אמצעים נוספים בכדי לפצות על הגידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים של הלווה, קיימת חזקה שהחידוש הוא ארגון מחדש של חוב בעייתי.

הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפרעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לאורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

טיפול בחובות בארגון מחדש וארגון מחדש עוקב

חובות שתנאיהם שונים בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי. ככלל, חוב בעייתי שאורגן מחדש ימשיך להימדד ולהיות מסווג כחוב פגום עד שישולם במלואו. עם זאת, בנסיבות מסוימות, כאשר נערך לחוב ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר מכן התאגיד הבנקאי והחייב נכנסו להסכם נוסף של ארגון מחדש, התאגיד הבנקאי אינו נדרש להתייחס יותר לחוב כחוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

(א) החייב אינו נמצא יותר בקשיים פיננסיים במועד הארגון מחדש העוקב.

(ב) בהתאם לתנאי הארגון מחדש העוקב, התאגיד הבנקאי לא העניק ויתור לחייב (לרבות לא העניק ויתור על קרן על בסיס מצטבר ממועד מתן ההלוואה המקורי).

חוב כאמור שעבר ארגון מחדש עוקב והוסר לגביו הסיווג כפגום, יוערך על בסיס קבוצתי לצורך כימות ההפרשה להפסדי אשראי ויתרת החוב הרשומה של החוב לא תשתנה בעת הארגון העוקב (למעט אם התקבל או שולם מזומן).

אם בתקופות עוקבות חוב כאמור נבחן פרטנית ונמצא שיש להכיר בגינו בירידת ערך או שמבוצע לו ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מחזיר לחוב סיווג פגום ומטפל בו כבארגון מחדש של חוב בעייתי.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים כחשבון התחייבותי נפרד (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית". הבחינה כאמור של החובות לצורך קביעת ההפרשה והטיפול בחוב מיושמת באופן עקבי לגבי כל החובות בהתאם לרף הכמותי ומדיניות ניהול האשראי של הבנק ולא מבוצעים מעברים בין מסלול הבחינה הפרטנית לבין מסלול הבחינה על בסיס קבוצתי במשך חיי החוב אלא אם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי כאמור לעיל.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי

הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליוני ש"ח. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן על בסיס פרטני ואשר סווג כפגום. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונים במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהווים בשיעור הרבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון.

לעניין זה הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד לטובת הבנק או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס שמוחזק על ידי הלווה, גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות חוזר מהותיים זמינים ומהימנים אחרים.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

הלוואות לדיור

ההפרשה המזערית בגין הלוואות לדיור מחושבת לפי נוסחה שקבע המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. במועד תחילת יישום ההוראה, נכנס לתוקף תיקון לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות, המרחיב את תחולת חישוב ההפרשה לפי נוסחת עומק הפיגור לכלל הלוואות לדיור, למעט הלוואות שאינן נפרעות בתשלומים תקופתיים של קרן ורבות והלוואות הממנות פעילות בעלת אופי עסקי.

בנוסף, הבנק מיישם את הוראות נב"ת 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור".

הבנק גיבש מדיניות שנועדה להבטיח כי הוא עומד בדרישות וכי יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח.

אשראי אחר

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין

חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב- FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים, בהתבסס על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בטווח של שנים לאורך התקופה המתחילה מיום 1 בינואר 2011 ומסתיימת במועד הדיווח. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות, הבנק מתחשב בגורמים סביבתיים רלוונטיים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

ביום 20 בפברואר 2017, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא הפרשות להפסדי אשראי. בהתאם למכתב, נדרשים התאגידים הבנקאיים להמשיך לכלול ב"טווח השנים" המשמש רכיב בקביעת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי (כהגדרתו בסעיף 3.2.29.3. עמ' 18-632 בהוראות הדיווח לציבור), את שנת 2011 ואילך בדוחות לציבור לשנים 2016 ו-2017.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, הבנק גיבש שיטת מדידה של ההפרשה הקבוצתית אשר מביאה בחשבון הן את שיעור הפסדי העבר והן את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים הרלוונטיים. בנוגע לאשראי לאנשים פרטיים שיעור ההתאמה בגין הגורמים הסביבתיים לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי שאינו בעייתי בכל מועד דיווח בהתייחס לממוצע שיעורי הפסד בטווח השנים. מהאמור מוחרג אשראי הנובע מחייבים בכרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב רבית. עוד נקבע בהוראות הפיקוח כי בנקים ששיעור ההפסד השנתי שלהם נמוך מ-0.3% בכל אחת מחמש השנים שהסתיימו במועד הדיווח רשאים לשקול לעשות שימוש בהתאמות בגין גורמים סביבתיים בשיעור של לא פחות מ-0.5%.

חברה מאוחדת פועלת בהתאם לאישור שנתקבל מבנק ישראל במסגרת המותר לבנקים בעלי שיעור הפסד שנתי כאמור.

ביום 10 ביולי 2017, פרסם חוזר הפיקוח על הבנקים לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 ו-315 אשר בין היתר נועדו לבטל את המנגנון של ההפרשה הנוספת בגין מגבלות הריכוזיות של האשראי, העדר מידע כספי מעודכן ומאפיינים אחרים אשר קיבלו ביטוי בהוראות אחרות. עם ביטול ההפרשה הנוספת נדרש הבנק כי השיטה לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי תביא בחשבון מאפייני סיכון של היעדר דוחות כספיים מעודכנים. יישום ההוראה מחויב החל מ-1 בינואר 2018, כאשר יישום מוקדם הינו אפשרי. הבנק אימץ הנחיות אלה ביישום מוקדם. ליישום לראשונה, לא הייתה השפעה מהותית.

אשראי חוץ מאזני

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב- FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית.

בנוסף, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות הערכה שמושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטי שנחשב כחוב שאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון.

לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים אחרים של בעייתיות. בגין הלוואות לדיוור בהן ההפרשה המזערית מחושבת לפי עומק הפיגור, הבנק מוחק חשבונאית חובות בהם נותרו יתרות לאחר מימוש הבטוחה ואין מקורות אחרים לפרעון, או במקרים בהם יש קושי במימוש הבטוחה או במקרים בהם קיימת בטוחה שמכסה את כל החוב או חלקו ולא מומשה במשך 5 שנים מסיבות הומניות.

יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות ביתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

למרות האמור לעיל, לגבי חובות אשר נבחנו באופן קבוצתי וסווגו כפגומים בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי נבחן הצורך במחיקה המיידית. בכל אופן, חובות כאמור נמחקים חשבונאית לא יאחר מהמועד שבו החוב הפך להיות בפיגור של 60 ימים או יותר, ביחס לתנאי הארגון מחדש.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות רבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות רבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הרבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר רבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון

מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות רבית. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה סעיף ד.3(א) לעיל.

לגבי חובות שנבחנו ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות רבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטת כלפי מעלה. עמלות בגין איחור בפרעון של חובות אלה נכללות בהכנסה במועד שבו נוצרה לבנק הזכות לקבלן מהלקוח, ובלבד שהגביה מובטחת באופן סביר.

דרישות הגילוי

הבנק מיישם את דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי כפי שנקבעו במסגרת עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20. הנ"ל מחייב את הבנק לספק גילוי רחב בקשר ליתרות חוב, תנועות ביתרות ההפרשה להפסדי אשראי, אינדיקציות לאיכות האשראי, רכישות ומכירות מהותיות של חובות במהלך התקופה.

כמו כן, החל משנת 2015, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בדבר שינוי מבנה דוחות הכספיים הבנק מציג ריכוז מידע עיקרי בדבר סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (ראה באור 13) ומידע נוסף על סיכון אשראי כאמור (ראה באור 29).

(5) ניירות ערך

- ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשלושה תיקים כלהלן:
- אגרות חוב מוחזקות לפדיון - אגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט אגרות חוב אשר ניתנות לפרעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל (substantially all) השקעתו הרשומה. אגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת רבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.
- ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למכורם בתקופה הקרובה, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
- ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך אשר לא סווגו כאגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין ואגרות חוב נכללות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין נמדדות במאזן לפי עלות. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר.
- הכנסות מדיבידנד, צבירת רבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הרבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.
- השקעותיו של הבנק בקרנות השקעה פרטיות מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. רווח מהשקעות בקרנות השקעה נזקף לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה.
- עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".
- לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף ד.7(7) להלן.
- לעניין טיפול בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני - ראה סעיף ד.8(8) להלן.

(6) מכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות חשבונאות גידור

חשבונאות גידור

גידור שווי הוגן

כאשר נגזר משמש כמכשיר המגדר את החשיפה לשינויים בשווי הוגן של נכס או התחייבות, או חלק מזוהה שלהם, שניתן לייחס אותה לסיכון מסוים, שינויים בשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. הפריט המגודר מוצג אף הוא בשווי הוגן, בהתייחס לסיכונים שגודרו, והשינויים בשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש, או שהבנק מבטל את הייעוד של גידור שווי הוגן, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור.

גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי הוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם.

גידור השקעה נטו בפעילות חוץ

ראה סעיף ד(1) לעיל.

נגזרים שאינם משמשים לגידור

שינויים בשווי הוגן של נגזרים שאינם משמשים לגידור נזקפים מיידית לרווח והפסד.

נגזרים משובצים שהופרדו ושאינם משמשים לגידור

מכשירים נגזרים משובצים מופרדים מהחזקה המארח ומטופלים בנפרד אם: (א) אין קשר ברור והדוק בין המאפיינים הכלכליים והסיכונים של החזקה המארח ושל המכשיר הנגזר המשובץ, לרבות סיכויי אשראי הנובעים מנגזרי אשראי משובצים מסוימים; (ב) מכשיר נפרד בעל אותם תנאים כשל המכשיר הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר; ו-(ג) המכשיר המשולב אינו נמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד. נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החזקה המארח, שינויים בשוויים ההוגן של נגזרים משובצים שהופרדו נקפים מיידית לרווח והפסד. במקרים מסוימים (כגון מקרים בהם לבנק אין את היכולת להפריד נגזר משובץ מהחזקה המארח), בהתאם לתקן חשבונאות אמריקאי FAS 155 (ASC 815-15), הטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים משולבים מסוימים, הבנק בוחר לא להפריד את הנגזר המשובץ ולמדוד את המכשיר הפיננסי המשולב (hybrid instrument) בשלמותו בשווי הוגן, תוך דיווח על שינויים בשווי הוגן בדוח רווח והפסד בעת היווצרותם. הבחירה כאמור נעשית במועד רכישת המכשיר המשולב או בקורות אירועים מסוימים בהם המכשיר כפוף למדידה מחדש (remeasurement event), כגון כתוצאה מצירופי עסקים או משינויים מהותיים של מכשירי החוב. בחירה במדידה לפי שווי הוגן כאמור הינה בלתי חוזרת.

(7) קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. FAS 157 מפרט הייררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או ההתחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל ההחזקה על ידי הבנק או גודל הפוזיציה יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

FAS 157 (ASC 820) דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 32א, "תרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים".

(8) ירידת ערך מכשירים פיננסיים

ניירות ערך

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו. לעניין זה, ירידת דירוג משמעותית תחשב כירידת דירוג הנייר מתחת לדירוג השקעה;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור העולה על 40% מהעלות (לגבי אגרות חוב - העלות המופחתת), ומשך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו הינה מעל 3 רבעונים ברציפות. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בנושא קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
 - הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
 - במקרה של אגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון;
 - במקרה של מניות - הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.
- כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה, שנזקף בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופת דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס עלות חדש).

אשראי לציבור ויתרות חוב

ראה סעיף ד. (4) לעיל.

(9) קיזוז נכסים והתחייבויות פיננסיים

הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים מיום 12 בדצמבר 2012 אשר עידכן את הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא קיזוז נכסים והתחייבויות. התיקונים המפורטים בחוזר זה נועדו להתאים את סעיף 15א בהוראות הדיווח לציבור לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בהתאם להוראות, הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
 - קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
 - גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).
- הבנק מקזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות, לקיזוז.
- כמו כן, הבנק מקזז פקדונות שפרעונו למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

הבנק לא מקזז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים אלא אם מתקיימים כל התנאים המצטברים שלעיל. עם זאת בהוראות נקבע כי במקרים מסוימים בנק רשאי לקזז סכומי שווי הוגן שהוכרו בגין מכשירים נגזרים וסכומי שווי הוגן שהוכרו בגין הזכות לדרוש חזרה בטחון במזומן (חייבים) או המחוייבות להשיג בטחון במזומן (זכאים) הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי בהתאם להסדר התחשבנות נטו (master netting arrangement).

עם זאת, בהתאם להוראות בנק אינו רשאי לקזז מאזנית סכומים אלא אם קיבל לכך אישור מראש של המפקח על הבנקים.

לאור זאת, הבנק לא מקזז מאזנית סכומים אלה.

(10) העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860-10), העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות, כפי שתוקן על ידי FAS 166, העברות ושירות של נכסים פיננסיים (ASC 860-10), לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל (או, אם המקבלת היא ישות שכל יעודה הינו לעסוק באיגוח או בפעילות מימון מגובה נכסים ואשר אותה ישות מנועה מלשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים שקיבלה, כל צד שלישי שמחזיק בזכויות מוטב) יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל (או צד שלישי אשר מחזיק בזכויות המוטב) מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתחייבים לנכסים המועברים האלה.

החל מיום 1 בינואר 2012 הבנק מיישם את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, שמהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860). בהתאם לעדכון הערכת קיום שליטה אפקטיבית מתמקדת בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא מובאים בחשבון: (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר; וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הבטחות בקשר לקריטריון הנ"ל.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, הינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך שבהן השאלה מבוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והבטחות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתחייבים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם.

טיפול בהשאלה ובשאילה כאמור מטופלות כאשראי או כפיקדון אשר נמדדים לפי השווי ההוגן של נייר הערך המתחייב. הכנסות על בסיס צבירה בגין ניירות ערך אלו נרשמות כהכנסות רבית מאשראי ושינויים בשווי ההוגן (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) נרשמים במסגרת הכנסות מימון שאינן מרבית כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר בניירות ערך זמינים למכירה.

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר התקיים אחד מהתנאים הבאים (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות, או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

בנוסף, בהתאם לעדכון להוראות בנק ישראל בנושא שיפור שימושיות הדוחות הכספיים לשנים 2017 ו-2018, עודכנו דרישות הגילוי בנוגע לעסקאות סינדיקציה. ראה ביאור 31 בדבר "מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרדה להפסדי אשראי".

(11) רכוש קבוע (בנינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע, לרבות פריטי נדל"ן להשקעה, נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד.

פחת

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. שיפורים במושכר מופחתים לאורך התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה לבין אורך החיים השימושיים. קרקעות בבעלות הבנק אינן מופחתות. נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופות השוואה הינו:

- בנינים ומקרקעין	50 - 25 שנים.
- ריהוט וציוד	17 - 7 שנים.
- כלי רכב	5 שנים.
- שיפורים במושכר	18 - 7 שנים.
- ציוד דו	8 - 3 שנים.

האומדנים בנושא שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת כספים ומותאמים בעת הצורך.

(12) חכירות

החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הקבוצה. דמי חכירה ששולמו מראש למינהל מקרקעי ישראל בגין חכירות של קרקעות המסווגות כחכירות תפעוליות מוצגים במאזן כהוצאות מראש, ונזקפים לדוח רווח והפסד לאורך תקופת החכירה. תקופת החכירה וסכומי ההפחתות מביאים בחשבון אופציה להארכת תקופת החכירה, במידה ובמועד ההתקשרות בחכירה היה וודאי באופן סביר שהאופציה תמומש. תשלומים במסגרת חכירה תפעולית, למעט דמי חכירה מותנים, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

(13) נכסים בלתי מוחשיים

עלויות תוכנה

תוכנה אשר נרכשה על ידי הקבוצה נמדדת לפי עלות, הכוללת בדרך כלל עלויות עסקה, בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו. היוון עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי מתחיל רק כאשר: השלב הראשוני בפרויקט הושלם; וכן ההנהלה, בעלת הסמכות המתאימה, אישרה והתחייבה לממן, באופן ישיר או עקיף, פרויקט לפיתוח תוכנה וצפוי כי הפיתוח יושלם ויתוהו הטבות כלכליות עתידיות מהתוכנה.

בעת פיתוח או השגת תוכנה לשימוש עצמי, מהוונות העלויות הבאות: עלויות ישירות של שירותים שנצרכו ועלויות שכר עבודה לעובדים הקשורים באופן ישיר לפעילות פיתוח או השגת התוכנה. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות בשלב הראשוני של הפרויקט נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

עלויות עוקבות

עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהווים רק אם צפוי שההוצאות שהתוהו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות עוקבות אחרות מוכרות כהוצאה בעת התהוותן.

הפחתות

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של נכסים בלתי מוחשיים, לרבות נכסי תוכנה, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרו מפרויקט תוכנה מופחתים כאשר התוכנה זמינה לשימוש, כלומר כאשר אותם רכיבים הגיעו למיקום ולמצב הנדרשים על מנת שיוכלו לפעול באופן אליו התכוונה ההנהלה. בהקשר זה, תוכנה זמינה לשימוש כאשר כל הבדיקות המהותיות הושלמו, ללא תלות בזמן הצבת התוכנה לצורך שימוש בפועל.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופות השוואה הינו:

קשרי לקוחות - 10 שנים
עלויות תוכנה - 5 שנים

האומדנים בדבר אורך החיים השימושיים של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר נבחנים מחדש לפחות בסוף כל שנת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

(14) ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

עיתוי בחינת ירידת הערך

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הקבוצה, למעט נכסי מסים נדחים ולרבות השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס. אחת לשנה בתאריך קבוע עבור כל יחידה מניבת מזומנים הכוללת מוניטין או נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר או שאינם זמינים לשימוש, מבצעת הקבוצה, הערכה של סכום בר ההשבה, או באופן תכוף יותר, אם קיימים סימנים לירידת ערך.

מדידת סכום בר השבה

הסכום בר ההשבה של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ושווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה. בקביעת שווי השימוש, מהוונת הקבוצה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס, בגינם לא הותאמו תזרימי המזומנים הצפויים לנבוע מהנכס.

הכרה בהפסד מירידת ערך

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד.

הקצאת הפסד מירידת ערך לזכויות שאינן מקנות שליטה

הפסד מירידת ערך מוקצה בין הבעלים של החברה לזכויות שאינן מקנות שליטה לפי אותו בסיס שהרווח או ההפסד מוקצה.

ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב

ירידת ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים אלו מוכרת ונמדדת בעת התרחשות אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שיתכן והערך בספרים של הנכס לא יושב.

דוגמאות לאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על ירידת ערך:

1. לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
2. חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
3. בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
4. העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש;
5. לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם ויעשה בה שימוש.

השקעות בחברות כלולות

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת ערך כל תקופה בהתבסס על השווי הוגן של ההשקעה. כאשר אין באפשרות הקבוצה למדוד את השווי הוגן, ירידת ערך נבחנת כאשר חל אירוע או שינוי בנסיבות אשר עלול להיות בעל השפעה שלילית מהותית על השווי הוגן של ההשקעה.

(15) נכסים לא שוטפים וקבוצות מימוש המוחזקים למכירה או לחלוקה

נכסים לא שוטפים (או קבוצות מימוש המורכבות מנכסים והתחייבויות) שהשבתם צפויה בעיקרה בדרך של מכירה או חלוקה ולא בדרך של שימוש מתמשך (למעט נכסים שנתפסו בגין חובות פגומים), מסווגים כנכסים המוחזקים למכירה, אם צפוי ברמה גבוהה שיישובו בעיקר באמצעות עסקת מכירה ולא באמצעות שימוש מתמשך. כך גם כאשר הבנק מחויב לתוכנית מכירה אשר כרוכה באיבוד שליטה על חברה בת, ללא קשר אם לבנק יישארו זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה הבת לשעבר לאחר המכירה.

מיד לפני סיווגם כמוחזקים למכירה או לחלוקה, נמדדים הנכסים (או המרכיבים של קבוצת מימוש) על פי המדיניות החשבונאית של הקבוצה. לאחר מכן נמדדים הנכסים (או המרכיבים של קבוצת המימוש), לפי הנמוך מבין הערך בספרים או השווי הוגן בניכוי עלויות מכירה.

כל הפסד מירידת ערך של קבוצה המיועדת לסילוק, מיוחס לראשונה למוניטין ולאחר מכן, באופן יחסי, לנכסים ולהתחייבויות הנותרים, פרט לכך שלא מיוחס הפסד לנכסים שאינם בתחולת הוראות המדידה של התקן, כגון: נכסים פיננסיים ונכסי מסים נדחים הממשיכים להימדד לפי המדיניות החשבונאית של הקבוצה. הפסדים מירידת ערך המוכרים בעת הסיווג הראשוני של נכס כמוחזק למכירה, וכן רווחים או הפסדים עוקבים כתוצאה מהמדידה מחדש, נזקפים לרווח והפסד. רווחים מוכרים עד לסכום המצטבר של הפסד מירידת ערך שנרשם בעבר.

בתקופות עוקבות, נכסים בני פחת המסווגים כמוחזקים למכירה אינם מופחתים הפחתה תקופתית, והשקעות בחברות כלולות המסווגות כמוחזקות למכירה אינן מטופלות בהתאם לשיטת השווי המאזני.

(16) זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיזיים והטבות אחרות (להלן - "פיזיים") - תכניות להטבה מוגדרת

הטבת פיזיים הינה חלק מהתגמול המשולם לעובד תמורת שירותיו. בתכנית פיזיים להטבה מוגדרת, הבנק מבטיח לספק, בנוסף לשכר השוטף, תשלומי פיזיים בעת הפרישה או סיום השירות. ברמה הכללית, סכום ההטבה שישולם תלוי באירועים עתידיים מסוימים הכלולים בנוסחת ההטבה של התכנית, אשר לעתים קרובות כוללת את מספר שנות השירות שסיפק העובד ואת התגמול של העובד בשנים מיד לפני הפרישה או הסיום.

עלות פיזיים נטו לתקופה הינה הסכום המוכר בדוחות הכספיים של הבנק כעלות של תכנית פיזיים לתקופה מסוימת. המרכיבים של עלות פיזיים לתקופה נטו הם עלות שירות, עלות רבית, תשואה בפועל על נכסי התכנית, רווח או הפסד, הפחתה של עלות או זיכוי בגין שירות קודם, והפחתה של נכס או מחויבות בגין המעבר הקיימים במועד היישום לראשונה בהתאם להוראות הדיווח לציבור. המונח עלות פיזיים נטו לתקופה משמש במקום הוצאת פיזיים נטו לתקופה, מכיוון שחלק מן העלות המוכרת בתקופה עשוי להיות מהוון יחד עם עלויות נוספות כחלק מנכס, כדוגמת תוכנה לשימוש עצמי.

לעניין זה, רווח או הפסד הינו הסכום של (1) ההפרש בין התשואה בפועל על נכסי תכנית לבין התשואה החזויה על נכסי תכנית ושל (2) ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר.

הטבות פיצויים מיוחסות בדרך כלל לתקופות שירות של עובד בהתבסס על נוסחת ההטבה של התכנית במידה והנוסחה מציינת ייחוס או משתמע ממנה ייחוס.

הבנק מחשב את שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התכנית תוך שימוש בשיעורי התשואה ההיסטוריים לאורך תקופת זמן ארוכה בתיק עם הרכב נכסים דומה. לצורך זה, הבנק נעזר בנתונים זמינים בשוק על כל אחת מהקטגוריות המשמעותיות של הנכסים בתיק, ומשקלל אותם לפי ההרכב של נכסי התכנית.

המחויבות בגין הטבה חזויה משקפת את הערך הנוכחי האקטוארי של כל ההטבות המיוחסות לשירות של העובד שסופק לפני מועד המאזן. מדידת מחויבות זו תתבסס על הנחות אקטואריות המתאימות למועד המאזן של הבנק (לדוגמה: תחלופה, תמותה, שיעורי היוון וכן הלאה) ונתוני מפקד אוכלוסין נכון למועד זה.

אם המחויבות בגין הטבה חזויה עולה על השווי ההוגן של נכסי התכנית, הבנק מכיר במאזן בהתחייבות השווה להתחייבות הלא ממומנת בגין הטבה חזויה. אם השווי ההוגן של נכסי התכנית עולה על המחויבות בגין הטבה חזויה, הבנק מכיר במאזן בנכס השווה להתחייבות הממומנת ביתר בגין ההטבה החזויה.

הבנק מקבץ את המצב של כל התכניות במימון יתר ומכיר בסכום זה כנכס במאזן. כמו כן, הבנק מקבץ את המצב של כל התכניות במימון חסר ומכיר בסכום זה כהתחייבות במאזן.

הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס רבעוני ומעדכן הנחות אלה בהתאם.

שינוי בערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית, הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער, או הנובע משינוי בהנחה אקטוארית, הינו "רווח או הפסד" (להלן: "רווח או הפסד אקטוארי"). רווחים או הפסדים אקטואריים אינם מוכרים בעלות פיצויים נטו לתקופה במועד היווצרתם אלא מוכרים ברווח כולל אחר. בתקופות עוקבות, רווחים או הפסדים אלה מוכרים לאחר מכן בדוח רווח או הפסד כרכיב של עלות פיצויים נטו לתקופה לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.

הבנק מכיר בהפסדים בגין סילוקים בתכניותיו להטבה מוגדרת כאשר התשלומים החד-פעמיים הצפויים המתייחסים לתכנית יהיו, באופן מצטבר במשך השנה, גבוהים מסך עלות השירות ועלות הרבית השנתיות.

גובה ההפסד מחושב בהתאם לשיעור שבו קטנה המחויבות האקטוארית כתוצאה מהסילוק, מוכפל ביתרת הרווחים וההפסדים האקטואריים הצבורים ברווח כולל אחר.

שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, המרווח נקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פרעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפרעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח.

הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים.

הטבות לאחר פרישה - תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית המספקת הטבות לאחר פרישה בתמורה לשירותים שסופקו, מספקת חשבון אישי לכל משתתף בתכנית, ומגדירה כיצד ייקבעו ההפקדות לחשבוננו של העובד במקום לקבוע את סכום ההטבות שהעובד יקבל. בתכנית להפקדה מוגדרת אחרי פרישה, ההטבות שמשתתף בתכנית יקבל תלויות אך ורק בסכום המופקד לחשבון המשתתף בתכנית, בתשואות שנצברו על ההשקעות של הפקדות אלה, ובחילוטם של הטבות של משתתפים אחרים בתכנית שעשויים להיות מוקצים לחשבוננו של אותו משתתף.

במידה ונדרש כי ההפקדות המוגדרות של תכנית לחשבוננו של אדם יעשו לתקופות בהן אותו אדם מספק שירותים, עלות הפיצויים נטו או עלות ההטבה האחרת לאחר פרישה נטו לתקופה תהיה ההפקדה הנדרשת לאותה תקופה.

התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת.

הטבות אחרות לאחר פרישה

הבנק מכיר בסכום הלא מהוון של ההטבה השוטפת במועד מתן השירות. בנוסף, הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים של הטבות אחרות לאחר הפרישה.

היעדרויות בתשלום

הבנק צובר התחייבות עבור תגמול לעובדים בגין היעדרויות עתידיות אם כל התנאים הבאים מתקיימים: (א) מחויבות הבנק בקשר לזכויות העובדים לקבל תגמול בגין היעדרויות עתידיות מיוחסת לשירותים שהעובדים כבר סיפקו; (ב) המחויבות קשורה לזכויות שמבשילות או נצברות;

(ג) תשלום התגמול הוא צפוי; (ד) הסכום ניתן לאומדן באופן סביר.

חופשה - הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב ההתחייבות, לא מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה נזקפים מידי לידוח רווח והפסד. מחלה - הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה.

מענק בגין אי ניצול ימי מחלה במועד סיום העסקה

הבנק צובר את ההתחייבות כהיעדרויות המזכות בפיצוי לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידי לידוח רווח והפסד. לצורך קביעת רבית ההיוון ואופן ההקצאה לתקופות של עלות השירות הבנק מיישם את העקרונות של תכניות פיצויים להטבה מוגדרת בהתאמות הנדרשות.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים - מענקי ותק

חברות מאוחדות צוברות את ההתחייבות לאורך התקופה המזכה בהטבה. לצורך חישוב ההתחייבות בגין הטבות אלה מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידי לידוח רווח והפסד.

(17) התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים אלא רק ניתן גילוי כאמור להלן.
3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים אלא רק ניתן גילוי כאמור להלן.

תביעה שלגביה קיימת קביעה של המפקח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

במקרים נדירים הנהלת הבנק קבעה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה.

בבאור 25 בנושא התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשותן אינה קלושה שלא בוצעה בגינה הפרשה. כמו כן, ניתן גילוי לכל תביעה שסכומה מעל 1% מהון הבנק. לגבי תביעות שלא ניתן בשלב זה להעריך את תוצאותיהן, ניתן גילוי לגבי כל תביעה שסכומה מעל 0.5% מהון הבנק.

(18) הוצאות מסים על ההכנסה

הדוחות הכספיים של הבנק כוללים מסים שוטפים ומסים נדחים. ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

הבנק מקצה את הוצאות המס או הטבות המס על ההכנסה בין פעילויות נמשכות, פעילויות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנזקפים ישירות להון.

מסים שוטפים

מסים שוטפים הינם סכום המסים על ההכנסה ששולמו או שעתידיים להיות משולמים (או מוחזרים) עבור התקופה השוטפת, כפי שנקבע על ידי יישום הוראות דיני המס שנחקקו על הכנסה חייבת במס. הוצאות המסים השוטפים כוללים גם את השינויים בתשלומי המס המתחייבים לשנים קודמות.

מסים נדחים

התחייבויות מסים נדחים ונכסי מסים נדחים מייצגים את ההשפעות העתידיות על מסים על הכנסה הנובעות מהפרשים זמניים והפסדים מועברים הקיימים בסוף תקופה.

הבנק מכיר בהתחייבויות מסים נדחים בגין כל הפרשים הזמניים החייבים במס, למעט הפרשים הזמניים הבאים: רווחים לא מחולקים של חברה בת מקומית שהן למשך זמן תמידי במהותן; עודף של הסכום למטרות דיווח כספי מעל בסיס המס של השקעה בחברה בת זרה, אשר

במהותה היא למשך זמן תמידי; הפרשים הקשורים למוניטין (או לחלקו) שלגביהם הפחתת המוניטין אינה ניתנת לניכוי לצרכי מס; הפרשים הנובעים מעסקאות בינחברתיות.

הבנק מכיר בנכסי מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים ובמקביל מכיר בהפרשה נפרדת (valuation allowance) עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר סביר מאשר לא שלא ימומש. הבנק מפחית את נכסי המסים הנדחים בסכומן של הטבות מס כלשהן שאינן צפויות להתממש בהתבסס על הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות התומכות ביצירת הפרשה בגין נכס מס נדחה, כדי לבחון האם ניתן להכיר בנכס מס נדחה נטו. התחייבות מסים נדחים או נכס מסים נדחים נמדדים באמצעות שיעורי המס החוקיים שנחקקו הצפויים לחול על הכנסה מספקת חייבת במס בתקופות שבהן צפוי כי התחייבות המס הנדחה תסולק או נכס המס הנדחה ימומש. הבנק מסווג הכנסות והוצאות רבית בגין מסים על הכנסה בסעיף "מסים על הכנסה". כמו כן, הבנק מסווג קנסות לרשויות המס בסעיף "מסים על הכנסה".

קיצוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק יקוז כל התחייבויות ונכסי המסים הנדחים, כמו גם כל ה- valuation allowance (הפרשה לנכס מס נדחה) הקשורות, עבור רכיב משלם מס מסוים ובגבולותיו של תחום שיפוט מיסוי מסוים.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מיישם את כללי ההכרה המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת FIN 48 בהתאם להוראות אלה, הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

(19) רווח למניה

הקבוצה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הקבוצה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

(20) דיווח על מגזרי פעילות

(א) מגזרי פעילות פיקוחיים

מגזר פעילות פיקוחי הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות מסוימות או אשר מאגד לקוחות בסיווגים מסוימים, שהוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתאם להיקף הנכסים הפיננסיים למגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית. לקוחות שאינם אנשים פרטיים מסווגים בעיקר על פי מחזור הפעילות שלהם למגזרים עסקיים (תוך הפרדה בין עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים) גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי. בנוסף, הבנק נדרש ליישם את דרישות הגילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה כאשר מגזרי הפעילות לפי גישה זו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים.

(ב) מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, נקבע כי יינתן גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280) (ראה באור 28א). מגזר פעילות המוגדר לפי גישת ההנהלה הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על איפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים.

(21) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת הקבוצה את הפרש בין השווי הוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

נטילת התחייבות או ויתור

הבנק גורע את התחייבות מהדוחות הכספיים לפי שוויה הוגן במועד הסילוק. ההפרש בין הערך בספרים של ההתחייבות לבין שוויה הוגן

במועד הסילוק נזקף כרווח או כהפסד. במקרה של נטילת התחייבות ההפרש בין השווי ההוגן של ההתחייבות במועד הסילוק לבין סכום התמורה שנקבעה נזקף להון. במקרה של ויתור השווי ההוגן של ההתחייבות שנמחלה נזקף להון.

שיפוי

סכום השיפוי נזקף להון.

הלוואות, לרבות פקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הרבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם להוראות הדיווח לציבור הם מוצגים בשווי הוגן.

(22) הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות רבית

החל מיום 1 בינואר 2014, הבנק מיישם את ההנחיות שנקבעו בחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות רבית (ASC 310-20), אשר, בין היתר, קובע כללים לטיפול בעמלות יצירת אשראי, התחייבויות למתן אשראי, שינוי בתנאי חוב ועמלות פרעון מוקדם.

עמלות ליצירת אשראי

עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי, לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הרבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות רבית.

עמלות הקצאת אשראי

עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות.

עמלות פרעון מוקדם

עמלות פרעון מוקדם שחויבו בגין פרעון מוקדם שבוצע לפני 1 בינואר 2014 ושטרם הופחתו, מוכרות על פני תקופה של שלוש שנים או התקופה הנותרת של ההלוואה, לפי הקצר מביניהם.

עמלות שחויבו בגין פרעון מוקדם שבוצע לאחר 1 בינואר 2014 מוכרות מיידי במסגרת הכנסות רבית.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

1. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015, פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות".

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראות המעבר לשנת 2016, נדרש ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר בדבר אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות" החל מיום 1 בינואר 2018, זאת בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14, אשר דחה את מועד היישום לראשונה.

התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

- זיהוי החוזה עם הלקוח

- זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה

- קביעת מחיר העסקה

- הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות

- הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע

כמו כן, התקן קובע, כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

הבנק יאמץ את הוראות התקן החדש החל מהרבעון הראשון לשנת 2018, תוך זקיפת ההשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים, במועד היישום לראשונה. בשעה שההוראות החדשות מחליפות את מרבית ההוראות הקיימות בנוגע להכרה בהכנסה, התקן החדש אינו חל, בין השאר, על הכנסות והוצאות רבית, כמו גם על מכשירים פיננסיים וזכויות ומחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 בקודיפיקציה, כולל הלוואות, חכירות, ניירות ערך ונגזרים. כמו כן, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות רבית והכנסות מימון שאינן מרבית. לאור כך, ההוראות החדשות לא ישפיעו על מרבית הכנסות הבנק. להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 205-20 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
- היוון עלויות רבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון רבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, בנק לא יוון עלויות רבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות הרבית שיהוו);
- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, הבנק נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.

להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. עדכון תקינה חדש בנושא הכנסות אחרות

בחודש פברואר 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון ASU 2017-05 (להלן - "התיקון") בדבר תחולת הוראות גרעית נכסים והטיפול החשבונאי במכירות חלקיות של נכסים לא פיננסיים, המהווה תיקון לנושא 20-610 לקודיפיקציה בדבר הכנסות אחרות - רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים.

התיקון מבהיר כי נכס פיננסי אשר במהותו אינו נכס פיננסי (Substance nonfinancial asset) נכנס לתחולת ASC 610-20. הגדרת נכס פיננסי אשר במהותו אינו נכס פיננסי, בין היתר, כוללת נכס אשר הובטח לצד נגדי בחוזה אם באופן מהותי מרבית השווי ההוגן של הנכס נובע מנכסים לא פיננסיים (לדוגמה, העברת זכויות בחברה בת בה רוב הנכסים הם לא פיננסיים).

בהתאם לתיקון, העברות של עסק או פעילות שאינה למטרת רווח וכן כל העברה של השקעה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני אינן בתחולת ASC 610-20 (בוטל החריג, לפיו העברות מסוימות של השקעות המטופלות בהתאם לשיטת השווי המאזני תטופלנה בהתאם ל-ASC 610-20).

כמו כן, ישויות נדרשות לזהות בנפרד כל נכס מובחן (distinct) אשר הובטח לצד נגדי ולגרוע את הנכס כאשר הצד הנגדי משיג שליטה. הקצאת התמורה לכל נכס מובחן תטופל בהתאם ל-ASC 606.

בנוסף, ההוראות החדשות ישפיעו גם על הטיפול החשבונאי במכירות חלקיות (partial sale) של נכס לא פיננסי. בהתאם לתיקון, ישות אשר מעבירה את זכויות השליטה שלה בנכס לא פיננסי, אך נותרת בעלת זכויות שאינן מקנות שליטה, תמדוד את הזכויות הנותרות בשווי הוגן. כתוצאה מכך, מלוא הרווח או ההפסד יוכר בעת מכירת זכויות השליטה בנכס הלא פיננסי.

ניתן לבחור את ההוראות החדשות בדרך של יישום למפרע או לחילופין בדרך של יישום מתואם למפרע כאשר ההשפעה המצטברת מיישום העדכון תוכר ביתרת העודפים לתחילת תקופת היישום לראשונה.

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2017. יישום מוקדם אפשרי.

להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

4. עדכון תקינה בנושא חייבים ("receivables")

בחודש מרס 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2017-08 (להלן - "התיקון") בדבר הפחתת פרמיה על איגרות חוב שנרכשו בעלות אופציית פרעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות. בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על אגרות חוב בעלות אופציית פרעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפרעון המוקדם ביותר.

נדרש ליישם את ההוראות החדשות בדרך של יישום מותאם למפרע כאשר ההשפעה המצטברת מיישום העדכון תוכר ביתרת העודפים לתחילת תקופת היישום לראשונה.

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים.

5. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

ביום 1 בינואר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

התיקון מבהיר כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות שאינן תפעוליות (הוצאות אחרות). יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה.

נדרש ליישם את ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארה"ב, בשינויים המתחייבים.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
1,415	1,736	1,909	2,126	2,367	2,532	א. הכנסות (הוצאות) רבית⁽¹⁾
-	-	-	(3)	-	-	מאשראי לציבור
5	7	12	9	10	14	מאשראי לממשלה
19	17	21	28	22	26	מפקדונות בבנקים
1	1	1	1	1	1	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
72	108	112	99	126	131	מניירות ערך שנשאלו
9	4	5	-	-	-	מאגרות חוב ⁽²⁾
1,521	1,873	2,060	2,260	2,526	2,704	מהשקעות בחברות מוחזקות
						סך כל הכנסות הרבית
146	189	225	132	182	222	ב. הוצאות רבית
6	5	4	6	5	5	על פקדונות הציבור
8	14	27	1	3	5	על פקדונות הממשלה
123	131	136	168	163	165	על פקדונות מבנקים
-	3	5	-	4	5	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
283	342	397	307	357	402	על התחייבויות אחרות
1,238	1,531	1,663	1,953	2,169	2,302	סך כל הוצאות הרבית
						סך כל ההכנסות רבית, נטו
						ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית⁽³⁾
(23)	(28)	(20)	(25)	(26)	(19)	הוצאות רבית
						ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
17	25	29	20	30	34	מוחזקות לפדיון
51	78	78	74	91	92	זמינות למכירה
4	5	5	5	5	5	למסחר
72	108	112	99	126	131	סך הכל כולל בהכנסות רבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 4 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק בשנת 2017 (שנת 2016 - הכנסות רבית בסך של 4 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק, שנת 2015 - הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים לסעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית
(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
		3	(1)	(1)	3	א. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
(1)	(1)		(1)	(1)		1. מפעילות במכשירים נגזרים
(70)	(200)	(460)	(46)	(203)	(534)	חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור (ראה ג' להלן) ⁽¹⁾
(71)	(201)	(457)	(47)	(204)	(528)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
		21	87	46	28	2. מהשקעה באגרות חוב
48	38		-	(3)(6)	-	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽⁵⁾
-	(3)	-	-	(6)	-	הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽⁵⁾
48	35	21	87	40	28	סך הכל מהשקעה באגרות חוב
		522	76	242	573	3. הפרשי שער, נטו
		2	20	14	2	4. רווחים מהשקעה במניות
20	14		(44) ⁽⁶⁾	(4) ⁽⁴⁾	(2) ⁽⁴⁾	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁵⁾
(44) ⁽⁶⁾	(4) ⁽⁴⁾	(2) ⁽⁴⁾	(44) ⁽⁶⁾	(4) ⁽⁴⁾	(2) ⁽⁴⁾	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁵⁾
39	19	12	46	19	12	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
15	29	12	22	29	12	סך הכל מהשקעה במניות
83	92	98	138	107	85	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
- (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) בשנת 2016 כולל הפרשה לירידת ערך בסך של 4 מיליון ש"ח ו-2 מיליון ש"ח במאחד ובבנק, בהתאמה.
- (4) לרבות הפרשה לירידת ערך בסך של 2 מיליון ש"ח במאחד ובבנק (שנת 2016 - 3 מיליון ש"ח במאחד ובבנק).
- (5) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.
- (6) כולל הפסד בסך של 37 מיליון ש"ח בגין פסק דין שהתקבל לגבי תביעה משפטית.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאחד		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017	2015	2016	2017
9	9	8	14	11	8
2	2	(10)	(3)	1	(9)
1	(4)	(2)	-	(4)	(1)
12	7	(4)	11	8	(2)
95	99	94	149	115	83
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר⁽³⁾					
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים					
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾					
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾					
סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾					
סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית					
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר לפי חשיפת סיכון					
חשיפת רבית					
חשיפת מטבע חוץ					
חשיפה למניות					
סך הכל					
2	2	(10)	(1)	3	(8)
-	1	1	1	1	1
10	4	5	11	4	5
12	7	(4)	11	8	(2)
ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור - פעילות חוץ⁽⁵⁾					
חוסר האפקטיביות של הגידורים					
מרכיב הרווח (ההפסד) בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור					
סך הכל					
-	-	1	-	-	1
(1)	(1)	2	(1)	(1)	2
(1)	(1)	3	(1)	(1)	3

- (1) מזה: בשנת 2017 - הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח במאחד ובבנק.
 (2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
 (3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
 (4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.
 (5) לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית ראה באור 2.

באור 4 - עמלות

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאחד			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
136	174	178	263	250	250	ניהול חשבון
54	67	66	105	107	101	כרטיסי אשראי
321	342	349	459	422	428	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
46	47	55	81	73	81	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
32	32	35	102	90	95	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ⁽²⁾
13	12	12	21	15	15	טיפול באשראי
93	121	121	141	140	141	הפרשי המרה
45	47	45	56	57	51	פעילות סחר חוץ
72	79	81	90	91	92	עמלות מעסקי מימון
27	33	31	60	55	51	עמלות אחרות
839	954	973	1,378	1,300	1,305	סך הכל עמלות

(1) דמי הפצת קרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.

(2) תפעול קופות גמל, קרנות נאמנות ומנהלי חסכון לטווח ארוך.

באור 5 - הכנסות אחרות

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
-	21	44	6	24	45	רווח הון ממכירת בניינים וציוד
193	(1)167	132	8	(1)41	17	אחרות
193	188	176	14	65	62	סך הכל הכנסות אחרות

(1) כולל הכנסות בסך של 32 מיליון ש"ח בגין מכירת מניות ויזה אירופה.

באור 6 - משכורות והוצאות נלוות

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
726	812	810	1,096	1,077	1,074	משכורות
83	83	80	126	113	104	הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות, חופשה ומחלה
(59)	(27)	(1)	(58)	(21)	4	הטבות לזמן ארוך
220	229	222	324	304	294	ביטוח לאומי ומס שכר
34	68	48	63	96	70	הוצאות בגין פיצויים לרבות תגמולים (ראה באור 23):
46	54	48	69	76	69	הטבה מוגדרת
4	8	8	9	11	12	הפקדה מוגדרת
1,054	1,227	1,215	1,629	1,656	1,627	הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פיצויים
-	-	-	22	26	14	סך כל המשכורות וההוצאות נלוות
14	41	12	27	57	16	מזה משכורות והוצאות נלוות בחו"ל
						מזה הפסד מצמצום או סילוק ושינויים מבניים

באור 7 - הוצאות אחרות
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאחד			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
22	29	29	51	50	51	שווק ופרסום
*61	*67	63	*90	*84	79	תקשורת
100	102	103	111	109	109	מחשב
9	10	10	15	14	13	משרדיות
2	2	2	6	5	4	ביטוח
32	30	34	58	57	61	משפטיות, ביקורת וייעוץ מקצועי
5	5	5	12	9	9	שכר חברי דירקטוריון
3	3	3	5	5	4	הדרכה והשתלמות מקצועית
*128	*128	141	*106	*102	106	עמלות
54	51	60	68	*67	70	אחרות
416	427	450	522	502	506	סך הכל הוצאות אחרות

* סווג מחדש.

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח (במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
164	216	316	279	310	404	מסים שוטפים בגין שנת החשבון
(12)	(17)	(41)	(12)	(21)	(44)	מסים שוטפים בגין שנים קודמות
152	199	275	267	289	360	סך כל המסים השוטפים בתוספת (בניכוי):
61	96	6	58	103	(5)	מסים נדחים בגין שנת החשבון
-	6	3	1	6	3	מסים נדחים בגין שנים קודמות
61	102	9	59	109	(2)	סך כל המסים הנדחים**
213	301	284	326	398	358	הפרשה למסים על ההכנסה*
-	-	-	1	-	-	* כולל הפרשה למסים בחו"ל
59	83	24	56	86	16	** מסים נדחים יצירה והיפוך של הפרשים זמניים
2	26	-	3	34	-	שינוי בשיעור המס
-	(7)	(15)	-	(11)	(18)	מסים נדחים שסווגו מחדש מהון לרווח והפסד
61	102	9	59	109	(2)	סך הכל מסים נדחים

ב. התאמת סכום המס התיאורטי לסכום ההפרשה למסים

להלן ההתאמות בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל, לבין ההפרשה המותאמת למסים על הרווח כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
37.6%	35.9%	35.0%	37.6%	35.9%	35.0%	שיעור המס החל על הבנק
199	248	292	288	318	358	סכום המס לפי שיעור המס שבתוקף תוספת (חסכון) במס בגין:
11	12	11	16	14	13	הוצאות לא מוכרות
-	-	-	16	12	3	הפחתת עודף עלות
-	21	-	-	21	-	יצירת מסים נדחים בגין הפרשים זמניים משנים קודמות שבגינם לא נרשמו מסים נדחים בעבר
-	(8)	5	-	-	9	ניטרול מס מחושב בגין חלק הבנק ברווחי חברות מוחזקות
(5)	(3)	-	(4)	(3)	-	התאמת שיעור המס הסטטוטורי לשיעורי המס החלים על הכנסות חברות מאוחדות
13	15	16	13	15	16	סכומים נוספים לשלם על חובות פגומים
4	4	(6)	4	4	(7)	הפרשי פחת, תיאום פחת ורווח הון
(12)	(11)	(38)	(11)	(15)	(41)	מסים בגין שנים קודמות
2	26	-	3	34	-	שינוי ביתרות מסים נדחים עקב שינויים והבדלים בשיעורי המס
1	(3)	4	1	(2)	7	אחרים
213	301	284	326	398	358	הפרשה למסים על ההכנסה

ג. שומות מס ונושאים נוספים הקשורים בהפרשה למסים

- (1) לבנק שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2013.
בגין השנים 2011-2013 הוצאו לבנק שומות מס הכנסה סופיות. עקב כך, הבנק רשם בשנת 2017 הכנסות מסים בגין שנים קודמות בסך של כ-32 מיליון ש"ח.
- (2) לחברות המוחזקות שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2012.

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. התנועה במסים נדחים - המאוחד

שיעור מס ממוצע 2017	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	שינויים שנקפו לרווח כולל אחר	השפעת השינוי בשיעור המס שנקפה לרווח והפסד	שינויים שנקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	
						נכסי מסים נדחים
34.2%	257	-	-	7	250	מהפרשה להפסדי אשראי
34.2%	102	-	-	(6)	108	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים
34.2%	155	9	-	8	138	מעודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי תוכנית הפסדים מועברים לצורך מס
23.0%	3	-	-	(7)	10	אחר
34.2%	6	-	-	2	4	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו
	523	9	-	4	510	הפרשה לנכס מסים נדחים
	(3)	-	-	-	(3)	יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים
	520	9	-	4	507	יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
	(73)					
	447					
34.2%	57	-	-	3	54	התחייבויות מסים נדחים
11.2%	56	(4)	-	17	43	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת בגין השקעות בחברות מוחזקות
	113	(4)	-	20	97	יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו
	(73)					יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה
	40					
	407	13	-	(16)	410	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו

שיעור מס ממוצע 2016	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	שינויים שנקפו לרווח כולל אחר	השפעת השינוי בשיעור המס שנקפה לרווח והפסד	שינויים שנקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015	
						נכסי מסים נדחים
34.2%	250	-	(19)	11	258	מהפרשה להפסדי אשראי
35.0%	108	2	(12)	(64)	182	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים
34.2%	138	32	(6)	7	105	מעודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי תוכנית מניירות ערך
-	-	(3)	-	(1)	4	הפסדים מועברים לצורך מס
23.0%	10	-	-	7	3	אחר
34.2%	4	-	(2)	(4)	10	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו
	510	31	(39)	(44)	562	הפרשה לנכס מסים נדחים
	(3)	-	-	-	(3)	יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים
	507	31	(39)	(44)	559	יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
	(59)					
	448					
34.2%	54	-	(3)	11	46	התחייבויות מסים נדחים
11.2%	43	-	(2)	31	14	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת בגין השקעות בחברות מוחזקות
	97	-	(5)	42	60	יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו
	(59)					יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה
	38					
	410	31	(34)	(86)	499	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. התנועה במסים נדחים - הבנק

שיעור מס ממוצע 2017	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	השפעת השינוי בשיעור המס שנזקפה לרווח והפסד	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	
						נכסי מסים נדחים
34.2%	182	-	-	(2)	184	מהפרשה להפסדי אשראי
34.2%	73	-	-	(7)	80	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים
34.2%	125	7	-	10	108	מעודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי תוכנית
23.0%	3	-	-	(7)	10	מהפסדים מועברים לצורך מס
34.2%	3	-	-	1	2	אחר
	386	7	-	(5)	384	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו
	(3)	-	-	-	(3)	הפרשה לנכס מסים נדחים
	383	7	-	(5)	381	יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים
	(74)					יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
	309					
						התחייבויות מסים נדחים
34.2%	58	-	-	2	56	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת
11.2%	56	(4)	-	17	43	בגין השקעות בחברות מוחזקות
	114	(4)	-	19	99	יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו
	(74)					יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה
	40					
	269	11	-	(24)	282	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו

שיעור מס ממוצע 2016	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	מיזוג חברה בת	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	השפעת השינוי בשיעור המס שנזקפה לרווח והפסד	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015	
							נכסי מסים נדחים
34.2%	184	13	-	(14)	6	179	מהפרשה להפסדי אשראי
35.0%	80	10	-	(9)	(62)	141	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים
34.2%	108	6	10	(6)	12	86	מעודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי תוכנית
-	-	2	(3)	-	(1)	2	מניירות ערך
23.0%	10	-	-	-	7	3	מהפסדים מועברים לצורך מס
34.2%	2	-	-	(2)	(4)	8	אחר
	384	31	7	(31)	(42)	419	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו
	(3)	-	-	-	-	(3)	הפרשה לנכס מסים נדחים
	381	31	7	(31)	(42)	416	יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים
	(61)						יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
	320						
							התחייבויות מסים נדחים
34.2%	56	-	-	(3)	10	49	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת
11.2%	43	-	-	(2)	31	14	בגין השקעות בחברות מוחזקות
	99	-	-	(5)	41	63	יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו
	(61)						יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה
	38						
	282	31	7	(26)	(83)	353	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך) (במיליוני ש"ח)

ה. ראה באור 10 ב. לגבי מסים על ההכנסה שהוכרו מחוץ לרווח והפסד.

ו. שינויי חקיקה בתחום המס

1. מס חברות

להלן שיעורי המס הרלוונטיים לחברה בשנים 2015-2017:

2015 - 26.5%

2016 - 25%

2017 - 24%

ביום 4 בינואר 2016, אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות, החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%. כמו כן, ביום 22 בדצמבר 2016, אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך. כתוצאה מהורדת שיעור המס ל-23% בשתי פעימות, יתרות המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר 2017 חושבו בהתאם לשיעורי המס החדשים כפי שנקבעו בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), לפי שיעורי המס הצפויים לחול במועד ההיפוך.

2. עדכון מס ערך מוסף, מס רווח ומס שכר

ביום 12 באוקטובר 2015, אישרה מליאת הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכר"ים ומוסדות כספיים) (התיקון), התשע"ו-2015, הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים יירד מ-18% ל-17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד מ-37.71% ל-37.58% בשנת 2015. כמו כן, כתוצאה מהורדת שיעור מס החברות ל-25% בשנת 2016, ל-24% בשנת 2017 ו-23% החל מינואר 2018 ואילך, שיעור המס הסטטוטורי ירד ל-35.9% בשנת 2016, ל-35% בשנת 2017 ול-34.2% משנת 2018 ואילך.

השפעת השינוי בשיעור המס על הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 התבטאה בקיטון ביתרות נכסי המסים הנדחים בסך של 42 מיליון ש"ח, כנגד הוצאות מסים נדחים בסך של 34 מיליון ש"ח וכנגד הפסד כולל אחר בסך של 8 מיליון ש"ח.

באור 9 - רווח למניה

להלן מספר המניות לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה

מספר מניות לשנים 2015-2016, 2017	מניות של 0.05
100,330,040	

באור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				יתרה ליום 1 בינואר 2015
		סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽³⁾	התאמות מתרגום ⁽¹⁾ , נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(67)	-	(67)	(91)	(1)	25	יתרה ליום 1 בינואר 2015
(38)	(2)	(40)	7	-	(47)	שינויים נטו בשנת 2015
(105)	(2)	(107)	(84)	(1)	(22)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(72)	(10)	(82)	(90)	(1)	9	שינויים נטו בשנת 2016
(177)	(12)	(189)	(174)	(2)	(13)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
57	3	60	-	2	58	שינויים נטו בשנת 2017
(120)	(9)	(129)	(174)	-	45	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
(2) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017			השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
(13)	8	(21)	22	(12)	34	73	(41)	114	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(34)	20	(54)	(13)	7	(20)	(15)	9	(24)	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(47)	28	(75)	9	(5)	14	58	(32)	90	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾
-	-	-	(5)	4	(9)	(8)	4	(12)	שינוי נטו במהלך השנה
-	-	-	4	(3)	7	8	(4)	12	התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים**
-	-	-	-	-	-	2	(2)	4	התאמות מתרגום דוחות כספיים שסווגו מחדש לרווח והפסד
-	-	-	(1)	1	(2)	2	(2)	4	שינוי נטו במהלך השנה
-	-	-	(110)	53	(163)	(19)	9	(28)	הטבות לעובדים
7	(4)	11	20	(12)	32	19	(10)	29	הפסד אקטוארי נטו
7	(4)	11	(90)	41	(131)	-	(1)	1	הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
(2)	1	(3)	(10)	5	(15)	3	(3)	6	שינויים נטו במהלך השנה
(38)	23	(61)	(72)	32	(104)	57	(32)	89	השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
									סך הכל השינוי נטו במהלך השנה

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים, ראה באור 23.

באור 11 - מזומנים ופקדונות בבנקים

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
21,491	30,822	27,226	36,561	מזומנים ופקדונות בבנקים מרכזיים
1,841	2,729	1,924	2,625	פקדונות בבנקים מסחריים
23,332	33,551	29,150	39,186	סך הכל ⁽¹⁾
22,694	32,882	27,638	39,023	(1) כולל מזומנים ופקדונות בבנקים לתקופה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים

באור 12 - ניירות ערך
(במיליוני ש"ח)

המאוחד					
31 בדצמבר 2017					
שוי הוגן (1)	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,056	-	38	1,018	1,018	של ממשלת ישראל
36	-	4	32	32	של מוסדות פיננסיים בישראל
296	-	36	260	260	של אחרים בישראל
1,388	-	78	1,310	1,310	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

שוי הוגן (1)	רווח כולל אחר מצטבר	עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה	
שוי הוגן (1)	הפסדים	רווחים			
4,143	2	70	4,075	4,143	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
1,932	2	-	1,934	1,932	של ממשלות זרות
106	-	1	105	106	של מוסדות פיננסיים בישראל
511	1	-	512	511 ⁽⁷⁾	של מוסדות פיננסיים זרים
300	7	1	306	300	מגובי משכנתאות (MBS) ⁽⁶⁾
358	-	8	350	358	של אחרים בישראל
853	2	1	854	853	של אחרים זרים
8,203	14	81	8,136	8,203	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
194	1	3	192	194 ⁽⁵⁾⁽⁴⁾	מניות -
8,397	15 ⁽²⁾	84 ⁽²⁾	8,328	8,397	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שוי הוגן (1)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	(ג) ניירות ערך למסחר
442	-	-	442	442	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
28	-	-	28	28	של מוסדות פיננסיים זרים
38	-	-	38	38	של אחרים בישראל
21	-	-	21	21	של אחרים זרים
529	-	-	529	529	סך כל אגרות החוב למסחר
2	-	-	2	2	מניות -
531	(3)-	(3)-	531	531	סך כל ניירות הערך למסחר
10,316	15	162	10,169	10,238	סך כל ניירות הערך

- הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3, באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.
- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן". ב-31.12.16 למעט ניירות ערך בסך של 4 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 98 מיליון ש"ח (31.12.16) - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 111 מיליון ש"ח ושטרם הוכרו צמייתם בסך 4 מיליון ש"ח.
- (5) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 119 מיליון ש"ח (31.12.16 - 123 מיליון ש"ח).
- (6) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 296 מיליון ש"ח (31.12.16 - 401 מיליון ש"ח) וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח (31.12.16 - 8 מיליון ש"ח).
- (7) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות של יותר מממשלה אחת בסך של 146 מיליון ש"ח (31.12.16 - 901 מיליון ש"ח) וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 316 מיליון ש"ח (31.12.16 - 423 מיליון ש"ח).

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאחד					
31 בדצמבר 2016					
שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,094	3	18	1,079	1,079	של ממשלת ישראל
70	-	9	61	61	של מוסדות פיננסיים בישראל
52	-	-	52	52	של מוסדות פיננסיים זרים
285	-	18	267	267	של אחרים בישראל
1,501	3	45	1,459	1,459	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
שוי הוגן ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר הפסדים	רווחים רווחים	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
7,434	23	20	7,437	7,434	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
*2,160	*4	-	*2,164	*2,160	של ממשלות זרות
259	1	-	260	259	של מוסדות פיננסיים בישראל
*1,752	*4	-	*1,756	*1,752 ⁽⁷⁾	של מוסדות פיננסיים זרים
409	7	1	415	409	מגובי משכנתאות (MBS) ⁽⁶⁾
718	7	6	719	718	של אחרים בישראל
*435	*1	-	*436	*435	של אחרים זרים
13,167	47	27	13,187	13,167	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
175	4	4	175	175 ⁽⁵⁾⁽⁴⁾	מניות -
13,342	51 ⁽²⁾	31 ⁽²⁾	13,362	13,342	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	(ג) ניירות ערך למסחר
946	-	1	945	946	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
4	-	-	4	4	של מוסדות פיננסיים בישראל
4	-	-	4	4	של מוסדות פיננסיים זרים
7	-	-	7	7	של אחרים בישראל
11	1	-	12	11	של אחרים זרים
972	1	1	972	972	סך כל אגרות החוב למסחר
3	-	-	3	3	מניות -
975	1 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	975	975	סך כל ניירות הערך למסחר
15,818	55	77	15,796	15,776	סך כל ניירות הערך

* סווג מחדש.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק					
31 בדצמבר 2017					
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
967	-	33	934	934	של ממשלת ישראל
36	-	4	32	32	של מוסדות פיננסיים בישראל
249	-	30	219	219	של אחרים בישראל
1,252	-	67	1,185	1,185	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

שווי הוגן ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
	הפסדים	רווחים			
2,816	1	51	2,766	2,816	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
1,932	2	-	1,934	1,932	של ממשלות זרות
44	-	-	44	44	של מוסדות פיננסיים בישראל
511	1	-	512	511 ⁽⁷⁾	של מוסדות פיננסיים זרים
300	7	1	306	300	מגובי משכנתאות (MBS) ⁽⁶⁾
328	-	7	321	328	של אחרים בישראל
853	2	1	854	853	של אחרים זרים
6,784	13	60	6,737	6,784 ⁽⁴⁾⁽⁵⁾	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
185	1	2	184	185	מניות -
6,969	14 ⁽²⁾	62 ⁽²⁾	6,921	6,969	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניית עלות)	הערך במאזן	(ג) ניירות ערך למסחר
28	-	-	28	28	של מוסדות פיננסיים זרים
38	-	-	38	38	של אחרים בישראל
21	-	-	21	21	של אחרים זרים
529	-	-	529	529	סך כל אגרות החוב למסחר
2	-	-	2	2	מניות -
531	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	531	531	סך כל ניירות הערך למסחר
8,752	14	129	8,637	8,685	סך כל ניירות הערך

הערות: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3, באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 98 מיליון ש"ח (31.12.16) - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 110 מיליון ש"ח.

(5) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 109 מיליון ש"ח (31.12.16) - 122 מיליון ש"ח.

(6) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 296 מיליון ש"ח (31.12.16) - 401 מיליון ש"ח) וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח (31.12.16) - 8 מיליון ש"ח.

(7) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות של יותר מממשלה אחת בסך של 146 מיליון ש"ח (31.12.16) - 901 מיליון ש"ח) וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 316 מיליון ש"ח (31.12.16) - 423 מיליון ש"ח).

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק					
31 בדצמבר 2016					
שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
971	3	11	963	963	של ממשלת ישראל
70	-	9	61	61	של מוסדות פיננסיים בישראל
241	-	15	226	226	של אחרים בישראל
1,282	3	35	1,250	1,250	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

שוי הוגן ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
	הפסדים	רווחים			
5,592	18	10	5,600	5,592	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
*2,157	*3	-	*2,160	*2,157	של ממשלות זרות
104	1	-	105	104	של מוסדות פיננסיים בישראל
*1,752	*4	-	*1,756	*1,752 ⁽⁷⁾	של מוסדות פיננסיים זרים
409	7	1	415	409	מגובי משכנתאות (MBS) ⁽⁶⁾
687	5	5	687	687	של אחרים בישראל
*435	*1	-	*436	*435	של אחרים זרים
11,136	39	16	11,159	11,136	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
171	4	4	171	171 ⁽⁵⁾⁽⁴⁾	מניות -
11,307	43 ⁽²⁾	20 ⁽²⁾	11,330	11,307	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות עלות)	הערך במאזן	(ג) ניירות ערך למסחר
-	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים בישראל
4	-	-	4	4	של מוסדות פיננסיים זרים
2	-	-	2	2	של אחרים בישראל
11	1	-	12	11	של אחרים זרים
963	1	1	963	963	סך כל אגרות החוב למסחר
3	-	-	3	3	מניות -
966	1 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	966	966	סך כל ניירות הערך למסחר
13,555	47	56	13,546	13,523	סך כל ניירות הערך

* סווג מחדש.

הבנק		המאוחד		(ד) מידע לגבי אגרות חוב פגומות
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	יתרת חוב רשומה של אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית
2	2	5	5	סך הכל יתרת חוב רשומה
2	2	5	5	

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

מאוחד								ניירות ערך זמינים למכירה
31 בדצמבר 2017								
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה				
שווי הוגן	0-20%	20-40%	סך הכל	שווי הוגן	0-20%	20-40%	סך הכל	
-	-	-	-	567	2	-	2	אגרות חוב של ממשלת ישראל
864	1	-	1	972	1	-	1	של ממשלות זרות
376	1	-	1	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים זרים
51	1	-	1	244	6	-	6	מגובי משכנתאות (MBS)
675	2	-	2	-	-	-	-	של אחרים זרים
-	-	-	-	24	1	-	1	מניות
1,966	5	-	5	1,807	10	-	10	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

מאוחד								ניירות ערך זמינים למכירה
31 בדצמבר 2016								
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה				
שווי הוגן	0-20%	20-40%	סך הכל	שווי הוגן	0-20%	20-40%	סך הכל	
403	3	-	3	-	-	-	-	אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל ⁽¹⁾
3,586	19	-	19	1,536	4	-	4	אגרות חוב של ממשלת ישראל
*1,793	*3	-	3	78	1	-	1	של ממשלות זרות
-	-	-	-	143	1	-	1	של מוסדות פיננסיים בישראל
*1,259	*2	-	2	277	2	-	2	של מוסדות פיננסיים זרים
371	7	-	7	-	-	-	-	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	429	7	-	7	של אחרים בישראל
*411	*1	-	1	-	-	-	-	של אחרים זרים
-	-	-	-	30	4	2	2	מניות
7,420	32	-	32	2,493	19	2	17	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

* סווג מחדש.

(1) 31.12.16 - יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמות ב-406 מיליון ש"ח.

1. ביום 7 בספטמבר 2017, אישר בית המשפט את תכנית ההסדר במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות, שהוגשה על ידי הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("הבורסה"). על פי תכנית ההסדר הוקצו לחברי הבורסה הנוכחיים מניות בבורסה, כשחלקה של קבוצת הבנק הסתכם בכ-20.3%.

ביום 29 בדצמבר 2017, פנתה הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("להלן - "הבורסה") לבעלי מניותיה לקבל מהם הצעות לרכישת מניותיה המוחזקות על ידם. בהתאם לתנאי ההצעה תינתן לבורסה או לצד ג' אליו תמחה הבורסה את זכותה לפי שיקול דעתה ("להלן - "הרוכש"), זכות לרכוש את החזקות בעלי מניותיה, כולן או חלקן, לפי שיקול דעתו של הרוכש, במחיר המשקף לכלל מניות הבורסה סך של 500 מיליון ש"ח. הצעה של מי מחברי הבורסה למכירת החזקותיו אינה ניתנת לביטול עד ליום 18 באפריל 2018 והיא תפוג אם עד למועד האמור לא תמסר לו הודעת קיבול בקשר להצעה. ככל שיתקבלו הצעות ממספר בעלי מניות של הבורסה וכמות המניות המוצעת תעלה על כמות המניות שהרוכש ירצה לרכוש, הרכישה תבוצע באופן יחסי מכל בעלי המניות המציעים (על בסיס פרו-ראטה). השלמת הרכישה על פי הודעת קיבול שתינתן מהבורסה תבצע לא יאוחר מ-60 יום מהודעת הקיבול.

ביום 18 בינואר 2018 נענתה קבוצת הבנק לפניית הבורסה והגישה לה הצעה למכירת 15.4% מהון מניות הבורסה המוחזקות על ידי קבוצת הבנק ("להלן - "ההחזקות למכירה") בתנאים שנקבעו על ידי הבורסה בפנייתה לבנק. ככל שתינתן לבנק הודעת קיבול בגין כל ההחזקות למכירה, התמורה בגין תעמוד על כ-77 מיליון ש"ח. יצוין כי שווי החזקות הבנק בבורסה, הרשום כיום בספרי הבנק, הינו זניח.

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

1. חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

		31 בדצמבר 2017				המאוחד
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור		
37,480	3,300	34,180	226	-	33,954	יתרת חוב רשומה:
47,036	-	47,036	19,206	22,848	4,982	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
23,141	-	23,141	-	22,848	293	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
84,516	3,300	81,216	19,432	22,848	38,936	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
263	-	263	74	-	189	חובות בארגון מחדש
279	-	279	14	7	258	חובות פגומים אחרים
542	-	542	88	7	447	סך הכל חובות פגומים
230	-	230	40	156	34	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
671	-	671	208	9	454	חובות בעייתיים אחרים
1,443	-	1,443	336	172	935	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
440	-	440	33	-	407	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
398	-	398	219	115	64	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
116	-	116	-	115	1	מזה: לפי עומק פיגור
838	-	838	252	115	471	סך הכל
162	-	162	26	-	136	מזה: בגין חובות פגומים

		31 בדצמבר 2016				המאוחד
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור		
36,897	2,578	34,319	408	-	33,911	יתרת חוב רשומה:
43,856	-	43,856	17,529	21,741	4,586	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
21,988	-	21,988	-	21,741	247	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
80,753	2,578	78,175	17,937	21,741	38,497	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
197	-	197	71	-	126	חובות בארגון מחדש
380	-	380	12	8	360	חובות פגומים אחרים
577	-	577	83	8	486	סך הכל חובות פגומים
221	-	221	41	*150	30	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
993	-	993	195	*16	782	חובות בעייתיים אחרים
1,791	-	1,791	319	174	1,298	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
474	-	474	28	-	446	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
373	-	373	203	115	55	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
116	-	116	-	115	1	מזה: לפי עומק פיגור
847	-	847	231	115	501	סך הכל
200	-	200	22	-	178	מזה: בגין חובות פגומים

* סווג מחדש.

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

1. חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

		31 בדצמבר 2017				הבנק
		אשראי לציבור				
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
33,398	2,729	30,669	58	-	30,611	יתרת חוב רשומה:
32,854	-	32,854	7,101	22,564	3,189	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
22,857	-	22,857	-	22,564	293	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
66,252	2,729	63,523	7,159	22,564	33,800	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
180	-	180	34	-	146	חובות בארגון מחדש
198	-	198	5	7	186	חובות פגומים אחרים
378	-	378	39	7	332	סך הכל חובות פגומים
203	-	203	29	156	18	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
428	-	428	105	7	316	חובות בעייתיים אחרים
1,009	-	1,009	173	170	666	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
340	-	340	17	-	323	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
267	-	267	122	112	33	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
113	-	113	-	112	1	מזה: לפי עומק פיגור
607	-	607	139	112	356	סך הכל
105	-	105	14	-	91	מזה: בגין חובות פגומים

		31 בדצמבר 2016				הבנק
		אשראי לציבור				
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
32,812	1,848	30,964	261	-	30,703	יתרת חוב רשומה:
30,782	-	30,782	6,517	21,491	2,774	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
21,738	-	21,738	-	21,491	247	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
63,594	1,848	61,746	6,778	21,491	33,477	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
125	-	125	37	-	88	חובות בארגון מחדש
324	-	324	6	8	310	חובות פגומים אחרים
449	-	449	43	8	398	סך הכל חובות פגומים
191	-	191	29	*150	12	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
779	-	779	103	*14	662	חובות בעייתיים אחרים
1,419	-	1,419	175	172	1,072	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
400	-	400	19	-	381	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
253	-	253	114	113	26	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
114	-	114	-	113	1	מזה: לפי עומק פיגור
653	-	653	133	113	407	סך הכל
155	-	155	14	-	141	מזה: בגין חובות פגומים

* סווג מחדש.

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				המאוחד
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
876	-	876	210	132	534	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
53	-	53	38	3	12	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2014
(345)	-	(345)	(122)	(16)	(207)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
240	-	240	81	-	159	- מחיקות חשבונאיות
(105)	-	(105)	(41)	(16)	(48)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
824	-	824	207	119	498	מחיקות חשבונאיות, נטו
94	-	94	48	2	44	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2015
(281)	-	(281)	(110)	(6)	(165)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
214	-	214	86	-	128	- מחיקות חשבונאיות
(67)	-	(67)	(24)	(6)	(37)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(4)	-	(4)	-	-	(4)	מחיקות חשבונאיות, נטו
847	-	847	231	115	501	אחר - סווג לנכסים מוחזקים למכירה
131	-	131	64	1	66	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2016
(333)	-	(333)	(120)	(2)	(211)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
193	-	193	77	1	115	- מחיקות חשבונאיות
(140)	-	(140)	(43)	(1)	(96)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
838	-	838	252	115	471	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017

סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				המאוחד
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
120	-	120	14	-	106	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(35)	-	(35)	1	-	(36)	יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2014
85	-	85	15	-	70	גידול (קיטון) בהפרשה
(14)	-	(14)	(1)	-	(13)	יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2015
71	-	71	14	-	57	קיטון בהפרשה
(10)	-	(10)	(1)	-	(9)	יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2016
61	-	61	13	-	48	קיטון בהפרשה
						יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2017

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			הבנק
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	
619	-	619	92	132	395
32	-	32	34	1	(3)
(198)	-	(198)	(52)	(17)	(129)
146	-	146	25	-	121
(52)	-	(52)	(27)	(17)	(8)
13	-	13	1	1	11
612	-	612	100	117	395
58	-	58	36	1	21
(182)	-	(182)	(69)	(5)	(108)
128	-	128	49	-	79
(54)	-	(54)	(20)	(5)	(29)
37	-	37	17	-	20
653	-	653	133	113	407
55	-	55	38	-	17
(222)	-	(222)	(69)	(2)	(151)
121	-	121	37	1	83
(101)	-	(101)	(32)	(4)	(68)
607	-	607	139	112	356

סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			הבנק
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	
90	-	90	8	-	82
(21)	-	(21)	1	-	(22)
2	-	2	-	-	2
71	-	71	9	-	62
(13)	-	(13)	(1)	-	(12)
4	-	4	1	-	3
62	-	62	9	-	53
(8)	-	(8)	(1)	-	(7)
54	-	54	8	-	46

באור 14 - אשראי לממשלה
(במיליוני ש"ח)

הבנק		המאחד		סך הכל אשראי לממשלה
31 בדצמבר	2017	31 בדצמבר	2017	
2016	2017	2016	2017	
7	-	654	675	

באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות
(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

המאוחד			הבנק			ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 בדצמבר 2017		
ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2017	
כלולה	כלולה	כלולה	כלולה	כלולה	כלולה	כלולה	כלולה	כלולה	כלולה	
מאחדות	מאחדות	מאחדות	מאחדות	מאחדות	מאחדות	מאחדות	מאחדות	מאחדות	מאחדות	סך הכל
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
565	565	565	565	565	565	565	565	565	565	השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני השקעות אחרות:
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים
565	565	565	565	565	565	565	565	565	565	סך הכל השקעות בחברות מוחזקות
319	319	319	319	319	319	319	319	319	319	רווחים שנצברו ממועד הרכישה, נטו סעיפים שנצברו בהון ממועד הרכישה:
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה
(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	התאמות בגין הטבות לעובדים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים

ב. חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות:

המאוחד			הבנק			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)
54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54

חלקו של הבנק ברווח של חברות מוחזקות
מסים שוטפים
מסים נדחים

חלקו של הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס

באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ג. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות בספרי הבנק:

שם החברה	תחום פעילות עיקרי	חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים		חלק בזכויות ההצבעה		השקעה במניות לפי שווי מאזני ⁽³⁾	
		31 בדצמבר		31 בדצמבר		31 בדצמבר	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017
		%	%	%	%	במיליוני ש"ח	
חברות מאוחדות רשומות בישראל-							
בנק אוצר החייל בע"מ ⁽⁶⁾	בנק מסחרי	78.0	78.0	78.0	78.0	1,209	1,291
בנק מסד בע"מ	בנק מסחרי	51.0	51.0	51.0	51.0	306	304
יובנק חברה לנאמנות בע"מ	שירותי נאמנות	100.0	100.0	100.0	100.0	21	19
רשומה בחוץ לארץ							
פיבי שוויץ (רשומה בשוויץ) ⁽⁵⁾	בנק מסחרי	100.0	100.0	100.0	100.0	219	199
חברה כלולה							
חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ	כרטיסי אשראי	28.2	28.2	21.0	21.0	514	565

- ברשימה הנ"ל לא נכללו חברות מאוחדות בבעלות ובשליטה מלאה, שהן חברות נכסים או מספקות שירותים לבנק, אשר נכסיהן ותוצאות פעילותן נכללים בדוחות הכספיים של הבנק.
- מניותיהן של כל החברות ברשימה הנ"ל אינן רשומות למסחר בבורסה.
- לרבות יתרות עודפי עלות המיוחסים לקשרי לקוחות.
- כולל הפחתת עודף עלות המיוחס לקשרי לקוחות: בנק אוצר החייל בע"מ - שנת 2016 - 23 מיליון ש"ח, בנק מסד בע"מ - 9 מיליון ש"ח (2016 - 9 מיליון ש"ח), יובנק חברה לנאמנות בע"מ 1 מיליון ש"ח (2016 - 1 מיליון ש"ח).
- ראה האמור בבאור 18א(2) להלן באשר להסכם מכירת פעילות פיבי שוויץ.
- ראה האמור בסעיף ה' להלן באשר לרכישת מניות באוצר החייל.

ד. מידע תמציתי בנושא חברה כלולה, ללא התאמה לשיעורי הבעלות המוחזקים בידי הקבוצה

1. להלן מידע תמציתי על המצב הכספי

שיעור בעלות	סך נכסים	סך התחייבויות	הון שמיוחס לבעלים של החברה
%	במיליוני ש"ח		
28.2	14,051	12,371	1,680
28.2	12,416	10,912	1,504

2. להלן מידע תמציתי על תוצאות הפעילות

שיעור בעלות	רווח נקי לשנה	רווח שמיוחס לבעלים של החברה	רווח שמיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה
%	במיליוני ש"ח		
28.2	211	211	-
28.2	292	292	-
28.2	165	149	16

סעיפים אחרים שנצברו בהון		דיבינדו שנרשם		תרומה לרווח הנקי		השקעות הוניות אחרות	
						31 בדצמבר	
2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
(31)	9	-	-	(4)42	55	-	-
(1)	-	-	20	(4)13	(4)18	5	5
-	-	20	22	(4)19	(4)20	-	-
(10)	(12)	-	-	(21)	(8)	-	-
(5)	(1)	-	8	81	60	-	-

באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ה. במסגרת הסדרים משנת 2006, בין הבנק לבין חבר משרתי הקבע והגימלאים בע"מ (להלן - "חבר"), שהיתה עד לאחרונה בעלת מניות נוספת באוצר החייל, היו לבנק התחייבויות מסוימות כלפי חבר, וביניהן זכות לאופציית מכר (PUT), שתוקפה אמור היה לפוג ב-17 בפברואר 2018, לפיה רשאית היתה חבר לחייב את הבנק לרכוש ממנה את החזקותיה באוצר החייל, כולן או חלקן, במחיר הנגזר ממחיר העסקה שבה רכש הבנק את השליטה באוצר החייל בשנת 2006 (בהתאמות מסוימות).

ביום 14 בינואר 2018, הציע הבנק לכלל בעלי המניות באוצר החייל לרכוש את מניותיהם באוצר החייל, על סוגיהן השונים, במסגרת הליך לפי סעיף 341 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות"). התמורה הכוללת בגין רכישת המניות הינה בסך של כ-340 מיליון ש"ח, מחיר התואם את מחיר המימוש הקבוע בתנאי האופציה שנתן הבנק לחבר, והיא משקפת מחיר לפי שווי של 121% מההון העצמי של אוצר החייל, על פי דוחותיו הכספיים ליום 30 בספטמבר 2017.

ביום 16 בינואר 2018, הושלמה רכישת החזקות חבר על ידי הבנק ובעקבותיה מחזיק הבנק ב-100% מזכויות ההצבעה ומהזכות למנות דירקטורים באוצר החייל וב-99.99% מהזכויות בהון. עם העברת החזקותיה של חבר לבנק, פקעה גם אופציית המכר המתוארת לעיל. הבנק פועל כעת להשלמת רכישת מניותיהם של יתר בעלי המניות באוצר החייל בהתאם להוראות סעיפים 341 ו-342 לחוק החברות ובכפוף למועדים ולתנאים הקבועים בהם.

י. ביום 29 באוגוסט 2013, נחתם הסכם בין ממשלת שוויץ לבין משרד המשפטים בארה"ב, שנועד להסדיר את המחלוקת בנושא העלמות מס של אזרחים אמריקאיים באמצעות בנקים בשוויץ. במסגרת ההסכם, כל הבנקים השווייצריים שאינם תחת חקירה פלילית של הרשויות האמריקאיות היו אמורים להודיע לרגולטור בשוויץ, עד ליום 31 בדצמבר 2013, על החלטתם בנוגע להצטרפותם או אי הצטרפותם להסכם. פיבי שוויץ התקשרה עם יועצים משפטיים שווייצריים ואמריקאיים המתמחים בתחום, ולאחר בחינה שבוצעה בעזרתם החליטה פיבי שוויץ עד ליום 31 בדצמבר 2013, שלא להצטרף להסכם במי מהמסלולים שהותוו בהסכם. הסביבה העסקית הנוכחית כרוכה בסיכונים משפטיים ורגולטוריים וקיים קושי להעריך את השפעתם על המצב הכספי של פיבי שוויץ. בהתאם למצב העניינים הנוכחי לדעת פיבי שוויץ ויועציה, לא נדרש ביצוע הפרשה בדוחות הכספיים המבוקרים.

ז. ביום 2 בנובמבר 2015, הודיעו חברת Visa Inc. (להלן - "ויזה אינק") וחברת Visa Europe LTD. (להלן - "ויזה אירופה") על התקשרות בהסכם, על פי תרכוש ויזה אינק את ויזה אירופה ("העסקה") מהחברים (Principal Members) אשר החזיקו במניותיה. ביום 21 ביוני 2016, לאחר שהושלם שלב קבלת האישורים הרגולטוריים, התקבלה תמורת העסקה, הכוללת תמורה מיידית במזומן בסך 71 מיליוני אירו. כן צפויה להתקבל תמורה עתידית נוספת בסך של כ-6 מיליוני אירו בתנאים שנקבעו. בנוסף, קיבלה כאל מניות בכורה חסומות לתקופות של 4 עד 12 שנים, המיירות למניות ויזה אינק, שערך למועד העסקה נאמד בכ-26 מיליוני אירו ("שווי נאיבי"). יובהר כי יחס ההמרה של מניות הבכורה עשוי לקטון בעתיד, בתנאים מסוימים. תמורת העסקה התחלקה בין כאל (כ-68% מתמורת העסקה) לבין בנק דיסקונט והבנק, כולם בעלי מעמד "Principal Member" בויה אירופה. החלוקה התבצעה ותבצע בעתיד בהתאם למנגנון חלוקה מוסכם שגיבשו הצדדים. מנגנון החלוקה אושר על ידי האורגנים המוסמכים של הצדדים. כאל הכירה בהכנסה בסך של 263 מיליון ש"ח בגין העסקה ברבעון השני של שנת 2016.

באור 16 - בנינים וציוד
(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

הבנק			המאוחד			
סך הכל	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בנינים ומקרקעין ⁽¹⁾	סך הכל	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בנינים ומקרקעין ⁽¹⁾	
1,930	509	1,421	2,562	708	1,854	עלות נכסים
46	19	27	55	22	33	ליום 31 בדצמבר 2015
(44)	(11)	(33)	(144)	(11)	(133)	תוספות
45	9	36	-	-	-	גריעות
(120)	-	(120)	(120)	-	(120)	מיזוג חברה בת
1,857	526	1,331	2,353	719	1,634	סווג לנכסים מוחזקים למכירה
39	27	12	48	29	19	ליום 31 בדצמבר 2016
(25)	(6)	(19)	(33)	(6)	(27)	תוספות
(4)	-	(4)	(22)	(6)	(16)	גריעות
1,867	547	1,320	2,346	736	1,610	סווג לנכסים מוחזקים למכירה
						ליום 31 בדצמבר 2017
						פחת שנצבר⁽²⁾
850	406	444	1,333	592	741	ליום 31 בדצמבר 2015
74	29	45	93	33	60	פחת
(35)	(11)	(24)	(131)	(11)	(120)	גריעות
24	5	19	-	-	-	מיזוג חברה בת
(75)	-	(75)	(75)	-	(75)	סווג לנכסים מוחזקים למכירה
838	429	409	1,220	614	606	ליום 31 בדצמבר 2016
63	28	35	78	30	48	פחת
(23)	(6)	(17)	(29)	(6)	(23)	גריעות
(2)	-	(2)	(18)	(6)	(12)	סווג לנכסים מוחזקים למכירה
876	451	425	1,251	632	619	ליום 31 בדצמבר 2017
991	96	895	1,095	104	991	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017
1,019	97	922	1,133	105	1,028	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2016
1,080	103	977	1,229	116	1,113	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2015
	16.1%	3.6%		15.1%	4.1%	שיעור פחת ממוצע משוקלל ב- בשנת 2017
	16.4%	3.9%		15.6%	4.5%	שיעור פחת ממוצע משוקלל ב- בשנת 2016

(1) לרבות התקנות ושיפורים במושכר.

(2) פחת שנצבר כולל הפסדים שנצברו מירידת ערך.

- ב. הבנק וחברות מאוחדות שלו הינם בעלי זכויות בדרך של שכירות או חכירה בבנינים בסך של 425 מיליון ש"ח (31.12.16 - 439 מיליון ש"ח), מתוכם סך של 345 מיליון ש"ח בדרך של שכירות או חכירה לתקופה שאינה עולה על 49 שנה מתאריך המאזן (31.12.16 - 366 מיליון ש"ח). הבנק וחברות מאוחדות שלו הינם בעלי זכויות של נכסים בדרך של חכירה מהוונת בסך של 355 מיליון ש"ח (31.12.16 - 373 מיליון ש"ח).
- ג. זכויות במקרקעין בסך של 379 מיליון ש"ח (31.12.16 - 399 מיליון ש"ח) טרם נרשמו על שם הבנק או חברות מוחזקות שלו בלשכות רישום המקרקעין.
- ד. היתרה המאזנית של בנינים וציוד שאינם בשימוש הבנק או הקבוצה ואשר מסווגים כנדל"ן להשקעה הסתכמה בסך של 7 מיליון ש"ח (31.12.16 - 12 מיליון ש"ח).
- ה. בקבוצה קיימים נכסים שהופחתו במלואם ועדיין מופעלים. עלותם המקורית של נכסים כאמור ליום 31 בדצמבר 2017 הינה בסך של 773 מיליון ש"ח (31.12.16 - 695 מיליון ש"ח).

באור 17 - נכסים בלתי מוחשיים
(במיליוני ש"ח)

הבנק	המאוחד			עלות
	תוכנות	סך הכל	קשרי לקוחות	
809	1,350	817	533	ליום 31 בדצמבר 2015
94	94	94	-	תוספות
(15)	(15)	(15)	-	גריעות
888	1,429	896	533	ליום 31 בדצמבר 2016
86	86	86	-	תוספות
-	(7)	(7)	-	גריעות
974	1,508	975	533	ליום 31 בדצמבר 2017
הפחתות				
602	1,078	609	469	ליום 31 בדצמבר 2015
82	123	83	40	הפחתה לשנה
(15)	(15)	(15)	-	גריעות
669	1,186	677	509	ליום 31 בדצמבר 2016
83	94	83	11	הפחתה לשנה
-	(7)	(7)	-	גריעות
752	1,273	753	520	ליום 31 בדצמבר 2017
הערך בספרים				
207	272	208	64	ליום 31 בדצמבר 2015
219	243	219	24	ליום 31 בדצמבר 2016
222	235	222	13	ליום 31 בדצמבר 2017

באור 18 - נכסים אחרים
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		מסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 8)
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	מקדמות למס הכנסה, בניכוי הפרשות ומוסדות אחרים
320	309	448	447	יתרת סליקה נטו בקשר עם פעילות בניירות ערך
16	1	54	3	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
92	186	92	186	חייבים אחרים ויתרות חובה
238	423	238	423	סך הכל נכסים אחרים
118	111	188	127	
784	1,030	1,020	1,186	

באור 18א - נכסים והתחייבויות המוחזקים למכירה
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליון ש"ח		
		נכסים המסווגים כמוחזקים למכירה
		אשראי לציבור בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
(2)298	-	בנינים וציוד
(1)45	4	סך הכל
343	4	
מיליון ש"ח		התחייבויות המסווגות כמוחזקות למכירה
		פקדונות הציבור
(2)745	-	סך הכל
745	-	

- (1) ביום 15 בפברואר 2017 נחתם חוזה למכירת זכויות החכירה של הבנק (באמצעות חברת הנכסים שלו) בשטחים בבניין משרדים בתל אביב, בתמורה לסך של 84 מיליון ש"ח. ביום 30 במרס 2017 הושלמה העסקה. הרווח ממכירת זכויות החכירה בסך 41 מיליון ש"ח נכלל במסגרת סעיף הכנסות אחרות.
- (2) ביום 19 בדצמבר 2016 חתמה פיבי שוויץ בע"מ, חברת בת של הבנק (להלן - "השלוחה") על הסכם למכירת פעילותה לצד שלישי (להלן - "ההסכם"). ביום 2 ביוני 2017 הועברה לרוכש, על פי ההסכם, פעילות השלוחה (שכללה את מרבית נכסי לקוחות השלוחה), כנגד תשלום ששולם לשלוחה על חשבון התמורה הכוללת, שנקבעה בהסכם. תשלום זה כפוף עדיין להתאמות על פי ההסכם. בגין התשלום האמור נכללה הכנסה במסגרת הכנסות אחרות בסך של כ-12 מיליון ש"ח. יתרת תמורת המכירה תיגזר משווי נכסי לקוחות השלוחה שיהיו אצל הרוכש בתום שנה לאחר מועד העברת פעילות השלוחה לרוכש.
- במסגרת ההסכם התחייבה השלוחה לשיפויים שונים כלפי הרוכש המוגבלים בסכום ולתקופות שונות, ולכל היותר עד 24 חודשים ממועד העברת נכסי הלקוחות לרוכש. השלוחה סיימה את כל פעילותה הבנקאית וביום 28 בפברואר 2018 השיבה את רישיון הבנק שלה לרשויות הפיקוח בשוויץ. עם השבת הרישיון, הבנק ערב להתחייבויות השלוחה במסגרת ההסכם ובא במקומה בקשר עם התחייבויותיה על פי ההסכם.

באור 19 - פקדונות הציבור (במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
				לפי דרישה
31,152	33,999	43,051	47,062	- אינם נושאים רבית
5,074	5,979	5,273	6,178	- נושאים רבית
36,226	39,978	48,324	53,240	סך הכל לפי דרישה
48,177	51,057	57,493	60,271	לזמן קצוב*
84,403	91,035	105,817	113,511	סך הכל פקדונות בישראל**
1,986	2,654	1,986	2,654	* מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית
				** מזה:
34,565	33,925	54,034	54,399	פקדונות של אנשים פרטיים
19,379	26,593	19,448	26,681	פקדונות של גופים מוסדיים
30,459	30,517	32,335	32,431	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד

31 בדצמבר		תקרת הפקדון
2016	2017	
40,864	42,116	עד 1
26,400	25,557	מעל 1 עד 10
15,627	14,319	מעל 10 עד 100
5,802	6,027	מעל 100 עד 500
17,124	25,492	מעל 500
105,817	113,511	סך הכל

באור 20 - פקדונות מבנקים (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
				בישראל
				בנקים מסחריים:
985	1,167	502	1,073	פקדונות לפי דרישה
2,500	2,951	153	9	פקדונות לזמן קצוב
91	50	91	51	קיבולים
				מחוץ לישראל
				בנקים מסחריים:
-	-	9	-	פקדונות לפי דרישה
3,576	4,168	755	1,133	סך הכל פקדונות מבנקים

באור 21 - אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		שיעור תשואה פנימי ⁽¹⁾	משך חיים ממוצע ⁽¹⁾	
31 בדצמבר		31 בדצמבר		%	שנים	
2016	2017	2016	2017			
-	-	716	714	2.09	2.02	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
4,019	3,637	5,085	4,535	2.42	3.26	- במטבעי ישראלי - לא צמוד
4,019	3,637	5,801	5,249			- במטבעי ישראלי - צמוד למדד ⁽²⁾
534	495	4,310	3,824			סך הכל אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
						מזה: כתבי התחייבות נדחים

(1) שיעור תשואה פנימי, הינו, שיעור רבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

משך חיים ממוצע, הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור תשואה פנימי.

נתוני שיעור התשואה הפנימי ומשך החיים הממוצע הם ליום 31 בדצמבר 2017 ומתייחסים למאוחד.

(2) כולל שטרי הון נדחים לא סחירים למשקיעים מוסדיים בסך של 260 מיליון ש"ח שהונפקו על ידי הבנק בהנפקה פרטית ביום 25 במאי 2009. בשטרי הון אלה נקבע מנגנון לספיגת הפסדים על בסיס שוטף, בהתאם להוראות הפיקוח על בנקים. על פי מנגנון זה לא תשולם רבית אם במועד הרלוונטי לתשלומה התקיימו נסיבות משעות, כהגדרתן בשטרי ההון. תשלומי רבית שהושעו ישולמו, בין היתר, אם יוסרו הנסיבות המשעות והבנק הכריז על חלוקת דיבידנד. לעניין זה נקבע כי הבנק לא ישלם דיבידנד כל עוד לא שולמו במלואם תשלומי רבית שסילוקם הושעה כאמור.

(3) למידע נוסף בעניין גיוס הון רגולטורי באמצעות כתבי התחייבות הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים, ראה באור 24ב(ג).

באור 22 - התחייבויות אחרות (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
38	40	38	40	עתודה למסים נדחים, נטו (ראה באור 8)
124	106	126	123	עודף הפרשות שוטפות למס על מקדמות ששולמו
337	363	416	434	עודף ההתחייבות בגין פניסיה ופיצויי פרישה על נכסי התכנית (ראה באור 23)
40	43	46	50	הכנסות מראש
1,484	1,599	3,150	3,348	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
238	423	238	423	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
249	259	361	383	זכאים בגין משכורות והוצאות נלוות (ראה גם באור 23)
253	98	253	98	מכירת ניירות ערך בחסר
255	226	301	263	זכאים אחרים ויתרות זכות
3,018	3,157	4,929	5,162	סך הכל התחייבויות אחרות

באור 23 - זכויות עובדים

א. הטבות מהותיות

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. ההתחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, פיצויים מוגדלים, שיעורי תמותה ופרישה.

2. מענקים בגין ותק

עובדי חברות מאוחדות זכאים למענק ותק מיוחד, עם השלימם תקופת עבודה מוגדרת. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמותה ופרישה.

3. הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמותה ופרישה.

4. הטבות אחרות לאחר העסקה

עובדים בכירים מסויימים זכאים בעת פרישתם לתשלום מענק אי תחרות.

5. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הקבוצה זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. הטבות אלו כוללות: שי לחג, עיתון, נופש וכו'. עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק בהגיעם לגיל פרישה בגין ימי מחלה שלא נוצלו. התחייבויות אלו, נמדדות על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעורי תמותה ופרישה.

6. חופשה

עובדי הבנק זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ב. ראה באור 1.33. באשר להסכמי העסקה של מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון.

ג. מהלכי התייעלות

ביום 12 בינואר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב-שנתית להתייעלות.

תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חשוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר.

בהמשך למהלכי התייעלות בהם נקטו הבנק וחברות הבת שלו, ביום 17 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות. מהלכי התייעלות כוללים, בין היתר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים; צמצום במספר הסניפים ושיפורים בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה. מהלכי התייעלות כוללים צמצומים בשטחי הנדל"ן וירידה הדרגתית במצבת כח האדם של קבוצת הבנק של כ-130 עובדים בממוצע לשנה (מתוכם כ-45 עובדים בפרישה מוקדמת מרצון, שתמשיך להעשות על בסיס הצעות פרטניות ולגופם של מקרים). סך הכל ירידה של כ-650 עובדים בקבוצת הבנק עד לסוף שנת 2020.

הבנק קיבל אישור עקרוני של הפיקוח על הבנקים לפריסת עלות המהלכים לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר.

עלות ההטבות לעובדים במסגרת מהלכי התייעלות בשנים 2016 ועד 2020 מוערכת בכ-207 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס. השפעת מהלכי התייעלות על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים, ומוערכת ליום 31 בדצמבר 2017 בקיטון של כ-0.15%.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ד. הרכב ההטבות

הבנק		מאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
902	896	1,166	1,166	פנסיה ופיצויי פרישה
(565)	(533)	(750)	(732)	סכום ההתחייבות
337	363	416	434	השווי ההוגן של נכסי התכנית
337	363	416	434	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
-	-	***21	21	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
32	30	32	30	מענקים בגין ותק - סכום ההתחייבות
9	9	10	9	הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו - סכום ההתחייבות
91	98	141	153	הטבות אחרות לאחר העסקה
59	56	72	69	הטבות אחרות לאחר פרישה
58	66	***85	101	חופשה
				אחר
				סך הכל
586	622	777	817	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"

ה. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

(1) מחויבויות ומצב המימון

הבנק		מאוחד		
לשנה שנסתיימה		לשנה שנסתיימה		
ביום 31 בדצמבר		ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
829	902	1,079	1,166	א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה
40	-	-	-	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
13	16	24	26	מיזוג חברה בת
31	32	38	42	עלות שירות
**56	23	**125	33	עלות רבית
(95)	(78)	(133)	(102)	הפסד אקטוארי
28	1	33	1	הטבות ששולמו
902	896	1,166	1,166	אחר, לרבות הפסד מצמצום ושינויים מבניים
798	800	1,055	1,065	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
				מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה
580	565	794	750	ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית
24	-	-	-	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
12	20	17	34	מיזוג חברה בת
9	3	17	11	תשואה בפועל על נכסי התכנית
(60)	(55)	(78)	(63)	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
565	533	750	732	הטבות ששולמו
337	363	416	434	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
				מצב המימון - התחייבויות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

** מזה הפסד אקטוארי בסך של כ-172 מיליון ש"ח (בבנק - 104 מיליון ש"ח) בגין מהלכי התייעלות לשנים 2016 עד 2020 ורווח אקטוארי בסך של כ-69 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק בגין השנים שלאחר מכן.

*** הוצג מחדש.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

הבנק		מאוחד	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2016	2017	2016	2017
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
337	363	416	434
337	363	416	434
135	137	200	196
28	26	28	26
163	163	228	222
902	896	1,106	1,166
798	800	998	1,065
565	533	693	732
902	896	1,166	1,166
565	533	750	732

* הפסד אקטוארי הנובע מהפער שבין שיעורי ההיוון ליום 1 בינואר 2013 בניכוי רווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעור ההיוון שקידזו את ההפסד כאמור.

(2) הוצאה לתקופה

הבנק			מאוחד		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017	2015	2016	2017
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
11	13	16	25	24	26
30	31	32	41	38	42
(22)	(21)	(16)	(31)	(28)	(21)
3	7	8	3	8	11
14	41	12	27	57	16
(2)	(3)	(4)	(2)	(3)	(4)
34	68	48	63	96	70
7	65	19	9	136	20
(3)	(7)	(8)	(3)	(8)	(11)
(6)	(13)	(11)	(6)	(24)	(15)
(2)	45	-	-	104	(6)
34	68	48	63	96	70
32	113	48	63	200	64

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

מאחד		הבנק	
במיליוני ש"ח			
ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2018 לפני השפעת המס			
29	19	29	19
הפסד אקטוארי נטו			
29	19	29	19
סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר			

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו

הבנק		מאחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
באחוזים		באחוזים		
1.7	1.1	1.7	1.1	1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה
2.0	2.0	2.0	2.0	שיעור היוון
*2.1	2.1	*2.2	2.2	שיעור עליית המדד החזוי
1.7	1.7	1.5	1.5	שיעור עדיבה
				שיעור גידול בתגמול

* הוצג מחדש.

הבנק			מאחד			
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
באחוזים			באחוזים			
1.1-2.1	1.5-1.9	1.4-1.7	1.1-2.1	1.5-1.9	1.4-1.7	2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה
3.8-4.0	3.6-3.9	3.3-3.4	3.8-4.0	3.6-3.9	3.3-3.4	שיעור היוון
1.7	1.7	1.7	1.6	1.5	1.5	תשואה חזויה נומינלית לטווח ארוך על נכסי התכנית
						שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

הבנק				מאחד				
קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
75	73	(64)	(63)	88	89	(74)	(75)	שיעור היוון
*(82)	(92)	*66	67	*(96)	(105)	*79	79	שיעור עדיבה
(65)	(60)	74	70	(76)	(72)	89	85	שיעור גידול בתגמול

* הוצג מחדש.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

(4) נכסי תכנית
א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תוכנית

31 בדצמבר 2016				31 בדצמבר 2017				מאוחד
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
39	8	-	47	44	9	-	53	מזומנים ופקדונות בבנקים
231	-	-	231	228	-	-	228	מניות
259	3	-	262	209	7	-	216	אגרות חוב:
146	23	-	169	171	22	-	193	ממשלתיות
405	26	-	431	380	29	-	409	קונצרניות
10	25	6	41	8	28	6	42	סך הכל
685	59	6	750	660	66	6	732	אחר
								סך הכל

31 בדצמבר 2016				31 בדצמבר 2017				הבנק
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
35	8	-	43	39	9	-	48	מזומנים ופקדונות בבנקים
180	-	-	180	173	-	-	173	מניות
200	-	-	200	150	-	-	150	אגרות חוב:
127	15	-	142	148	14	-	162	ממשלתיות
327	15	-	342	298	14	-	312	קונצרניות
-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל
542	23	-	565	510	23	-	533	אחר
								סך הכל

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2018

הבנק			מאוחד			
% מנכסי התכנית			% מנכסי התכנית			
יעד הקצאה			יעד הקצאה			
31 בדצמבר 2016			31 בדצמבר 2017			2018
2016	2017	2018	2016	2017	2018	באחוזים
7.6	9.0	9.0	6.3	7.2	7.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
31.9	32.5	32.4	30.8	31.2	31.2	מניות
35.4	28.0	28.1	34.9	29.4	29.4	אגרות חוב:
25.1	30.5	30.5	22.5	26.4	26.4	ממשלתיות
60.5	58.5	58.6	57.4	55.8	55.8	קונצרניות
-	-	-	5.5	5.8	5.8	סך הכל
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	אחר
						סך הכל

ג. תזרימי מזומנים
(1) הפקדות

הבנק			מאוחד			הפקדות
הפקדות בפועל			הפקדות בפועל			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
תחזית			תחזית			
2016			2017			2018*
9	3	3	17	11	11	במיליוני ש"ח

* אומדן הפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכנית פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

(2) הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד**

הבנק	מאוחד	שנה
	במיליוני ש"ח	
125	159	2018
106	135	2019
88	115	2020
33	46	2021
38	52	2022
181	237	2023-2027
373	514	2028 ואילך
944	1,258	סך הכל

** בערכים לא מהוונים. לא כולל עלות שירות עתידית.

א. הון המניות - הרכב:

ההון המונפק והנפרע	ההון הרשום	
31 בדצמבר 2017	31 בדצמבר 2017	
2016-1	2016-1	
5	18	מניות רגילות בנות 0.05 ש"ח

כל המניות הרגילות הינן רשומות על שם.

המניות הרגילות בנות 0.05 ש"ח רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. כל מניה מקנה זכות לקול אחד באסיפה הכללית של הבנק. כל מניה מקנה זכות השתתפות בחלוקת רווחים וזכות השתתפות ביתרת נכסי הבנק במקרה של פירוק באופן יחסי לערכה הנקוב.

ב. מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 30 באוגוסט 2010 החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת רווחים, וביום 9 ביוני 2015 החליט לעדכנה. בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד האמורה, הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי הון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושיקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת. רווחים מעודפי עבר יחולקו לפי החלטות אד הוק. חלוקות כאמור תבוצענה בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד (לרבות לפי החלטות האמורות) תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין. בנוסף, ביום 14 באוגוסט 2017, החליט דירקטוריון הבנק על עדכון מדיניות הדיבידנד כך שהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה יתייחס לרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת. בשאר תנאי המדיניות לא חל שינוי. יובהר כי יישום המדיניות המעודכנת בשנת 2017 יתחשב בחלוקות דיבידנד החל (וכולל) מהדיבידנד ששולם ביום 14 ביוני 2017.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות הנוספות הבאות:

- הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 על פיה תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנד בכל אחד מן המקרים הבאים (אלא אם קיבל אישור לכך מן המפקח על הבנקים): (1) כשיתרת העודפים המצטברת בניכוי הפרשים בחובה שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר, לפי הדוחות הכספיים אינה חיובית או שהחלוקה תגרום לכך שלא תהיה חיובית; (2) כשאחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (3) כשהתוצאה המצטברת בשלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים שלגביה פורסם הדוח הכספי האחרון, מראה על הפסד או על הפסד כולל; (4) אם בדוח הכספי של הבנק הנכסים הלא כספיים עולים על ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, או שהחלוקה תגרום לכך. בכל מקרה מותנית החלוקה בעריכת תחזית בכתב לגבי השנה הסמוכה לאחר ביצוע החלוקה, ובתנאי שלפיה, יחס ההון של התאגיד הבנקאי לנכסי הסיכון שלו לא יפחת מן הנדרש לגביו.
- הוראות ניהול בנקאי תקין הקובעות הוראות הכוללות את אופן חישוב דרישות ההון ויעדי ההון המזעריים. בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201 נקבע יחס הון עצמי רובד 1 מזערי לנכסי סיכון משוקללים בשיעור של 9% יחס הון כולל של 12.5% מ-1 בינואר 2015. לתאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקים, נקבעו יחסים ומועדים אחרים שאינם חלים על הבנק.
- "מגבלות למתן הלוואות לדיור" - כתוצאה מיישום התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 329 יש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. הגדלת יעד ההון נעשתה בשיעורים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.
- בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים לבנק, על חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 33% מהרווח השנתי, יש להודיע למפקח מראש. יצוין כי בשנת 2017 התקבל בבנק מכתב עדכני של הפיקוח על הבנקים, לפיו על חלוקת דיבידנד בשיעור של עד 50% מהרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת, אין צורך בהודעה מראש למפקח.
- היתר נגיד בנק ישראל לבעלי השליטה בבנק, משנת 2003, שבו נקבע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד ליום 31 במרס 2003 (שהסתכמו ב-2,391 מיליון ש"ח) וכי אם נצברו הפסדים לאחר מועד זה, לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה.

- תנאי שטרי הון נדחים שהנפיק הבנק למשקיעים מוסדיים ביום 25 במאי 2009 בגין פקדון שהפקידו בבנק בסך 235 מיליון ש"ח. בהתאם לאישור בנק ישראל שטר ההון האמור נחשב הון משני עליון של הבנק. בשטרי הון אלה נקבע מנגנון לספיגת הפסדים על בסיס שוטף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים. על פי מנגנון זה לא תשולם רבית אם במועד הרלוונטי לתשלומה התקיימו נסיבות משעות, כהגדרתן בשטרי ההון. לעניין זה נקבע כי הבנק לא ישלם דיבידנד כל עוד לא שולמו במלואם תשלומי רבית שסילוקם הושעה כאמור, אם הושעה.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2015:

יום ההכרזה	היום הקובע	יום התשלום	סך הכל דיבידנד ששולם במיליוני ש"ח
9 ביוני 2015	18 ביוני 2015	30 ביוני 2015	60
18 בנובמבר 2015	26 בנובמבר 2015	6 בדצמבר 2015	70
17 בנובמבר 2016	27 בנובמבר 2016	5 בדצמבר 2016	200
15 במרס 2017	23 במרס 2017	2 באפריל 2017	70
23 במאי 2017	6 ביוני 2017	14 ביוני 2017	70
14 באוגוסט 2017	23 באוגוסט 2017	31 באוגוסט 2017	70
14 בנובמבר 2017	23 בנובמבר 2017	3 בדצמבר 2017	100

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק
2015	2016	2017	
130	200	310	

לאחר תאריך המאזן, ביום 5 במרס 2018, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי מניות הבנק בסך כולל של 95 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 13 במרס 2018 ויום התשלום יהיה ביום 21 במרס 2018. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

באור 224 - הלימות הון, מינוף וניזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. הלימות הון

החל מיום 1 בינואר 2014, מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל.

יודגש, כי הוראות באזל קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

יישום ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%, והחל מיום 1 בינואר 2018 הוראות המעבר לניכויים מההון הרגולטורי יסתיימו ויעמדו על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי תעמוד על 40%.

(1) יעדי הלימות הון

לקבוצה מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה לשמור על רמת הלימות הון, בהתאם ליעדי הון שנקבעו בתהליך פנימי, אשר לא יפחתו מיעדי ההון המינימליים הנדרשים על ידי המפקח על הבנקים. יעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון וההנהלה משקפים, לדעת הקבוצה, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלה.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 9.3% ו-12.8%, בהתאמה. ליתרת ההלוואות לדיוור ראה באור 3.ב.29.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ואשר לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.8%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.0%.

באור 24 ב - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר		
2016	2017	
		בנתוני המאוחד
		א. הון לצורך חישוב יחס ההון
7,684	8,033	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,819	2,749	הון רובד 2, לאחר ניכויים
10,503	10,782	סך הכל הון כולל
		ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
(3)69,262	(3)70,445	סיכון אשראי
748	725	סיכונים שוק
6,168	6,201	סיכון תפעולי
76,178	77,371	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
		ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
10.09%	10.38%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.79%	13.94%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)9.25%	(1)9.30%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
(1)12.75%	(1)12.80%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		חברות בת משמעותיות
		בנק אוצר החייל בע"מ
10.63%	11.01%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.39%	13.32%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)9.02%	(1)9.03%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
(1)12.52%	(1)12.53%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		בנק מסד בע"מ
13.17%	11.87%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.31%	12.95%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

באור 24 ב - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר		
2016	2017	
		א. הון עצמי רובד 1
7,321	7,756	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
		הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
(2)458	(2)446	זכויות שאינן מקנות שליטה
29	14	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
7,808	8,216	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
		התאמות פיקוחיות וניכויים:
		נכסים בלתי מוחשיים
(114)	(103)	התחייבות להשקעה עצמית במניות
(2)(128)	(2)(176)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(5)	(4)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
(247)	(283)	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
123	100	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
7,684	8,033	
		ב. הון רובד 2
2,105	2,015	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
714	734	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,819	2,749	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
		ניכויים:
-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,819	2,749	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר		
2016	2017	
		(4) השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
		יחס ההון לרכיבי סיכון
9.67%	10.11%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
0.23%	0.12%	השפעת הוראות המעבר
9.90%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
0.19%	0.15%	השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
10.09%	10.38%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

- (1) יחסי הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9.0%-12.5%, בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.
- (2) באשר לסכום של 58 מיליון ש"ח, בתאום עם המפקח על הבנקים, הבנק יישם את הוראות המעבר של באזל בקשר עם אופציית המכר שניתנה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה (31.12.16 - 110 מיליון ש"ח).
- (3) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 139 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (31.12.16 - 193 מיליון ש"ח).

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12.1.2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחתות בהדרגה עד יום 31.12.2020.

לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 לעיל.

באור 24ב - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות

(א5) רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק והניכויים מההון.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2017:

השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1 באחוזים	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	
0.13%	0.13%	בנק (בנתוני המאוחד)
0.84%	0.85%	אוצר החייל
2.03%	2.01%	מסד

(ב5) דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

החל מיום 1 בינואר 2017 מיישם הבנק חוזר בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן - "החוזר"). החוזר עדכן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי CDS, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. ההנחיות מסדירות, בין היתר, את סוגי החשיפות הבאים:

- חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי. ככלל, לחשיפות אלה יש לייחס משקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון).
- חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. על פי התיקון יש לחשב את דרישות ההון לחשיפות אלה כאילו מדובר בעסקה דו צדדית, לרבות הקצאת הון בגין סיכון CVA. שיטת החישוב שהייתה נהוגה עד כה על פי ההוראה - חישוב לפי כללי הבורסה - תבוטל.
- חשיפות של תאגיד לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה.
- העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים.
- בטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
- חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן הסיכונים ישוקללו ב 1,250%.

ביום 28 בדצמבר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב המצוין כי על אף האמור לעיל, חישוב סכום החשיפה בגין לקוחות הפעילים בבורסת המעו"ף ימשיך להיות על פי גישת התרחישים.

ביום 2 ביולי 2017, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". במסגרת המכתב הודיע הפיקוח על הבנקים כי מתקיימים התנאים, לסיווג מסלקת הבורסה ומסלקת המעו"ף כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים. זאת, בעקבות תיקונים שונים בחקיקה והצהרת רשות ניירות ערך בעניין זה.

באור 24 - הלימות הון, מינוף וניזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(ג) גיוס הון רגולטורי באמצעות כתבי התחייבות הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים

ביום 26 ביוני 2016 וביום 27 בדצמבר 2016, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן - "הבינלאומי הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בהנפקה ציבורית, כתבי התחייבות נדחים (סדרה כב'), בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בתמורה לסך של 580 מיליון ש"ח וסך של 261 מיליון ש"ח, בהתאמה. ביום 8 בפברואר 2017, הנפיקה הבינלאומי הנפקות, בהנפקה פרטית, כתבי התחייבות נדחים נוספים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בתמורה לסך של 52 מיליון ש"ח. ביום 27 בספטמבר 2017 הנפיקה הבינלאומי הנפקות, בהנפקה ציבורית, כתבי התחייבות נדחים (סדרה כג') בעלי מנגנון לספיגת הפסדים, בתמורה לסך של 302 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקות בגין כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בבנק.

כתבי ההתחייבות הנדחים האמורים עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל 3 ומוכרים כהון רובד 2.

כתבי ההתחייבות הנדחים, כוללים מנגנון לספיגת הפסדים, במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק, וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות הנדחים.

במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מעל ליחס ההון המזערי שנקבע לבנק על ידי המפקח על הבנקים, הבנק יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא עד ליום 26 ביוני 2031 ביחס לסדרה כב' או עד ליום 1 באוקטובר 2032 ביחס לסדרה כג'. לבנק יש אפשרות בכל סדרה לבצע פדיון מוקדם אחד בלבד כ-5 שנים לאחר מועד ההנפקה המקורי. במידה ולא יבוצע פדיון מוקדם על ידי הבנק, יעודכן שיעור הרבית השנתית בגובה הפרש בין שיעור רבית העוגן באותו המועד לעומת שיעור רבית העוגן במועד ההנפקה המקורי של כתבי ההתחייבות הנדחים.

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015, מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון נירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בבטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 5%.

31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2017	
במיליוני ש"ח		
		1. בנתוני המאוחד
		הון רובד 1*
7,684	8,033	סך החשיפות
139,207	146,137	
		באחוזים
5.52%	5.50%	יחס המינוף
		2. חברות בת משמעותיות
		בנק אוצר החייל בע"מ
		יחס המינוף
5.56%	5.79%	
		בנק מסד בע"מ
		יחס המינוף
7.39%	6.99%	
5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א' (4) לעיל.

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ג. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015, מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).
תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי, ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים, בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.
החל מיום 1 בינואר 2017 הדרישה המזערית עומדת על 100%.

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
באחוזים		
123%	123%	1. בנתוני המאוחד יחס כיסוי הנזילות
120%	122%	2. בנתוני הבנק** יחס כיסוי הנזילות
352%	329%	3. חברות בת משמעותיות** בנק אוצר החייל בע"מ יחס כיסוי הנזילות
270%	202%	בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
80%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים***

* עד ליום 1 בינואר 2017 במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות חודשיות במשך הרבעון המדווח. החל מיום 1 בינואר 2017 יחס כיסוי הנזילות על בסיס מאוחד מחושב במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות.
** במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות.
*** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים גדל באופן הדרגתי מ-60% ביום 1 באפריל 2015, ל-80% ביום 1 בינואר 2016 ול-100% החל מיום 1 בינואר 2017.

באור 25 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות
(במיליוני ש"ח)

א. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה⁽¹⁾ לסוף השנה

המאוחד והבנק			
31 בדצמבר			
2016	2017		
		יתרת אשראי מפקדונות לפי מידת גביה⁽²⁾	
44	39	מטבע ישראלי לא צמוד	
478	406	מטבע ישראלי צמוד למדד	
522	445	סך הכל	

(1) אשראים מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית אשראים, עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).
(2) הלוואות עומדות ופקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 34 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31 בדצמבר 2016 - 52 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק), לא נכללו בלוח זה.

תזרימים בגין עמלת גביה ומרווחי רבית בגין הפעילות על פי מידת הגביה⁽¹⁾

המאוחד והבנק							
31 בדצמבר							
2016	2017						
סך הכל	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל שלושה ועד חמש שנים	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל עשר ועד עשרים שנים	עד שנה	
26	21	1	5	4	7	4	תזרימים חוזיים עתידיים
20	17	-	3	4	6	4	תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפרעונות מוקדמים
20	17	-	3	4	6	4	תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפרעונות מוקדמים ⁽²⁾

(1) יתרת הפקדונות לפי מידת הגביה במגזר השקלי הלא צמוד איננה עולה על 10% מסך כל הפקדונות לפי מידת הגביה, לפיכך מוצגים הנתונים בגין סך כל הפעילות.
(2) ההיוון בוצע לפי שיעור שלילי של 0.2% (2016 - שיעור חיובי של 0.3%).

מידע על העמדת הלוואות לדירור במהלך השנה

31 בדצמבר		
2016	2017	
1	10	הלוואות מפקדונות לפי מידת הגביה
1	3	הלוואות עומדות

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
10	16	11	17	1. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותכנה
58	51	58	51	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

באור 25 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. הבנק והחברות המוחזקות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

הבנק		מאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
48	53	73	73	שנה ראשונה
42	47	63	67	שנה שניה
40	44	61	63	שנה שלישית
40	40	59	57	שנה רביעית
37	37	54	52	שנה חמישית
228	209	325	290	שנה שישית ואילך
435	430	635	602	סך הכל

ג. 1. ביום 29 ביוני 2004 החליטה האסיפה הכללית של הבנק (לאחר אישור ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק) לאשר מתן פטור מאחריות בשל הפרת חובת זהירות כלפי הבנק, וכן מתן התחייבות מראש לשיפוי, לדירקטורים ונושאי משרה אחרים המכהנים ושיכחנו מעת לעת בבנק (לרבות בעלי שליטה בבנק, להלן - "נושאי משרה"). האסיפה הכללית האמורה גם הסמיכה את דירקטוריון הבנק לאשר מתן פטור והתחייבות שיפוי גם לנושאי משרה לשעבר בבנק, כלפיהם התחייב הבנק כי יהיו זכאים להסדרי שיפוי כפי שיהיו מפעם לפעם לנושאי המשרה בבנק. כן אישר דירקטוריון הבנק מתן פטור והתחייבות שיפוי כאמור גם לדירקטורים הממונים מטעם הבנק בתאגידים אחרים. כל ההתחייבויות כאמור אושרו בהתאם לחוק החברות, במגבלות הקבועות בו, ובכפוף לתנאים הקבועים בכתב התחייבות השיפוי. התחייבות השיפוי תחול על פעולות הקשורות במישרין או בעקיפין לאחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב התחייבות לשיפוי.

גובה התחייבות השיפוי לפי החלטה זו, לכל נושאי המשרה בבנק ובחברות בת במצטבר, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בתוספת לכתב התחייבות, לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, על פי הדוחות הכספיים האחרונים של הבנק שפורסמו סמוך לפני מתן השיפוי בפועל.

בהתאם להחלטות, נתנו כתבי פטור והתחייבות שיפוי כאמור, לנושאי משרה בבנק. כמו כן, ניתנו התחייבויות שיפוי ופטור על פי העקרונות דלעיל גם למפורטים להלן:

- לדירקטורים שכיהנו בחברה לניהול קופות גמל שבשליטת הבנק, ולכאלה שכיהנו בקופות הגמל שהיו בשליטת הבנק ערב מכירת פעילותו. בדצמבר 2014 חוסלה החברה האמורה בעקבות פירוק מרצון.
 - לדירקטורים מטעם הבנק שכיהנו בפיבי בנק (יו.קי.) בעת שהיתה חברה מאוחדת של הבנק. האחזקות בפיבי בנק (יו.קי.) נמכרו על ידי הבנק לצד שלישי ביוני 2014.
 - לדירקטורים מטעם הבנק בחברה המאוחדת פיבי שוויץ. יצוין כי ביוני 2017 מכרה החברה את פעילותה ובמהלך השנה סיימה את כל פעילותה הבנקאית.
 - לדירקטורים שכיהנו מטעם הבנק בבינלאומי חיתום בתקופה שהיתה לה פעילות חיתום. יצוין כי בדצמבר 2010 החברה עברה למעמד "חתם לא פעיל" ובדצמבר 2015 היא חוסלה בפירוק מרצון.
- גובה התחייבות השיפוי הינו בהתאם למדיניות הבנק בעניין זה.

באור 25 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך) (במיליוני ש"ח)

ביום 29 בנובמבר 2011 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק, להרחיב את החבויות ו/או ההוצאות אשר בגינן יהיה רשאי הבנק להעניק שיפוי וזאת בהתאם לחוק החברות (תיקון מס' 3) התשס"ה-2005, חוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 וחוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א-2011, וכן בגין כל הליך מנהלי נוסף אשר על פי דין ניתן להעניק שיפוי בגין תשלומים הקשורים אליו או הוצאות המוצאות בקשר אליו, ולהעניק התחייבויות שיפוי מתוקנות בהתאם לכך לדירקטורים ונושאי משרה שכיהנו באותו מועד ואשר יכהנו מעת לעת בבנק ובחברות בהחזקת הבנק, לרבות לדירקטורים מבעלי השליטה (מר צדיק בינו ומר גיל בינו) ולרבות לנושאי משרה לשעבר (בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 29 ביוני 2004) וליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

ביום 30 באוקטובר 2014 החליטה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול והדירקטוריון, לאשר מחדש הענקת כתבי שיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהענקת כתבי שיפוי להם, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב השיפוי אשר ניתן לדירקטורים בשנת 2011, כמפורט לעיל, לתקופה של 3 שנים נוספות. ביום 30 באוקטובר 2017, החליטה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול והדירקטוריון, לאשר מחדש הענקת כתבי שיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהענקת כתבי שיפוי להם על פי כתב השיפוי המעודכן כפי שאושר על ידי האסיפה הכללית כמפורט להלן, לתקופה של שלוש שנים שתחילתה במועד אישורה מחדש על ידי האסיפה הכללית מיום 30 באוקטובר 2017.

בנוסף, ביום 30 באוקטובר 2017, אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, לעדכן את ההתחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה בבנק (לרבות דירקטורים מבעלי השליטה בבנק כאמור לעיל), בשינויים שעיקרם: הוספת הבהרה בקשר לאפשרות לשפות בשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עו"ד. לשם הזהירות תוקן אף תקנון הבנק בהתאם; עדכון רשימת האירועים, אשר לדעת הבנק הינם אירועים צפויים לאור פעילותו.

ביום 29 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת וועדת התגמול, מתן כתב פטור והתחייבות שיפוי גם למי שמכהן מעת לעת כמנכ"ל מתף מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, חברה בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק. התחייבות השיפוי וכתב הפטור הינם על פי העקרונות, ההיקף והמדיניות שאושרה בבנק, כאמור לעיל, לגבי נושאי משרה בבנק.

ביום 23 בפברואר 2017 אושרה באסיפה הכללית מדיניות תגמול שבה נקבע כי מתן פטור לנושאי משרה לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה כלשהו יש בה עניין אישי. הסייג האמור לא חל על נושאי משרה שמונו לראשונה קודם לאישור מדיניות תגמול זו באסיפה הכללית (23 בפברואר 2017) ושהינם זכאים לפטור לפי החלטות שהתקבלו בעבר בבנק. ביום 30 באוקטובר 2017, אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול והדירקטוריון, מתן פטור מאחריות לנושאי משרה אשר מונו לראשונה לאחר יום 23 בפברואר 2017, הכולל לגביהם סייג לפיו הפטור לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה כלשהו יש בה עניין אישי, והכל בהתאם למדיניות התגמול של הבנק כאמור לעיל. יצוין כי הבנק לא הביא מחדש לאישור האסיפה הכללית הענקת כתבי פטור לדירקטורים מבעלי השליטה, שהוענקו בשנת 2004.

2. בסוף שנת 1990 ובתחילת שנת 1991 הוציא הבנק מכתבי שיפוי למספר דירקטורים, שכיהנו באותה עת, בחלק מהחברות המוחזקות שלו. בהתאם למכתבי השיפוי התחייב הבנק לשפות כל דירקטור בגין כל סכום שיחויב בו על פי פסק דין סופי של בתי משפט בישראל בשל תביעה שהוגשה נגדו בגין כל מעשה או מחדל שנעשו בתום לב אגב מילוי תפקידו כדירקטור וכן בגין ההוצאות הכרוכות בהגנה כנגד התביעה. החל מסוף שנת 2011 לא מכהנים יותר בקבוצת הבנק דירקטורים שקיבלו מכתבי שיפוי מסוג זה.

3. יובנק בע"מ (להלן - "יובנק"), אישר מתן פטור לדירקטורים ביובנק ואת נושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי, חשבונאי ראשי ומזכיר יובנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי יובנק החל מיום 22 בדצמבר 2004 ויותר על כל תביעה של יובנק נגדם בגין האמור, בכפוף למגבלות בחוק החברות.

כמו כן, התחייב יובנק לשפות את הדירקטורים ונושאי המשרה הנ"ל (וכן דירקטורים שמונו על ידי יובנק ביובנק פיננסיים (2005) בע"מ, ושיאנם נושאי משרה ביובנק) בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל ביובנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי יובנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו ליובנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה ביובנק ובחברות בנות שלו במצטבר, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי כתב זה, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% מההון העצמי של יובנק במאוחד לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

בחודש פברואר 2012 אישרה האסיפה הכללית של יובנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון יובנק (ולאחר תיקון תקנון ההתאגדות של יובנק כנדרש), מתן התחייבויות שיפוי בנוסח מתוקן, המרחיב את החבובות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבות השיפוי וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק החברות (תיקון מספר 3), התשס"ה-2005 (להלן - "כתב שיפוי מתוקן"), לדירקטורים, למעט דירקטורים מבעלי השליטה, המכהנים במועד אישור האסיפה ואשר יכהנו מעת לעת ביובנק ובחברות בהחזקת יובנק.

יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן יובנק גם לנושאי משרה לשעבר, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 29 ביוני 2004.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון יובנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה ביובנק שאינם דירקטורים.

עם מיזוג יובנק לתוך הבנק, בשנת 2015, הועברו גם כל התחייבויות וזכויות יובנק המפורטות בסעיף זה לבנק.

4. אוצר החייל ומסד התחייבו לשפות נושאי משרה כמשמעותו בחוק החברות התשנ"ט-1999. סכום השיפוי שיעמידו מכוח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 33% מההון העצמי של אוצר החייל ומסד לפי דוחותיהם הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפני מועד השיפוי בפועל.

5. פאג"י אישר מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריית בשל הפרת חובת הזהירות כלפי פאג"י וויתור על כל תביעה של פאג"י נגדם בגין האמור, בכפוף למגבלות בחוק החברות. כמו כן, התחייב פאג"י לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בפאג"י, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי פאג"י (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לפאג"י ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בפאג"י, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% מההון של פאג"י לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

בחודש נובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של פאג"י, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון פאג"י (ולאחר תיקון תקנון ההתאגדות של פאג"י כנדרש), מתן התחייבויות שיפוי בנוסח מתוקן, המרחיב את החבובות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבות השיפוי וזאת בהתאם לחוק החברות (תיקון מס' 3) התשס"ה-2005, חוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן - "כתב שיפוי מתוקן"), לדירקטורים המכהנים במועד אישור האסיפה ואשר יכהנו מעת לעת בפאג"י.

יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן פאג"י גם לנושאי משרה לשעבר, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מאפריל 2010.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון פאג"י (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בפאג"י שאינם דירקטורים.

עם מיזוג פאג"י לתוך הבנק, בשנת 2015, הועברו גם כל התחייבויות וזכויות פאג"י המפורטות בסעיף זה לבנק.

ד. מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן - "מסלקת הבורסה") הקימה קרן סיכונים שמטרתה הבטחת התחייבויות חברי המסלקה בגין פעילות כל חבר מסלקה. סכום קרן הסיכונים מתעדכן ב-1 במרס בכל שנה והוא בגובה מחזור הסליקה הכללי היומי הממוצע בשנה קלנדרית שהסתיימה טרם מועד העדכון ובכל מקרה לא יפחת מ-150 מיליון ש"ח. חלקו של הבנק מסתכם ב-111 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2016 - 68 מיליון ש"ח).

על פי החלטת דירקטוריון הבורסה וחוקי העזר של מסלקת הבורסה נדרש הבנק להפקיד בטוחות נזילות בלבד (אגרות חוב של מדינת ישראל או מזומנים) בהתאם לנדרש בחוקי העזר וכן לחתום על הסכם שעבוד להבטחת התחייבותו כלפי מסלקת הבורסה בגין פעילותו כחבר מסלקה. בהתאם להחלטות דלעיל, מסלקת הבורסה פתחה על שמה חשבון במסלקה עבור הבנק, ובו הפקיד הבנק, ניירות ערך כבטוחות לטובת מסלקת הבורסה.

בנוסף על כך, פתחה מסלקת הבורסה חשבון על שמה בבנק אחר, עבור הבנק, בו ניתן יהיה להפקיד מזומנים כבטוחה, וכן בו תפקיד המסלקה מזומנים שישולמו לבנק, כפירות על ניירות ערך שלו שהופקדו ושוועדו כאמור לעיל.

על מנת לשפר את רמת ניהול הסיכונים של מסלקת הבורסה במסגרת תהליך ההכרה במסלקה כצד נגדי מרכזי כשיר (OCCP) פתחה מסלקת הבורסה חשבון כספי בבנק ישראל שגם בו ניתן להפקיד את הבטחונות הכספיים שחברי המסלקה מעמידים לטובתה, בין להבטחת פעילותם של חברי המסלקה ובין להבטחת התחייבויותיהם לקרן הסיכונים של המסלקה. בשלב זה, המסלקה תהיה רשאית להחליט באילו מבין החשבונות הכספיים - זה הקיים בבנק האחר או זה שנפתח בבנק ישראל - יופקדו הבטחונות הכספיים.

כערוכה לקיום כל התחייבויות הבנק כלפי מסלקת הבורסה כאמור לעיל, ללא הגבלה בסכומן הכולל, יצר הבנק, ביום 17 באפריל 2005, לטובת מסלקת הבורסה, שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלקת הבורסה, על חשבון המסלקה במסלקה ועל חשבון המסלקה בבנק אחר. בנוסף, באפריל 2017 נרשם שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלקת הבורסה על כל זכויותיו של הבנק בחשבון המסלקה בבנק ישראל.

יובהר כי החל משנת 2010 נותן הבנק שירותים כחבר במסלקת הבורסה בקשר עם פעילות בנכסים הנסלקים במסלקת הבורסה, לרבות בקשר עם בטוחות הנדרשות לפעילות במערכת זה"ב (RTGS) גם למסד ולאוצר החייל, שהינם חברי בורסה שאינם חברי מסלקה. לפיכך, התחייבויות הבנק, כחבר מסלקת הבורסה, כלפי המסלקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילותם של מסד ואוצר החייל ולקוחותיהם. בגין התחייבויות אלו של הבנק כלפי מסלקת הבורסה, קיבל הבנק ממסד ומאוצר החייל, לפי העניין, ערבות בלתי מוגבלת בסכום, לתשלום כל סכום הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלקת הבורסה בגין פעילותם ופעילות לקוחותיהם. לעניין השעבודים למסלקת הבורסה - ראה באור 26ג. לעיל.

ה. מסלקת מעו"ף הקימה קרן סיכונים, שסכומה יקבע מעת לעת על ידי דירקטוריון המסלקה. הסכום ההתחלתי שנקבע לקרן הסיכונים הינו 290 מיליון ש"ח צמודי מדד. חלקו של כל חבר מסלקה בקרן הסיכונים, לרבות הבנק, נגזר מהיקף פעילותו במסלקה עבור לקוחותיו (ועבור עצמו במידה שהייתה כזאת).

דרישת הבטחונות מהבנק בגין קרן הסיכונים הינה 71 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, בדומה לסוף שנת 2016.

כל אחד מהבנקים החברים במסלקת מעו"ף התחייב כלפי המסלקה, לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות עבור לקוחותיו. הסכום ליום המאזן הנובע מעסקאות עבור לקוחות הבנק בגין אופציות מעו"ף מוצג במאזן בסעיפים נכסים בגין מכשירים נגזרים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים בסכום זהה על פי השווי ההוגן. יתרת התחייבות של הבנק למסלקת המעו"ף מעבר לסכום הרשום במאזן המבוססת על תרחישים של הבורסה הינה 277 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2016 - 252 מיליון ש"ח).

הבנק יצר לטובת מסלקת מעו"ף שעבוד קבוע והמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום על הזכויות בחשבון של בטוחות מעו"ף המתנהל ע"ש מסלקת מעו"ף במסלקת הבורסה (להלן - "החשבון הראשי") וכן על הזכויות בחשבון המתנהל ע"ש מסלקת מעו"ף בבנק אחר (להלן - "החשבון הכספי"). בנוסף, יצר הבנק לטובת מסלקת מעו"ף שעבוד צף והמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום על כל ניירות הערך המופקדים ו/או שיופקדו לזכות הבנק במסלקת הבורסה, לרבות ניירות הערך המופקדים ו/או שיופקדו לזכות החשבון הראשי ולזכות חשבון נוסף המתנהל במסלקת הבורסה, ופירותיהם וכל זכות הנובעת מהם, וכן נוצר שעבוד צף על כל הזכויות בחשבון הכספי. כאמור בס"ק ד' לעיל, מסלקת המעו"ף פתחה אף היא חשבון כספי בבנק ישראל, שגם בו ניתן להפקיד את הבטחונות הכספיים שחברה מעמידים לטובתה. באפריל 2017 נרשם שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלקת המעו"ף על כל זכויותיו של הבנק בחשבון מסלקת המעו"ף בבנק ישראל.

יובהר כי החל משנת 2010 נותן הבנק שירותים במסלקת מעו"ף גם למסד ולאוצר החייל, שהינם חברי בורסה שאינם חברי מסלקת מעו"ף. לפיכך, התחייבויות הבנק, כחבר מסלקת מעו"ף, כלפי המסלקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילותם של מסד ואוצר החייל ולקוחותיהם. בגין התחייבויות אלו של הבנק כלפי מסלקת מעו"ף, קיבל הבנק ממסד ומאוצר החייל, לפי העניין, ערבות בלתי מוגבלת בסכום, לתשלום כל סכום הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלקת מעו"ף בגין פעילותם ופעילות לקוחותיהם. לעניין השעבודים למסלקת המעו"ף - ראה באור 26א. לעיל.

1. CLS Bank International הוא מסלקה בין בנקאית בבעלות הבנקים הגדולים בעולם המטפלת בהעברת תשלומים הנובעים מעסקאות חליפין במטבע, ואופן פעולתה מונע את סיכון המסירה (delivery risk) בעסקאות אלו.

מסלקת CLS בחרה את הבנק להיות הבנק השלישי שיהיה ספק נזילות בשקלים, בנוסף לבנקים לאומי והפועלים. סכום המחויבות המקסימלי של הבנק במסגרת זאת עומד על 1 מיליארד ש"ח, וזאת לאחר קבלת מחויבות של בנק ישראל לקו אשראי מקביל בסכום זה כנגד שיעבוד צף על זכויות הבנק לקבלת סכומים וחייבים כספיים בש"ח המגיעים ו/או שיגיעו מאת לקוחותיו שהינם תאגידים ישראלים.

2. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. להלן פירוט של תובענות נגד הבנק וחברות מאוחדות שהסכום הנטען בהן הוא מהותי, או שבמהותן הינן בעלות מאפיינים דומים לתביעות נוספות שסכומן המצרפי משקף סכום מהותי:

1. ביום 4 ביולי 2012 התקבלה בבנק תביעה על סך כ-74 מיליון ש"ח. לטענת התובעים הבנק פיתה אותם להשקיע באופציות מט"ח מבלי לגלות להם את הסיכון הכרוך בכך. כן נטען על ידי התובעים כי ניתן להם ייעוץ רשלני על ידי מי שאינם מורשים ליתן ייעוץ מבלי שיגלו להם על ניגוד האינטרסים שבין הבנק ללקוח.

2. - בחודש ספטמבר 2013 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום שלא יפחת מ-10.5 מיליארד ש"ח (להלן - "התביעה והבקשה"). התביעה והבקשה הוגשו כנגד הבנק, בנקים נוספים וכן המנכ"לים של כל אחד מהבנקים הנ"ל, כאשר בשלב מאוחר יותר, הוגשה בקשה למחוק את התביעות כנגד האחרונים. סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים. לטענת המבקשים הבנקים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח, בשער הגבוה משער הקניה. הפרש בין שער הקניה של הבנקים לשער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ-"עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את "עמלת הייקור" הנטענת וכי קיים בניהם הסדר כובל. בחודש ינואר 2014 אישר בית המשפט את בקשת התובעים להסתלקות מהתביעה נגד המנכ"לים.
- בחודש מרס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-2 מיליארד ש"ח נגד חברה מאוחדת וארבעה בנקים נוספים בעילה זהה לתובענה שהתקבלה בבנק בחודש ספטמבר 2013 כאמור לעיל.
3. ביום 7 בינואר 2016 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. לטענת המבקש הבנק נתן ייעוץ השקעות ללקוחותיו בקשר לרכישה ו/או מכירה של תעודות סל, בלי שהייתה בידו היכולת לתת ייעוץ בצורה מקצועית הנדרשת ממנו, וזאת בהעדר מערכות ממוכנות התומכות בהחלטת השקעה כזו, ולכן תוך הפרה כביכול של חובות האמון, הנאמנות והזהירות המוטלים על הבנק. בנוסף טוען המבקש לנזקים בשל ייעוץ לקניה / מכירה של תעודות סל שלא בשוויו ההוגן שלהן. המבקש מעריך כי הנזק שנגרם לקבוצה הינו לא פחות מסך של כ-30 מיליון ש"ח ולחילופין לא פחות מסך של כ-143 מיליון ש"ח.
4. ביום 31 בינואר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית בסך של כ-698 מיליון ש"ח אשר הוגשה נגד הבנק, חברה מאוחדת ושלושה בנקים נוספים (להלן כולם ביחד - "הבנקים"), מתוכו סך של כ-658 מיליון ש"ח בגין נזק לא ממוני וסך של כ-40 מיליון ש"ח בגין נזק ממוני.
- לטענת המבקשים הבנקים אינם מחזיקים סניפים (או אינם מחזיקים מספיק סניפים) בקרב האוכלוסייה הערבית ואינם מנגישים את שירותיהם הבנקאיים לאוכלוסייה זו. בכך, טוענים המבקשים, מפרים הבנקים את סעיף 3 (א) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000, סעיף 2 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוק יסוד כבוד האדם וחירותו.
- הקבוצה אותה מבקשים המבקשים לייצג היא כל אזרחי מדינת ישראל מוסלמים, נוצרים ודרוזים, אשר סובלים מהפליה בנגישות לשירותים בנקאיים של הבנקים, עקב אי נוכחות סניפי בנק של הבנקים במקומות יישובם. על פי פסק דין מיום 18 בדצמבר 2017, הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, נדחתה. ביום 14 בפברואר 2018 הומצא לבנק ערעור שהגישו המבקשים על פסק הדין.
5. ביום 18 בפברואר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים (להלן כולם ביחד - "המשיבים").
- לטענת המבקשת המשיבים מפלים על רקע גיל בין "סטודנטים צעירים" לבין סטודנטים "לא צעירים" באופן שמונע מאוכלוסיית ה"סטודנטים הלא צעירים" הטבות ו/או הנחות המוצעות ל"סטודנטים הצעירים" בלבד.
- המבקשת הגדירה את הקבוצה כדלקמן: "... כלל הסטודנטים שהופלו מחמת גילם בהשוואה לסטודנטים צעירים יותר, ונמנע מהם לקבל מהמשיבים הטבות לסטודנטים בשבע השנים האחרונות ולמצער החל מיום 15 ביולי 2014...".
- המבקשת טוענת כי כתוצאה מהתנהלות המשיבים נגרמו לקבוצה נזקים ממוניים ונזקים לא ממוניים ומבקשת לחייב את הבנקים ביחד ולחוד לשלם לקבוצה סך של 219 מיליון ש"ח.
6. ביום 26 ביוני 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק, חברה מאוחדת ו-2 בנקים נוספים (להלן כולם ביחד - "הבנקים") בסכום כולל של כ-167 מיליון ש"ח. לשיטת המבקשים, נראה כי חלקם של הבנק וחברה מאוחדת בבקשה עומד על כ-82 מיליון ש"ח. לטענת המבקשים, הבנקים גרמו לקבוצה נזקים ממוניים ונזקים לא ממוניים מאחר והם מפלים בשירות אנשים עם מוגבלות, בכך שהם מפרסמים, מציעים ומעניקים פטור מעמלות (והטבות נוספות) לשכירים, הפותחים חשבון ומפקידים בו משכורת חודשית מסכום מסוים, אבל אינם מציעים ומעניקים את אותן הטבות לאנשים עם מוגבלות, היכולים להפקיד קצבה חודשית באותו סכום ואף גבוה ממנו.
7. ביום 18 בדצמבר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים. עניינה של הבקשה הוא עמלות אותן גובים הבנקים בגין העברה של מט"ח לחשבון וממנו. לטענת המבקש על פי התעריפון שפרסם בנק ישראל (להלן - "התעריפון"), בגין ביצוע העברות כאמור, רשאים הבנקים לקבוע עמלת מינימום או עמלה באחוזים, הגבוה מביניהם ועד לתקרה שתקבע מראש (להלן - "טווח העמלה"), יהא סכום ההעברה אשר יהא בעוד שבפועל, כך טוען המבקש, כל הבנקים הנתבעים קובעים טווח עמלה מדורג, אשר תלוי בסכום ההעברה. בפועל כך, כך טוען המבקש, מפרים הבנקים שורה של חיקוקים, הוראות ניהול בנקאי תקין, חובות החלות עליהם וכיו"ב. עוד טוען המבקש כי הבנקים מתואמים לגבי האופן בו הם מתעלמים מהוראות התעריפון ומגבילים עצמם מתחרות בנוגע לעלויות הכרוכות בהעברה של מט"ח.

הקבוצה אותה מבוקש לייצג היא "אנשים או ישויות משפטיות אשר השתמשו בשירותי הבנקים לשם העברה ו/או טיפול אחר במטבע חוץ וכלל הציבור בישראל אשר נפגע באופן ישיר ועקיף מההפרות".
סכום הבקשה נגד כלל הבנקים הנתבעים מוערך על ידי המבקש בסך של כ- 500 מיליון ש"ח (לכל הפחות).

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ- 78 מיליון ש"ח.

ח. כמו כן, תלוייה ועומדת כנגד חברה מאוחדת בקשה לאישור תובענה ייצוגית כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת חברה מאוחדת, המתבססת על חוות דעת משפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי תביעה זו, ולא נעשתה בגינה כל הפרשה:
ביום 17 בדצמבר 2017 התקבלה בחברה מאוחדת בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית בסך 177 מיליון ש"ח. בקשה זו הוגשה נגד ארבעה בנקים אשר מעניקים אשראי במסגרת הקרן לעידוד עסקים קטנים בערבות המדינה.
נושא הבקשה הוא התניית שרות בשורת.

טענת המבקשים היא כי הבנקים דורשים מעסקים המקבלים אשראי במסגרת הקרן לעידוד עסקים קטנים בערבות המדינה פיקדון כספי. פיקדון כספי זה הינו לטענת המבקשים פיקדון "פיקטיבי" שכן מקורו של הפיקדון הינו מכספי הלוואה עצמם.

ט. 1. להלן פירוט של תובענות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") שהסכום הנתען בהן הוא מהותי:
(א) ביום 30 בינואר 2014 הוגשו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, נגד כאל ונגד בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו (להלן - "התביעה והבקשה").
עניינה של הבקשה הינו כרטיס אשראי "אקטיב" למתן אשראי מתגלגל. לטענת המבקש, כאל חיבה מדי חודש את חשבון מחזיקי כרטיס "אקטיב" בגין חיובים שנצברו באמצעות הכרטיס, בסכום מזערי בלבד שנקבע על ידה. יתרת החיובים הפכה להיות הלוואה נושאת רבית בשיעורים גבוהים במיוחד.

עוד נטען כי בעת שיווק התוכנית, נמנעה כאל להדגיש בפני הלקוחות שביטול האשראי כרוך במתן דרישה מפורשת מהלקוח וכן מהו מחיר האשראי שניתן וכי הפעלת מנגנון אשראי מתגלגל על הלקוחות וחובם ברבית, נעשה ללא בסיס חוזי תקף ותוך פגיעה באוטונומיה של הלקוחות.

עילות התביעה הן הפרת הוראות חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א, 1981, חוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982.
הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג הוגדרה ככל מי ששווק לו על ידי כאל כרטיס אשראי ככרטיס מועדון לקוחות ברשתות השיווק ששיתפו ומשתפות עמה פעולה בשיווק הכרטיסים הנ"ל, ואשר בו שולבה תכנית אשראי מתגלגל המופעל כברירת מחדל לפי תוכנית "אקטיב" או אחת מחלופותיהם לרבות תוכנית "CAL CHOICE".
המבקש העמיד סכום תביעתו לכלל חברי הקבוצה על סך 2,225 מיליון ש"ח.

סיכומים מטעם המבקש הוגשו ביום 14 ביוני 2016. כאל הגישה את סיכומיה ביום 25 בספטמבר 2016.
ביום 8 בדצמבר 2016 דחה בית המשפט את התביעה. ביום 22 בינואר 2017 הגיש התובע ערעור בבית המשפט העליון. ביום 5 בפברואר 2018 דחה בית המשפט את הערעור, תוך חיוב התובע בהוצאות.

(ב) ביום 28 באפריל 2014 התקבלו בכאל, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, שהוגשו נגד כאל וחברות כרטיסי אשראי אחרות לבית המשפט המחוזי, מחוז מרכז (להלן - "התביעה והבקשה").
עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המייד ("דביט") וכרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"), העולים לטענת המבקשים כדי הונאה שיטתית ומתמשכת של לקוחות חברות כרטיסי האשראי. ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגביית עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט "pre paid" ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדיון, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף נלקח על ידי חברות כרטיסי האשראי. קבוצת הנפגעים הישירים אותה מבוקש לייצג הוגדרה כ"כלל בתי העסק במדינת ישראל המקבלים כרטיסי חיוב". קבוצת הנפגעים העקיפים אותה מבוקש לייצג הינה "כל מי שרכש מוצרים או שירותים בבתי עסק שמקבלים כרטיסי חיוב ובכלל זה המבקשים".

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, ביחס לכלל הנתבעים, על סך 1,736 מיליון ש"ח.
ביום 24 בפברואר 2015 הגישו המבקשים, בהסכמת המשיבות, בקשה להסתלקות מבקשת האישור ומהתובענה, ללא צו להוצאות.
ביום 19 באפריל 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה, במסגרתה נתבקש בית המשפט להורות על החלפת מבקשי ההסתלקות ובאי כוחם, במבקש ובאי כוחו, ולהורות על המשך ההליכים באמצעות המבקש.

במסגרת בקשה זו, נטען כי בקשת ההסתלקות אינה מפרטת מדוע ראוי לאשר הסתלקות, ונסמכת רק על פעולות עתידיות שיבצע הרגולטור (בנק ישראל) ללא פיצוי בגין העבר.

ביום 1 ביולי 2015 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות. במקביל, אישר בית המשפט איתור מבקש ובא כח חליפיים אשר ייטלו עליהם את ניהול ההליך בשם הקבוצה.

בהמשך להחלטת בית המשפט מיום 1 ביולי 2015, באי כוח המבקשים הגישו ביום 6 ביולי 2015 נוסח מודעה לפרסום בעיתונות, בדבר ההסתלקות מהתובענה אשר אושר על ידי בית המשפט.

ביום 8 ביוני 2016 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור התביעה הייצוגית ("הבקשה המתוקנת"). במסגרת בקשת האישור נתבעות שלוש חברות כרטיסי האשראי בטענה כי הן ערכו הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידים (דביט) ובתחום כרטיסי ה-"pre paid". בבקשה המתוקנת לא צוין סכום התביעה באופן מפורש וזו מפנה לחוות הדעת הכלכלית המצורפת לבקשה המתוקנת. עיון בחוות הדעת הכלכלית מעלה, כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מיידים; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מיידים; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מיידים בשל שני ההסדרים הכובלים הנתענים כאמור לעיל.

כאל הגישה תשובתה לבקשת האישור ביום 22 בדצמבר 2016. המבקש הגיש תגובתו לתשובת כאל ביום 22 בפברואר 2017. ביום 12 במרץ 2017 נערך קדם דיון בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה כי עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כלול לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין להגבלים עסקיים, ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת, ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין להגבלים עסקיים. ביום 16 באוקטובר 2017 הוגשה לבית הדין להגבלים עסקיים תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיובי מיידים וכרטיסים נטענים. חברות כרטיסי האשראי, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה בד בבד עם בקשה להארכת מועד להגשת התשובה לגופם של דברים, ככל שבקשת הסילוק תדחה. יצוין כי הבנק וצדדים נוספים צורפו לבקשה זו מאחר והיו צדדים להליך הקודם בבית הדין להגבלים עסקיים.

(ג) ביום 10 באוגוסט 2017 הוגשה לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, עתירה אשר המשיבים בה הם היועץ המשפטי לממשלה, פרקליטות המדינה, כאל, הבנק הבינלאומי ובנק דיסקונט. במסגרת העתירה התבקש בית המשפט להורות למשיבים לנמק מדוע לא יפעלו להגשת כתב אישום והעמדה לדין של כל מי שנמצא מעורב בפרשה הנוגעת לפעילות הסליקה הבינלאומית של כאל, ולא ימנעו מלהגיע להסדר עם המעורבים בפרשה. כמו כן התבקש צו ביניים שיורה למשיבים להימנע מכל ניסיון להגיע להסדר עד להכרעה בעתירה. לא ניתן צו ביניים. תגובת היועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה לעתירה ולבקשה למתן צו ביניים הוגשה ביום 12 בנובמבר 2017. תגובת בנק דיסקונט, כאל והבנק הוגשה ביום 19 בנובמבר 2017. דיון בעתירה נקבע ליום 28 ביוני 2018. ראו לעניין זה גם התביעה הנגזרת המרובה האמורה בסעיף 4 להלן.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-48 מיליון ש"ח.

3. כנגד דיינרס, חברה מאוחדת של כאל, תלוייה ועומדת בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה, כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייה ולפיכך לא נרשמה בגינה כל הפרשה:

ביום 19 באוקטובר 2017 התקבלו בדיינרס כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית אשר הוגש כנגד דיינרס וכנגד חברה נוספת, לבית המשפט המחוזי בחיפה (להלן - "התביעה והבקשה").

עניינה של הבקשה הינה הטענה כי דיינרס והחברה הנתבעת הנוספת, מטעות בפרסומיהן במכוון את חברי מועדון הנוסע המתמיד, אשר מחזיקים כרטיסי אשראי מסוג דיינרס פליי קארד (להלן - "הכרטיס"), בנוגע לאופן חישוב נקודות הטיסה אשר ניתן לצבור בעת שימוש בכרטיס במסגרת תשלום למשרדי ממשלה.

הגדרת הקבוצה הינה "כל בעלי כרטיס אשראי מסוג פלייקארד אשר עשו שימוש בכרטיס האשראי מעל 30,000 ש"ח בחודש במוסדות ממשלה".

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה על סך כ-66 מיליון ש"ח ולחילופין על סך 300 מיליון ש"ח. על דיינרס להשיב לבקשת האישור עד ליום 2 במרץ 2018.

4. ביום 7 במאי 2015, כפי שנמסר לאל על ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - "דיסקונט"), התקבלו בדיסקונט תביעה ובקשה לאישור הגשתה כתביעה נגזרת (מרוכה), אשר הוגשו לבית המשפט המחוזי בת"א-יפו. בית המשפט מתבקש לאשר הגשתה של תביעה נגזרת כנגד 16 נושאי משרה ובעלי תפקיד בתקופה הרלוונטית ככאל (ביניהם נושאי משרה לשעבר בדיסקונט ובבנק), ובחברת "כ.א.ל

אינטרנשיונל בע"מ" (להלן - "כאל אינטרנשיונל"), אשר מוזגה לכאל ונמחקה ביום 31 בדצמבר 2009, בגין נזקים נטענים שנגרמו לכאל ולכאל אינטרנשיונל ונזקים הצפויים להיגרם להן, לפי הנתען, בקשר לפעילות הסליקה הבינלאומית שלהן בשנים 2009-2006.

המבקש טוען כי נושאי המשרה ובעלי התפקיד המשיבים, הפרו, בין היתר, את חובותיהם וגרמו, לטענתו, לנזקים הנטענים והמוערכים על ידו בכ-100 מיליון ש"ח. כן טוען המבקש לסיכון פוטנציאלי של חילוט כספים בהיקפים של מיליארדי ש"ח, במסגרת הליכים פליליים, אם יוגשו, ולנזקי מוניטין ואחרים שאינם מוערכים, הכל כנטען על ידי המבקש.

ביום 9 במאי 2017, ובהתאם להסדר דינוי בין הצדדים, הגיש המבקש בקשה מתוקנת לאישור תביעה נגזרת. הבקשה בעיקרה נותרה כפי שהייתה, בשני שינויים מרכזיים: (1) הצגת ההסדר המותנה שנחתם עם הפרקליטות והצגת התשלום מכוחו כנזק נוסף שנגרם לכאל; (2) השמטת העילה הנוגעת להפרת הוראות חוק איסור הלבנת הון והעיצום הכספי שהוטל על ידי בנק ישראל הנובע מכך.

על פי החלטת בית המשפט מיום 10 במאי 2017, על כאל ויתר המשיבים להגיש את תשובתם לבקשת האישור המתוקנת עד ליום 24 בספטמבר 2017. כמו כן הוחלט כי העתק בקשת האישור יועבר ליועץ המשפטי לממשלה (לרבות הפיקוח על הבנקים) אשר יודיע אם בדעתו להצטרף להליך. ביום 20 באוגוסט 2017, הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי אינו מוצא מקום להתייבץ בהליך. כמו כן, ביום 29 באוגוסט 2017, הודיעו הצדדים כי המבקש, כאל והמבטחים של המשיבים האחרים באים ביניהם בדברים באופן שעשוי לייתר את הדיון בתיק. בהתאם לכך, ביקשו הצדדים ארכה להגשת תשובות המשיבים לבקשת האישור המתוקנת. לאחרונה, גיבשו הצדדים הסכם פשרה, אשר כפוף לאישור האורגנים המוסמכים בכאל.

דירקטוריון כאל בישיבתו מיום 2 בפברואר 2018, דן בהמלצת ועדת אד הוק מיוחדת בעניין פעילות הסליקה הבינלאומית (להלן - "הוועדה") שבסופו המלצתה בדבר דרך הפעולה שתהלוך את טובת כאל.

דירקטוריון כאל אימץ את המלצת הוועדה והחליט כי על רקע מכלול השיקולים שנשקלו במסגרת דינוי הוועדה, קידום הסכם פשרה במתווה המוצע ומיצוי זכויות כאל מול המבטחים, יהיה לטובת כאל. לפיכך דירקטוריון כאל הנחה את באי כוחה של כאל לקדם את מתווה הפשרה. דירקטוריון כאל קבע כי סכום ההחזר במסגרת מתווה הפשרה המוצע הוא ראוי וסביר ביותר, ואף מצוי על הצד הגבוה - בהתחשב בסיכונים והסיכויים של התביעה לגופה ועילת התביעה; ביחס לשיעור הפשרה בהליכים אחרים; וביחס לשיקולי רוחב של טובת כאל בסיוע יעיל וממצה של פרשת הסליקה הבינלאומית. עוד קבע דירקטוריון כאל כי מטעמים שפורטו בחוות דעתה של הוועדה לדירקטוריון כאל, נקיטת הליך משפטי נגד מי מנושאי המשרה, חלף הסדר הפשרה המוצע, ולחלופין אי נקיטת הליך כלשהו - לא יעלה בקנה אחד עם טובת כאל.

ביום 28 בספטמבר 2016, התקבל בבנק מכתב שנשלח על ידי בעל מניות בבנק ובו דרישה מדירקטוריון הבנק למיצוי עילת תביעה כנגד שני נושאי משרה בכירים לשעבר בכאל (מנכל כאל לשעבר ומנכל כאל אינטרנשיונל לשעבר) קודם להגשת בקשה לבית המשפט לאישור תביעה נגזרת מרובה מטעם הבנק, ובקשה לגילוי מסמכים. להבנת הבנק, הבקשה מתייחסת לאירועים בגינם הוגשה התביעה והבקשה לאישור תביעה נגזרת כנגד דיסקונט וכאל כמתואר לעיל. ביום 1 בנובמבר 2016 דן דירקטוריון הבנק בפניה והחליט לדחותה.

1. מאז חודש יולי 2006 מפרסם החשב הכללי הודעה על מינוי גופים מסוימים, ביניהם גם הבנק, כעושי שוק ראשיים לאגרות חוב ממשלתיות על פי סעיף 6 א' לחוק מלווה מדינה, התשל"ט-1979, וזאת במסגרת רפורמה שזם משרד האוצר, בהליך הנפקת אגרות חוב ממשלתיות ובפעילות בשוק ההון המשני בתחום אגרות החוב, על מנת לעודד כניסה של גורמים נוספים לשוק ההון לשם הגדלת הנזילות והשקיפות במסחר ולשם הוזלת עלויות גיוס כספים לקופת המדינה. הבנק התחיל לפעול כעושה שוק ביום 4 בספטמבר 2006.

במסגרת פעילות עשיית השוק העמיד האוצר לבנק קו לשאלות של אגרות חוב ממשלתיות עד לשווי של 1 מיליארד ש"ח וזאת על מנת לכסות עסקאות של מכירה בחסר של אגרות חוב ממשלתיות במסגרת עשיית השוק. כנגד ניצול שאילות במסגרת זו, מפקיד הבנק כספים באוצר בגובה הניצול המשמשים כבטוחה עבור השאלות. ראה גם באור 26.ט.

יא. הבנק נוהג לתת מעת לעת, בתנאים ובנסיבות המקובלים בעסקי הבנקאות, כתבי שיפוי מוגבלים בסכום ובתקופה ושאנים מוגבלים, והכל במהלך העסקים הרגיל של הבנק. בין היתר ניתנים כתבי שיפוי כאלה במסגרת דיני המסלקה בגין אבדן שיקים, לכונסי נכסים ומפרקים, לנותני שירותים שונים או כחלק מהתחייבות הסכמית ולחברות כרטיסי האשראי. כמו כן הבנק והבינלאומי הנפקות נותנים מעת לעת שיפוי לנאמנים של שטרי הון המונפקים על ידם, בכפוף לשטרי הנאמנות הרלוונטיים.

יב. לפרטים בדבר שיפויים שיינתנו (בהתקיים תנאים מסוימים) על ידי הבנק, במסגרת הסכם שנחתם על ידי פיבי שוויץ בע"מ, חברת בת של הבנק, למכירת פעילותה, ראה באור 18א'.

באור 26 - שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות

א. להבטחת התחייבויות כלפי מסלקת המעו"ף עבור לקוחותיו ועבור עצמו כאמור בבאור 25,ה, שעבד הבנק ניירות ערך ומזומנים לטובת מסלקת מעו"ף.

להלן יתרת הבטחונות שהועמדו למסלקת המעו"ף (במיליוני ש"ח):

יתרה גבוהה לשנת 2017		יתרה ממוצעת לשנת 2017		ליום 31 בדצמבר 2017	
בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים
242	63	197	55	212	53
-	21	-	18	-	18
ניירות ערך					
מזומנים המופקדים כביטחון					

יתרה גבוהה לשנת 2016		יתרה ממוצעת לשנת 2016		ליום 31 בדצמבר 2016	
בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים
210	91	193	69	176	53
-	30	-	23	-	18
ניירות ערך					
מזומנים המופקדים כביטחון					

ב. הבנק חבר במסלקת Euroclear שהינה מערכת סליקה לניירות ערך הנסחרים בשווקים הבינלאומיים. לצורך פעילות בניירות ערך באמצעות המסלקה הנ"ל וכבטוחה לקו אשראי בסך של 40 מיליון דולר (או בסכום גבוה יותר שהוסכם/יוסכם מעת לעת עם הבנק במקרים חריגים, שלא יעלה על 200 מיליון דולר) שהעמיד/יעמיד מפעיל המסלקה לטובת הבנק, יצר הבנק שעבוד ללא הגבלה בסכום של מזומנים וניירות ערך להבטחת מסגרת הפעילות.

ג. להבטחת התחייבות הבנק כלפי מסלקת הבורסה כאמור בבאור 25,ד, שעבד הבנק ניירות ערך ומזומנים לטובת מסלקת הבורסה.

להלן יתרת הבטחונות שהועמדו למסלקת הבורסה (במיליוני ש"ח):

יתרה גבוהה		יתרה ממוצעת		ליום 31 בדצמבר	
לשנת 2016	לשנת 2017	לשנת 2016	לשנת 2017	2016	2017
63	83	56	69	51	83
21	28	19	23	17	28
ניירות ערך					
מזומנים המופקדים כביטחון					

ד. (1) להבטחת אשראי מבנק ישראל, יצרו הבנק וחברות מאוחדות שלו אגרות חוב לפיהן שיעבדו לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקידו ו/או רשמו לזכות ו/או יפקידו ו/או ירשמו לזכות חשבונות הבטחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ וכן במסלקת Euroclear, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל. ניירות הערך אשר הופקדו ו/או נרשמו לזכות ו/או יפקידו ו/או ירשמו לזכות חשבון הבטחות במסלקת Euroclear משועבדים גם בשעבוד צף.

(2) להלן נתונים לגבי אגרות החוב ששועבדו לבנק ישראל (במיליוני ש"ח):

יתרה גבוהה		יתרה ממוצעת		ליום 31 בדצמבר	
לשנת 2016	לשנת 2017	לשנת 2016	לשנת 2017	2016	2017
120	206	120	192	120	206
ניירות ערך					

* נכון לשנים 2017 ו-2016 אין ניצול אשראי כנגד שיעבוד זה.

** ראה באור 11 באשר ליתרות המזומנים ופקדונות בבנק ישראל.

(3) ראה באור 25.ו. באשר לשעבוד צף לטובת בנק ישראל, על זכויות הבנק לקבלת סכומים וחיובים כספיים בש"ח, המגיעים ו/או שיגיעו מאת לקוחותיו שהינם תאגידים ישראלים, במסגרת פעילות הבנק כספק במסלקת ה-CLS.

באור 26 - שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות (המשך)

ה. הבנק מתקשר מעת לעת עם צדדים נגדיים, בעיקר בנקים ישראלים וזרים בנספחים להסכמי ISDA מסוג CSA (credit support annex) שנועדו למזער את סיכוני האשראי ההדדיים הנוצרים בין הצדדים במסחר בנגזרים. על פי נספחי ה-CSA, מבוצעת מדידה תקופתית של שווי מלאי העסקאות בנגזרים שבוצעו בין הצדדים, ואם החשיפה נטו של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש אזי אותו צד מקבל מהצד השני פקדונות כספיים לכיסוי חלקי של החשיפה.

ליום 31 בדצמבר 2017 העביר הבנק לטובת צדדים נגדיים כאמור פקדונות בסך כולל של 174 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2016 - 117 מיליון ש"ח). ליום 31 בדצמבר 2017 קיבל הבנק מצדדים נגדיים כאמור פקדונות בסך 55 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2016 - 114 מיליון ש"ח).

ו. לצורך מתן שירותים ללקוחות הבנק ופעילות נוסטרו של הבנק בכל הנוגע לפעילויות מסוימות בניירות ערך זרים, לרבות בחוזים עתידיים גלובליים, באופציות ובהשאלות ומכירות בחסר, התקשר הבנק עם בנקים ו/או גופים זרים אחרים (להלן - "הברוקרים הזרים") לצורך קבלת שירותי משמורת ניירות ערך (global custody), סליקה, ברוקראז', שירותים לפעילות Margin ושירותים גלובליים נוספים. על פי ההסכמים עם הברוקרים הזרים, ניירות ערך מסויימים ומזומנים של הבנק (נוסטרו) המופקדים אצל איזה מהברוקרים הזרים משמשים (בין בדרך של שיעבוד, עכבון או העברת בעלות) כבטוחה לטובת הברוקר הזר להבטחת קיום התחייבויות הבנק ו/או כיסוי חשיפתו האשראית של הברוקר הזר בקשר עם פעילות לקוחות הבנק ו/או פעילות הנוסטרו של הבנק; כמו כן, לכל אחד מהברוקרים הזרים זכות עיכבון וקיזוז כלפי יתרות מזומן העומדות לזכות הבנק אצלו, לרבות פקדונות במזומן שהופקדו אצל הברוקר הזר כבטוחה, בקשר עם קיום התחייבויות הבנק ו/או החשיפה האשראית כאמור. קיימים הסדרים שונים בין הבנק לבין כל אחד מהברוקרים הזרים בקשר לשווי הבטוחות ו/או סכומי המזומן אשר צריכים להיות מופקדים אצל הברוקר הזר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 מופקדים אצל כלל הברוקרים הזרים כבטוחה ניירות ערך של הבנק (נוסטרו) בשווי מצטבר של כ-46 מיליון דולר (31 בדצמבר 2016 - 46 מיליון דולר), וכמו כן עומדים לזכות הבנק אצל כלל הברוקרים הזרים יתרות מזומן (לרבות פקדונות במזומן כאמור) בשווי מצטבר של כ-160 מיליון דולר (31 בדצמבר 2016 - 193 מיליון דולר).

ז. הבנק מקבל מבנק זר בחו"ל שירותי סליקה במטבעות במסלולת CLS. להבטחת חשיפת אשראי של הבנק הזר כלפי הבנק בקשר עם סליקת עסקאות המטבע ב-CLS, הפקיד הבנק אצל הבנק הזר פיקדון כספי בסך של 50 מיליון דולר. הפיקדון משמש כבטוחה וכפוף לזכויות עכבון וקיזוז של הבנק הזר בקשר לכלל התחייבויות הבנק כלפי הבנק הזר והגופים הקשורים לו.

ח. להלן פירוט ניירות ערך אשר שועבדו למלווים על ידי קבוצת הבנק, כאמור בסעיפים א', ג' ו-ו' לעיל, כאשר המלווים אינם רשאים למכרם או לשעבדם (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
160	257	ניירות ערך מוחזקים לפדיון
297	250	ניירות ערך זמינים למכירה
457	507	סך הכל

ט. להלן המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
414	813	ניירות ערך שהתקבלו בעסקות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן
200	-	ניירות ערך שהתקבלו בעסקת שאילה לא מובטחת
614	813	סך הכל

באור 27א - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

א. כללי

1. הבנק חשוף לסיכוני שוק, לרבות סיכוני בסיס וסיכוני רבית. סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן או בשערי החליפין של מטבעות חוץ עקב ההפרש בין שווי הנכסים לשווי ההתחייבויות. סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית. שינויים ברבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכוני בסיס וסיכוני רבית הבנק משתמש במכשירים נגזרים מסוג עסקאות פרוורד על מטבע חוץ ומדד המחירים לצרכן, אופציות על מטבע חוץ ועסקאות החלפת רבית קבועה ברבית משתנה. לבנק יש נגזרים המיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן והשקעה נטו בפעילות חוץ.
 2. סיכון נזילות בנגזרים הינו סיכון הנובע מאי ודאות לגבי היכולת לסגור חשיפה בנגזרים במהירות במזומן או באמצעות יצירת חשיפה הפוכה. סיכון זה קיים בעיקר במכשירים בעלי סחירות נמוכה, או כאשר סחירות נכסי הבסיס שלה, נמוכה.
 3. אם נגזר אינו מיועד ליחס גידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי הוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.
 4. הבנק מתקשר בחוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים. לגבי כל חוזה, התאגיד הבנקאי מעריך האם המאפיינים הכלכליים של הנגזר המשובץ קשורים באופן ברור והדוק לאלה של החוזה המארח וקובע האם מכשיר נפרד עם אותם תנאים כשלי המכשיר המשובץ היה מקיים את ההגדרה של מכשיר נגזר. כאשר נקבע שהנגזר המשובץ בעל מאפיינים כלכליים שאינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח, וכן שמכשיר נפרד עם אותם תנאים היה כשיר כמכשיר נגזר, הנגזר המשובץ מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו. נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח. כאשר החוזה המארח נמדד לפי שווי הוגן ושינויים בשווי הוגן שלו מדווחים באופן שוטף בדוח רווח והפסד או כאשר הבנק אינו יכול לזהות ולמדוד באופן מהימן נגזר משובץ לצורך הפרדה מהחוזה המארח, החוזה בשלמותו נרשם במאזן לפי שווי הוגן.
 5. הבנק מתעד בכתב את כל יחסי הגידור בין מכשירים מגדרים לבין פריטים מגודרים, ואת המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים באמצעות יצירת יחסי הגידור השונים. התייעוד כולל זיהוי ספציפי של הנכס אשר יועד כפריט המגודר וציון האופן שבו המכשיר המגדר צפוי לגדר את הסיכונים הקשורים לפריט המגודר. הבנק מעריך את האפקטיביות של יחסי הגידור הן בתחילת הגידור והן על בסיס מתמשך בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים שלו.
 6. הבנק מפסיק חשבונאות גידור מכאן ואילך כאשר:
 - (א) נקבע שהנגזר אינו אפקטיבי עוד בקיזוז השינויים בשווי הוגן או תזרימי המזומנים של פריט מגודר;
 - (ב) הנגזר פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש;
 - (ג) ההנהלה מבטלת את הייעוד של הנגזר כמכשיר מגדר.
- כאשר חשבונאות גידור מופסקת כיון שנקבע שהנגזר אינו כשיר עוד כגידור שווי הוגן אפקטיבי, הנגזר ימשיך להירשם במאזן לפי שווי הוגן אך הנכס או ההתחייבות המגודרים לא יותאמו עוד בגין שינויים בשווי הוגן.

גידורי שווי הוגן

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי הוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי הוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר. לנתונים בנושא חוסר אפקטיביות הקשור לגידורי שווי הוגן, מרכיב הרווח (ההפסד) בגין מכשירים נגזרים אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידורים, ראה באור 3 - "הכנסות מימון שאינן מרבית" בסעיף ג- "חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור".

גידור השקעה נטו בפעילות חוץ

ראה באור 1.ד.1 (1)

באור 27ב - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד-

31 בדצמבר 2017					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
2,509	-	-	-	2,509	-
2,509	-	-	-	2,509	-
2,509	-	-	-	2,509	-
32	-	-	-	32	-
36,426	-	-	35,695	-	731
83	-	-	83	-	-
84	-	-	84	-	-
3,574	-	-	3,574	-	-
3,487	-	-	3,487	-	-
10,936	-	-	293	10,568	75
54,622	-	-	43,216	10,600	806
5,891	-	-	-	5,816	75
13,375	1,467	9,163	637	2,108	-
-	-	-	-	-	-
39,373	-	30,187	9,186	-	-
39,373	-	30,187	9,186	-	-
983	-	743	240	-	-
768	-	537	231	-	-
1,094	-	-	114	980	-
94,966	1,467	70,817	19,594	3,088	-
490	-	-	-	490	-
35	35	-	-	-	-
2,027	-	-	2,027	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים	
א. נגזרים מגזרים ⁽¹⁾	
SWAPS	
סך הכל	
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע	
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾	
חוזי FUTURES	
חוזי FORWARD	
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה	
- אופציות שנכתבו	
- אופציות שנקנו	
חוזי אופציה אחרים	
- אופציות שנכתבו	
- אופציות שנקנו	
SWAPS	
סך הכל	
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע	
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾	
חוזי FUTURES	
חוזי FORWARD	
חוזי אופציות שנסחרים בבורסה	
- אופציות שנכתבו	
- אופציות שנקנו	
חוזי אופציה אחרים	
- אופציות שנכתבו	
- אופציות שנקנו	
SWAPS	
סך הכל	
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע	
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT	
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב	
חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT	

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 27 ב - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 בדצמבר 2016					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				אחר	שקל - מדי
241	-	-	241	-	-
2,943	-	-	-	2,943	-
3,184	-	-	241	2,943	-
2,943	-	-	-	2,943	-
21	-	-	-	21	-
41,979	-	-	41,390	100	489
136	-	-	136	-	-
223	-	-	223	-	-
2,121	-	-	2,121	-	-
2,467	-	-	2,467	-	-
10,300	-	-	340	9,885	75
57,247	-	-	46,677	10,006	564
5,400	-	-	-	5,325	75
19,576	68	9,146	6,251	4,111	-
-	-	-	-	-	-
31,955	-	25,843	6,112	-	-
31,955	-	25,843	6,112	-	-
1,553	-	1,210	343	-	-
1,188	-	872	316	-	-
975	-	-	135	840	-
87,202	68	62,914	19,269	4,951	-
420	-	-	-	420	-
38	38	-	-	-	-
1,225	-	-	1,225	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגזרים⁽¹⁾

חוזי FORWARD

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ב. נגזרים ALM⁽¹⁾

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב

חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 27ב - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 בדצמבר 2017						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית		
				שקל - מדד	אחר	
					2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים	
					א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾	
28	-	-	-	28	שווי הוגן ברוטו חיובי	
18	-	-	-	18	שווי הוגן ברוטו שלילי	
					ב. נגזרים ALM⁽¹⁾ (2)	
546	-	-	351	173	22	שווי הוגן ברוטו חיובי
541	-	-	340	199	2	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾
768	1	612	143	12	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
767	1	612	142	12	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						ד. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
-	-	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
						ה. סך הכל
1,342	1	612	494	213	22	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
1,342	1	612	494	213	22	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
						מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
1,326	1	612	482	229	2	שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
1,326	1	612	482	229	2	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾ *
						מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 8 מיליון ש"ח.

באור 27ב - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 בדצמבר 2016					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
					2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
					א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾
37	-	-	6	31	שווי הוגן ברוטו חיובי
30	-	-	-	30	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ב. נגזרים ALM⁽¹⁾ (2)
557	-	-	346	188	שווי הוגן ברוטו חיובי
605	-	-	372	230	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾
738	1	625	93	19	שווי הוגן ברוטו חיובי
737	1	625	92	19	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ד. נגזרי אשראי
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
-	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
					ה. סך הכל
1,332	1	625	445	238	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
1,332	1	625	445	238	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
-	-	-	-	-	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
1,372	1	625	464	279	שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
1,372	1	625	464	279	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾ *
-	-	-	-	-	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 16 מיליון ש"ח.

באור 27ב - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 בדצמבר 2017						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,342	692	-	123	321	206	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(264)	(29)	-	(24)	(211)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(41)	-	-	(15)	(26)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
1,037	663	-	84	84	206	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1,220	927	-	-	293	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(243)	(104)	-	-	(139)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
977	823	-	-	154	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
2,014	1,486	-	84	238	206	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,326	487	-	225	418	196	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(264)	(29)	-	(24)	(211)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(149)	-	-	-	(149)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
913	458	-	201	58	196	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 8 מיליון ש"ח (31.12.16 - 16 מיליון ש"ח).
- (2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

31 בדצמבר 2017					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
806	-	513	283	10	חוזי רבית
16,197	4,235	6,180	3,241	2,541	- שקל - מדד
64,837	38	301	11,613	52,885	- אחר
70,817	-	734	2,347	67,736	חוזי מטבע חוץ
1,502	-	1,437	-	65	חוזים בגין מניות
154,159	4,273	9,165	17,484	123,237	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

31 בדצמבר 2016					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,332	646	-	115	380	191
(252)	-	-	(18)	(234)	-
(74)	-	-	(13)	(61)	-
1,006	646	-	84	85	191
939	555	3	26	355	-
(148)	(1)	-	(6)	(141)	-
791	554	3	20	214	-
1,797	1,200	3	104	299	191
1,372	581	8	206	404	173
(252)	-	-	(18)	(234)	-
(46)	-	-	-	(46)	-
1,074	581	8	188	124	173

31 בדצמבר 2016				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
564	-	300	81	183
17,900	5,219	6,976	1,282	4,423
67,412	55	442	20,289	46,626
62,914	-	1,233	2,022	59,659
106	-	38	43	25
148,896	5,274	8,989	23,717	110,916

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים

א. הגדרות

- **אנשים פרטיים** - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
- **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
- **משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- **עסק** - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- **מחזור פעילות** - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליון ש"ח.
- **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליון ש"ח וקטן מ- 50 מיליון ש"ח.
- **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליון ש"ח וקטן מ- 250 מיליון ש"ח.
- **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליון ש"ח.
- **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי האמור להלן: כאשר סך החבות של הלקוח העסקי שווה או גדולה מ- 100 מיליון ש"ח סווג הלקוח למגזר עסקים גדולים. בנוסף, בחשבונות עסקיים הפועלים בשוק ההון הסיווג למגזרי הלקוחות נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או שווי ממוצע הנכסים בבנק, ובחשבונות עסקיים בתחום הנדל"ן הסיווג נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן או היקף המסגרות.

בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל, לקוחות עסקיים, אשר החבות שלהם לבנק עד סך של 80 אלפי ש"ח (לרבות מסגרת אשראי וכו'), ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלהם, סווגו למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים), לאחר הכפלתם במקדם של 10.

- **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות רבית נטו, הכוללות:
- המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הרבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממסך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
- רבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר).
- מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.
- הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות הוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
- הכנסות שאינן מרבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מרבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- הוצאות תפעוליות - לכל לקוח במגזר פעילות מיוחסות הוצאות של כלל יחידות הבנק, הנובעות ממתן שירותים, לפי מתודולוגיית העמסה כדלקמן:
- הוצאות ישירות, הכוללות:
- הוצאות שכר וארגוניות בסניפים - מועמסות לפי התפלגות תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות של הלקוח לתשומות עבודה.
- הוצאות מחשב בסניפים - מועמסות בהתאם לכמות פעולות המבוצעות על ידי הלקוחות.
- הוצאות שכר, ארגוניות ומחשב של יחידות המטה העסקיות - מועמסות על פי מפתחות העמסה, בהתאם לאופי הפעילות של הלקוח (כגון: התפלגות יתרות אשראי, כמות נכפ פעולות).
- הוצאות עקיפות, הכוללות את הוצאות יחידות המטה והוצאות המחשב של החטיבות/המערכים העורפיים, ואת הוצאות המחשב הכלליות שאינן משוייכות - הוצאות אלו מועמסות בהתאם לאופי ההוצאה. מרבית ההוצאות העקיפות מועמסות לפי התפלגות ההוצאות הישירות והיתר לפי התפלגות ההכנסות.
- מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכו"ב.
- רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנה שליטה - זקיפת חלק ברווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה במגזרי הפעילות השונים, הוקצה על פי יחס הרווח נטו של חברות הבת בהן יש זכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שרווח זה שויך למגזרי הפעילות השונים.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017										
המאוחז										
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								
		סך הכל פעילות ישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח										
2,704	2	2,702	167	14	355	166	648	1	1,351	הכנסות רבית מחיצוניים
402	-	402	19	36	60	27	78	27	155	הוצאות רבית מחיצוניים
										הכנסות רבית, נטו
2,302	2	2,300	148	(22)	295	139	570	(26)	1,196	- מחיצוניים
-	-	-	62	60	1	6	5	51	(185)	- בינמגזרי
2,302	2	2,300	210	38	296	145	575	25	1,011	סך הכנסות רבית, נטו
1,450	19	1,431	106	183	134	65	324	57	562	הכנסות שאינן מרבית
3,752	21	3,731	316	221	430	210	899	82	1,573	סך הכנסות
121	(3)	124	-	(9)	(3)	27	45	-	64	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,607	32	2,575	54	157	186	98	615	55	1,410	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,024	(8)	1,032	262	73	247	85	239	27	99	רווח (הפסד) לפני מסים
358	-	358	92	26	86	29	83	9	33	הפרשה למסים על הרווח
666	(8)	674	170	47	161	56	156	18	66	רווח (הפסד) לאחר מסים
54	-	54	54	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
										רווח (הפסד) נקי:
720	(8)	728	224	47	161	56	156	18	66	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	-	(42)	(10)	-	(1)	(4)	(7)	(1)	(19)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
678	(8)	686	214	47	160	52	149	17	47	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
130,488	111	130,377	51,663	578	17,311	4,744	15,320	50	40,711	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
536	-	536	536	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
78,714	-	78,714	-	578	17,311	4,744	15,320	50	40,711	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
81,216	-	81,216	-	590	17,473	4,826	15,754	52	42,521	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
542	-	542	-	-	210	34	203	-	95	יתרת חובות פגומים
230	-	230	-	-	-	1	33	-	196	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
122,270	-	122,270	14,759	23,058	9,126	5,227	16,175	7,652	46,273	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
107,511	-	107,511	-	23,058	9,126	5,227	16,175	7,652	46,273	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
113,511	-	113,511	-	26,681	11,683	5,309	15,439	8,028	46,371	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
76,775	207	76,568	8,546	1,013	17,533	5,903	15,298	170	28,105	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
77,371	8	77,363	8,625	941	17,095	5,806	15,631	170	29,095	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
293,263	-	293,263	-	210,228	16,304	3,749	12,644	15,097	35,241	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
1,915	-	1,915	-	11	303	139	549	1	912	פיצול הכנסות רבית נטו
249	2	247	-	28	15	13	43	24	124	- מרווח מפעילות מתן אשראי
138	-	138	210	(1)	(22)	(7)	(17)	-	(25)	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
2,302	2	2,300	210	38	296	145	575	25	1,011	- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. יתרת ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*										המאוחז
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								
	פרטיים	סך הכל פעילות ישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח										
2,526	9	2,517	159	17	380	141	614	1	1,205	הכנסות רבית מחיצוניים
357	-	357	32	29	53	21	61	22	139	הוצאות רבית מחיצוניים
										הכנסות רבית, נטו
2,169	9	2,160	127	(12)	327	120	553	(21)	1,066	- מחיצוניים
-	-	-	76	48	(29)	16	(21)	40	(130)	- בינמגזרי
2,169	9	2,160	203	36	298	136	532	19	936	סך הכנסות רבית, נטו
1,480	21	1,459	152	180	128	69	310	51	569	הכנסות שאינן מרבית
3,649	30	3,619	355	216	426	205	842	70	1,505	סך הכנסות
80	-	80	-	8	(19)	18	24	-	49	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,683	51	2,632	61	193	189	99	609	53	1,428	הוצאות תפעוליות ואחרות
886	(21)	907	294	15	256	88	209	17	28	רווח (הפסד) לפני מסים
398	-	398	129	7	115	39	93	7	8	הפרשה למסים על הרווח
488	(21)	509	165	8	141	49	116	10	20	רווח (הפסד) לאחר מסים
72	-	72	72	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
										רווח (הפסד) נקי:
560	(21)	581	237	8	141	49	116	10	20	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(39)	-	(39)	(8)	-	(2)	(2)	(7)	(1)	(19)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
521	(21)	542	229	8	139	47	109	9	1	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
126,612	350	126,262	49,880	683	18,404	4,427	14,634	48	38,186	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
493	-	493	493	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
76,732	350	76,382	-	683	18,404	4,427	14,634	48	38,186	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
78,175	-	78,175	-	684	18,126	4,541	14,899	45	39,880	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
577	-	577	-	-	195	96	195	-	91	יתרת חובות פגומים
221	-	221	-	-	-	1	29	-	191	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
118,722	768	117,954	13,462	21,953	9,508	5,062	16,558	7,031	44,380	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
105,260	768	104,492	-	21,953	9,508	5,062	16,558	7,031	44,380	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
105,817	-	105,817	-	19,836	9,746	5,543	16,658	7,736	46,298	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
76,120	578	75,542	8,435	1,082	18,076	6,137	14,420	145	27,247	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
76,178	578	75,600	8,258	1,063	18,095	6,017	14,570	147	27,450	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
282,094	-	282,094	-	202,509	15,261	3,618	12,520	13,135	35,051	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
										פיצול הכנסות רבית נטו
1,825	-	1,825	-	14	309	133	516	1	852	מרווח מפעילות מתן אשראי
213	9	204	-	23	11	9	32	18	111	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
131	-	131	203	(1)	(22)	(6)	(16)	-	(27)	- אחר
2,169	9	2,160	203	36	298	136	532	19	936	סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש.

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילה רבעון או לתחילה חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015										המאוחז
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								
	פרטיים	סך הכל פעילות ישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח										
2,260	11	2,249	147	22	343	140	588	2	1,007	הכנסות רבית מחיצוניים
307	2	305	22	30	47	18	56	14	118	הוצאות רבית מחיצוניים
										הכנסות רבית, נטו
1,953	9	1,944	125	(8)	296	122	532	(12)	889	- מחיצוניים
-	-	-	80	50	(13)	1	(13)	26	(131)	- בינמגזרי
1,953	9	1,944	205	42	283	123	519	14	758	סך הכנסות רבית, נטו
1,541	27	1,514	128	184	126	63	335	52	626	הכנסות שאינן מרבית
3,494	36	3,458	333	226	409	186	854	66	1,384	סך הכנסות
18	-	18	-	-	2	4	(26)	-	38	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,710	36	2,674	95	178	191	99	616	54	1,441	הוצאות תפעוליות ואחרות
766	-	766	238	48	216	83	264	12	(95)	רווח (הפסד) לפני מסים
326	-	326	100	21	94	37	111	5	(42)	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
440	-	440	138	27	122	46	153	7	(53)	רווח (הפסד) לאחר מסים
38	-	38	38	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
										רווח (הפסד) נקי:
478	-	478	176	27	122	46	153	7	(53)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(32)	-	(32)	(10)	-	(3)	(2)	(11)	-	(6)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
446	-	446	166	27	119	44	142	7	(59)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
121,379	377	121,002	50,244	860	16,047	3,960	14,281	48	35,562	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
423	-	423	423	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
71,135	377	70,758	-	860	16,047	3,960	14,281	48	35,562	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
73,379	353	73,026	-	816	16,814	4,001	14,164	53	37,178	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
764	-	764	-	2	320	125	234	-	83	יתרת חובות פגומים
234	-	234	-	-	1	1	19	6	207	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
114,137	1,037	113,100	13,528	23,279	10,191	5,168	14,191	6,272	40,471	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
100,609	1,037	99,572	-	23,279	10,191	5,168	14,191	6,272	40,471	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
103,262	884	102,378	-	22,448	10,760	5,241	15,047	7,090	41,792	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
74,863	671	74,192	9,550	988	17,066	5,047	15,122	136	26,283	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
74,902	671	74,231	9,201	892	16,868	4,881	14,975	132	27,282	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
254,855	-	254,855	-	162,528	23,145	3,620	12,545	12,900	40,117	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
1,626	-	1,626	-	18	292	121	510	-	685	פיצול הכנסות רבית נטו
192	9	183	-	25	11	8	26	14	99	מרווח מפעילות מתן אשראי
135	-	135	205	(1)	(20)	(6)	(17)	-	(26)	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
1,953	9	1,944	205	42	283	123	519	14	758	סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. יתרת ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילה רבעון או לתחילה חודש.

2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017								המאוחד
מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	לדיוור	
במיליוני ש"ח								
1,352	1	1	-	1,351	768	14	569	הכנסות רבית מחיצוניים
182	27	27	-	155	155	-	-	הוצאות רבית מחיצוניים
								הכנסות רבית, נטו
1,170	(26)	(26)	-	1,196	613	14	569	- מחיצוניים
(134)	51	51	-	(185)	150	(2)	(333)	- בינמגזרי
1,036	25	25	-	1,011	763	12	236	סך הכנסות רבית, נטו
619	57	56	1	562	465	84	13	הכנסות שאינן מרבית
1,655	82	81	1	1,573	1,228	96	249	סך הכנסות
64	-	-	-	64	63	-	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,465	55	54	1	1,410	1,245	61	104	הוצאות תפעוליות ואחרות
126	27	27	-	99	(80)	35	144	רווח (הפסד) לפני מסים
42	9	9	-	33	(27)	12	48	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
								רווח (הפסד) נקי:
84	18	18	-	66	(53)	23	96	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(20)	(1)	(1)	-	(19)	(18)	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
64	17	17	-	47	(71)	22	96	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
40,761	50	22	28	40,711	15,603	2,768	22,340	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
42,573	52	21	31	42,521	16,491	3,182	22,848	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
95	-	-	-	95	88	-	7	יתרת חובות פגומים
196	-	-	-	196	40	-	156	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
53,925	7,652	7,652	-	46,273	46,273	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
54,399	8,028	8,028	-	46,371	46,371	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
28,275	170	141	29	28,105	13,266	2,891	11,948	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
29,265	170	140	30	29,095	13,797	3,070	12,228	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
50,338	15,097	15,097	-	35,241	35,241	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
								פיצול הכנסות רבית נטו
913	1	1	-	912	648	12	252	- מרווח מפעילות מתן אשראי
148	24	24	-	124	124	-	-	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(25)	-	-	-	(25)	(9)	-	(16)	- אחר
1,036	25	25	-	1,011	763	12	236	סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*								המאוחז
מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	לדיוור	
במיליוני ש"ח								
1,206	1	1	-	1,205	730	17	458	הכנסות רבית מחיצוניים
161	22	22	-	139	139	-	-	הוצאות רבית מחיצוניים
								הכנסות רבית, נטו
1,045	(21)	(21)	-	1,066	591	17	458	- מחיצוניים
(90)	40	40	-	(130)	145	(4)	(271)	- בינמגזרי
955	19	19	-	936	736	13	187	סך הכנסות רבית, נטו
620	51	50	1	569	464	90	15	הכנסות שאינן מרבית
1,575	70	69	1	1,505	1,200	103	202	סך הכנסות
49	-	-	-	49	47	-	2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,481	53	52	1	1,428	1,261	65	102	הוצאות תפעוליות ואחרות
45	17	17	-	28	(108)	38	98	רווח (הפסד) לפני מסים
15	7	7	-	8	(38)	13	33	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
								רווח (הפסד) נקי:
30	10	10	-	20	(70)	25	65	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(20)	(1)	(1)	-	(19)	(17)	(2)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
10	9	9	-	1	(87)	23	65	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
38,234	48	21	27	38,186	14,357	2,950	20,879	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
39,925	45	17	28	39,880	15,177	2,962	21,741	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
91	-	-	-	91	83	-	8	יתרת חובות פגומים
191	-	-	-	191	41	-	150	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
51,411	7,031	7,031	-	44,380	44,380	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
54,034	7,736	7,736	-	46,298	46,298	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
27,392	145	127	18	27,247	12,954	2,922	11,371	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
27,597	147	128	19	27,450	12,755	3,090	11,605	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
48,186	13,135	13,135	-	35,051	35,051	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
								פיצול הכנסות רבית נטו
853	1	1	-	852	637	13	202	- מרווח מפעילות מתן אשראי
129	18	18	-	111	111	-	-	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(27)	-	-	-	(27)	(12)	-	(15)	- אחר
955	19	19	-	936	736	13	187	סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש.

1. היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015								המאחד
מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	לדיוור	
במיליוני ש"ח								
1,009	2	2	-	1,007	603	41	363	הכנסות רבית מחיצוניים
132	14	14	-	118	68	25	25	הוצאות רבית מחיצוניים
								הכנסות רבית, נטו
877	(12)	(12)	-	889	535	16	338	- מחיצוניים
(105)	26	26	-	(131)	66	(3)	(194)	- בינמגזרי
772	14	14	-	758	601	13	144	סך הכנסות רבית, נטו
678	52	52	-	626	520	89	17	הכנסות שאינן מרבית
1,450	66	66	-	1,384	1,121	102	161	סך הכנסות
38	-	-	-	38	35	-	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,495	54	54	-	1,441	1,262	63	116	הוצאות תפעוליות ואחרות
(83)	12	12	-	(95)	(176)	39	42	רווח (הפסד) לפני מסים
(37)	5	5	-	(42)	(78)	18	18	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
								רווח (הפסד) נקי:
(46)	7	7	-	(53)	(98)	21	24	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(6)	-	-	-	(6)	(3)	(2)	(1)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(52)	7	7	-	(59)	(101)	19	23	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
35,610	48	21	27	35,562	13,660	2,898	19,004	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
37,231	53	26	27	37,178	14,146	3,000	20,032	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
83	-	-	-	83	73	-	10	יתרת חובות פגומים
213	6	6	-	207	25	-	182	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
46,743	6,272	6,272	-	40,471	40,471	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
48,882	7,090	7,090	-	41,792	41,792	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
26,419	136	112	24	26,283	11,633	2,959	11,691	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
27,414	132	108	24	27,282	11,978	3,077	12,227	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
53,017	12,900	12,900	-	40,117	40,117	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
								פיצול הכנסות רבית נטו
685	-	-	-	685	513	13	159	- מרווח מפעילות מתן אשראי
113	14	14	-	99	99	-	-	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(26)	-	-	-	(26)	(11)	-	(15)	- אחר
772	14	14	-	758	601	13	144	סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017										המאחד
מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים				
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
במיליוני ש"ח										
1,169	355	285	70	166	135	31	648	497	151	הכנסות רבית מחיצוניים
165	60	60	-	27	27	-	78	78	-	הוצאות רבית מחיצוניים
1,004	295	225	70	139	108	31	570	419	151	הכנסות רבית, נטו
12	1	1	-	6	8	(2)	5	9	(4)	- מחיצוניים
1,016	296	226	70	145	116	29	575	428	147	- בינמגזרי
523	134	97	37	65	50	15	324	287	37	סך הכנסות רבית, נטו
16	-	-	-	1	1	-	15	15	-	הכנסות שאינן מרבית
1,539	430	323	107	210	166	44	899	715	184	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
69	(3)	6	(9)	27	29	(2)	45	64	(19)	סך הכנסות
899	186	151	35	98	81	17	615	521	94	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
571	247	166	81	85	56	29	239	130	109	הוצאות תפעוליות ואחרות
198	86	58	28	29	19	10	83	45	38	רווח לפני מסים
										הפרשה למסים על הרווח
										רווח נקי:
373	161	108	53	56	37	19	156	85	71	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(12)	(1)	-	(1)	(4)	(3)	(1)	(7)	(4)	(3)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
361	160	108	52	52	34	18	149	81	68	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
37,375	17,311	14,791	2,520	4,744	3,816	928	15,320	10,642	4,678	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
38,053	17,473	14,991	2,482	4,826	3,827	999	15,754	10,770	4,984	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
447	210	167	43	34	23	11	203	163	40	יתרת חובות פגומים
34	-	-	-	1	1	-	33	27	6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
30,528	9,126	7,964	1,162	5,227	4,384	843	16,175	13,670	2,505	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
32,431	11,683	10,237	1,446	5,309	4,412	897	15,439	12,920	2,519	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
38,734	17,533	12,748	4,785	5,903	4,134	1,769	15,298	9,568	5,730	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
38,532	17,095	12,426	4,669	5,806	4,005	1,801	15,631	9,659	5,972	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
32,697	16,304	15,254	1,050	3,749	3,505	244	12,644	11,500	1,144	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
										פיצול הכנסות רבית נטו
991	303	229	74	139	109	30	549	401	148	- מרווח מפעילות מתן אשראי
71	15	13	2	13	12	1	43	38	5	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(46)	(22)	(16)	(6)	(7)	(5)	(2)	(17)	(11)	(6)	- אחר
1,016	296	226	70	145	116	29	575	428	147	סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*										המאוחז
מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים				
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
במיליוני ש"ח										
1,135	380	309	71	141	115	26	614	479	135	הכנסות רבית מחיצוניים
135	53	53	-	21	21	-	61	61	-	הוצאות רבית מחיצוניים
1,000	327	256	71	120	94	26	553	418	135	הכנסות רבית, נטו
(34)	(29)	(26)	(3)	16	17	(1)	(21)	(18)	(3)	- מחיצוניים
966	298	230	68	136	111	25	532	400	132	- בינגמגזרי
507	128	97	31	69	51	18	310	276	34	סך הכנסות רבית, נטו
16	-	-	-	1	1	-	15	15	-	הכנסות שאינן מרבית
1,473	426	327	99	205	162	43	842	676	166	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
23	(19)	(26)	7	18	21	(3)	24	48	(24)	סך הכנסות
897	189	155	34	99	82	17	609	516	93	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
553	256	198	58	88	59	29	209	112	97	הוצאות תפעוליות ואחרות
247	115	89	26	39	26	13	93	50	43	רווח לפני מסים
										הפרשה למסים על הרווח
										רווח נקי:
306	141	109	32	49	33	16	116	62	54	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(11)	(2)	(2)	-	(2)	(2)	-	(7)	(5)	(2)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
295	139	107	32	47	31	16	109	57	52	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
37,465	18,404	15,800	2,604	4,427	3,668	759	14,634	10,234	4,400	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
37,566	18,126	15,550	2,576	4,541	3,754	787	14,899	10,202	4,697	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
486	195	173	22	96	90	6	195	127	68	יתרת חובות פגומים
30	-	-	-	1	1	-	29	24	5	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
31,128	9,508	8,723	785	5,062	4,291	771	16,558	13,208	3,350	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
31,947	9,746	8,560	1,186	5,543	4,670	873	16,658	13,294	3,364	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
38,633	18,076	13,125	4,951	6,137	4,057	2,080	14,420	9,109	5,311	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
38,682	18,095	12,877	5,218	6,017	4,213	1,804	14,570	9,140	5,430	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
31,399	15,261	14,103	1,158	3,618	3,395	223	12,520	11,137	1,383	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
										פיצול הכנסות רבית נטו
958	309	236	73	133	107	26	516	382	134	- מרווח מפעילות מתן אשראי
52	11	10	1	9	8	1	32	29	3	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
(44)	(22)	(16)	(6)	(6)	(4)	(2)	(16)	(11)	(5)	- אחר
966	298	230	68	136	111	25	532	400	132	סך הכל הכנסות רבית, נטו

* סווג מחדש.

1. היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015										המאחד
מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			במיליוני ש"ח	
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
1,071	343	296	47	140	116	24	588	417	171	הכנסות רבית מחיצוניים
121	47	38	9	18	21	(3)	56	93	(37)	הוצאות רבית מחיצוניים
950	296	258	38	122	95	27	532	324	208	הכנסות רבית, נטו
(25)	(13)	(31)	18	1	7	(6)	(13)	61	(74)	- מחיצוניים
925	283	227	56	123	102	21	519	385	134	- בינמגזרי
524	126	97	29	63	46	17	335	290	45	סך הכנסות רבית, נטו
16	-	-	-	2	2	-	14	14	-	הכנסות שאינן מרבית
1,449	409	324	85	186	148	38	854	675	179	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
(20)	2	30	(28)	4	9	(5)	(26)	(18)	(8)	סך הכנסות
906	191	163	28	99	86	13	616	528	88	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
563	216	131	85	83	53	30	264	165	99	הוצאות תפעוליות ואחרות
242	94	57	37	37	24	13	111	69	42	רווח לפני מסים
										הפרשה למסים על הרווח
										רווח נקי:
321	122	74	48	46	29	17	153	96	57	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(16)	(3)	(3)	-	(2)	(2)	-	(11)	(10)	(1)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
305	119	71	48	44	27	17	142	86	56	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
34,288	16,047	13,821	2,226	3,960	3,257	703	14,281	9,865	4,416	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
34,979	16,814	14,372	2,442	4,001	3,320	681	14,164	9,823	4,341	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
679	320	295	25	125	125	-	234	138	96	יתרת חובות פגומים
21	1	1	-	1	1	-	19	17	2	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
29,550	10,191	9,638	553	5,168	4,403	765	14,191	12,127	2,064	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
31,048	10,760	10,102	658	5,241	4,511	730	15,047	12,895	2,152	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
37,235	17,066	12,390	4,676	5,047	3,366	1,681	15,122	8,759	6,363	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
36,724	16,868	12,163	4,705	4,881	3,214	1,667	14,975	8,900	6,075	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
39,310	23,145	22,072	1,073	3,620	3,371	249	12,545	11,489	1,056	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
923	292	232	60	121	100	21	510	375	135	פיצול הכנסות רבית נטו
45	11	10	1	8	7	1	26	22	4	- מרווח מפעילות מתן אשראי
(43)	(20)	(15)	(5)	(6)	(5)	(1)	(17)	(12)	(5)	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
925	283	227	56	123	102	21	519	385	134	- אחר
										סך הכל הכנסות רבית, נטו

1. היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017					המאחד
פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
5	162	-	-	167	הכנסות רבית מחיצוניים
4	15	-	-	19	הוצאות רבית מחיצוניים
1	147	-	-	148	הכנסות רבית, נטו
-	62	-	-	62	- מחיצוניים
-	62	-	-	62	- בינמגזרי
1	209	-	-	210	סך הכנסות רבית, נטו
(12)	61	12	45	106	הכנסות (הוצאות) שאינן מרבית
(11)	270	12	45	316	סך הכנסות (הוצאות)
-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	53	-	1	54	הוצאות תפעוליות ואחרות
(11)	217	12	44	262	רווח (הפסד) לפני מסים
(4)	76	4	16	92	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
(7)	141	8	28	170	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	54	-	54	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
(7)	141	62	28	224	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(10)	-	-	(10)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(7)	131	62	28	214	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
793	50,161	709	-	51,663	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	536	-	536	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
267	14,492	-	-	14,759	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
788	6,432	1,326	-	8,546	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
725	6,539	1,361	-	8,625	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
-	(26)	-	-	-	מרכיבי הכנסות רבית נטו והכנסות מימון שאינן מרבית:
-	1	-	-	1	הפרשי שער, נטו ⁽³⁾
(9)	252	-	-	252	הפרשי מדד, נטו ⁽³⁾
(2)	-	-	-	-	חשיפות רבית, נטו ⁽³⁾
(2)	-	-	-	-	חשיפות למניות, נטו ⁽³⁾
(11)	227	-	-	227	סך הכל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית, לפי בסיס צבירה
-	28	-	-	28	רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב
-	15	-	-	15	שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד
(11)	270	-	-	270	סך הכל הכנסות רבית, נטו והכנסות מימון שאינן מרבית

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילה רבעון או לתחילה חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

ג. מידע על אזורים גיאוגרפיים
(במיליוני ש"ח)

טך נכסים		רווח נקי			הכנסות ⁽²⁾			המאוחד
ליום 31 בדצמבר		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	
126,906	135,510	447	542	686	3,458	3,619	3,731	ישראל
1,001	207	(1)	(21)	(8)	36	30	21	מערב אירופה
127,907	135,717	446	521	678	3,494	3,649	3,752	סך הכל מאוחד

(1) החלוקה לאיזור גיאוגרפיים בוצעה לפי מיקום הנכסים.

(2) הכנסות מרבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

באור 28א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

א. כללי

1. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה ("מגזרי פעילות ניהוליים"), בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (ASC 280-10).
2. החלוקה למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה מבוצעת בהתאם לקריטריונים המנויים בסעיף 3 להלן. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קביעת תוכניות העבודה, קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק נקבע כהנהלת הבנק והדירקטוריון.
3. הבנק זיהה את מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה כדלקמן:
 - **חטיבה בנקאית - משכנתאות** - המגזר אחראי על מתן שירותי אשראי לדיור ללקוחות המגזר.
 - **חטיבה בנקאית - אחר** - המגזר כולל את מכלול הפעילויות של לקוחות הבנקאות הפרטית, משקי הבית, העסקים הקטנים ולקוחות מסחריים בסניפי החטיבה הבנקאית. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג"י, בעלי מאפיינים דומים.
 - **חטיבה עסקית - לקוחות עסקיים** - המחלקה העסקית של החטיבה מרכזת את מכלול הפעילות של לקוחות עסקיים גדולים ובינלאומיים, בעלי מסגרות אשראי של 40 מיליון ש"ח ומעלה, או מחזור הכנסות של 200 מיליון ש"ח ומעלה, וכן את פעילותם של אובליגנטים בתחומי אשראי מורכבים, כגון: תקשורת, יהלומים, ליווי פרויקטים וכדומה.
 - **חטיבה עסקית - לקוחות מסחריים** - המחלקה המסחרית מטפלת בלקוחות הבנק, רובם בעלי מסגרות אשראי של 5 מיליון ש"ח עד 40 מיליון ש"ח ומחזור הכנסות של 25 מיליון ש"ח עד 200 מיליון ש"ח ובלקוחות בסניפי החטיבה העסקית שאינם בסמכות מנהלי הסניפים. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג"י, בעלי מאפיינים דומים.
 - **חטיבה עסקית - אחר** - לקוחות הבנק בסניפים הכפופים לחטיבה העסקית עד סמכות מנהלי הסניפים.
 - **חטיבת נכסי לקוחות** - החטיבה אחראית על פעילות הבנק בתחום שוק ההון, המט"ח ופקדונות הציבור מול כלל הלקוחות של הבנק.
 - **ניהול פיננסי** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק - לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות בכללותם, את התוצאות מניהול תיק הנוסטרו לרבות פעילות מול בנקים ובנק ישראל. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.
 - **חברות בנות** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות של החברות הבנות הבנקאיות - אוצר החייל ומסד.
 - **התאמות** - חלק מתוצאות הפעולות מפעילות לקוחות הבנק נרשמות ביותר ממגזר פעילות אחד כמפורט להלן:
 - תוצאות הפעולות במוצרי שוק ההון, הכוללת פעילות בניירות ערך של לקוחות, הפצת מוצרים פנסיוניים ופקדונות הציבור, ובמוצרי המט"ח נכללות הן במגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזר חטיבה בנקאית-אחר או כל אחד ממגזרי החטיבה העסקית.
 - תוצאות הפעילות של לקוחות מסחריים מסוימים באחריות החטיבה העסקית נכללות הן במגזר החטיבה העסקית-לקוחות מסחריים והן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר.
 - תוצאות הפעילות של עסקים קטנים מסוימים באחריות החטיבה הבנקאית נכללות הן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר והן במגזר חטיבה עסקית-אחר.
 - תוצאות הפעולות של לקוחות מסוימים באחריות חטיבת נכסי לקוחות נכללות הן במסגרת מגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר או כל אחד ממגזרי החטיבה העסקית.
 - הכפילויות ברישום תוצאות הפעולות כמתואר לעיל מבטלות במסגרת טור ההתאמות. כמו כן, טור ההתאמות כולל קיזוז יתרות בינחברתיות.

לפירוט בדבר העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים, ראה באור 28.

באור 28א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017											המאוחז
חטיבה עסקית											חטיבה בנקאית
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	אחר	
2,302	(351)	639	160	219	27	220	384	758	246	246	הכנסות רבית, נטו
1,450	(647)	340	127	645	30	78	227	635	15	15	הכנסות שאינן מרבית
3,752	(998)	979	287	864	57	298	611	1,393	261	261	סך כל ההכנסות
121	(3)	74	-	(8)	4	18	(36)	74	(2)	(2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,607	(685)	722	40	671	45	143	277	1,283	111	111	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,024	(310)	183	247	201	8	137	370	36	152	152	רווח לפני מסים
358	(95)	59	85	69	3	47	126	12	52	52	הפרשה למסים על הרווח
666	(215)	124	162	132	5	90	244	24	100	100	רווח לאחר מסים
54	-	-	54	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
720	(215)	124	216	132	5	90	244	24	100	100	רווח נקי
(42)	-	(42)	-	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
678	(215)	82	216	132	5	90	244	24	100	100	המיוחס לבעלי מניות הבנק
130,488	(9,505)	24,277	44,086	5,102	471	7,171	20,797	15,624	22,465	22,465	יתרה ממוצעת של נכסים
81,216	(9,590)	17,695	-	5,229	490	7,469	20,751	16,225	22,947	22,947	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
113,511	(85,569)	23,987	-	91,244	2,418	5,196	24,413	51,822	-	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*											המאוחז
חטיבה עסקית											חטיבה בנקאית
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	אחר	
2,169	(299)	638	167	185	27	195	385	673	198	198	הכנסות רבית, נטו
1,480	(592)	339	139	628	30	76	220	625	15	15	הכנסות שאינן מרבית
3,649	(891)	977	306	813	57	271	605	1,298	213	213	סך כל ההכנסות
80	(19)	35	-	12	5	19	(29)	56	1	1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,683	(709)	753	48	708	46	142	292	1,293	110	110	הוצאות תפעוליות ואחרות
886	(163)	189	258	93	6	110	342	(51)	102	102	רווח (הפסד) לפני מסים
398	(56)	84	111	40	3	47	147	(22)	44	44	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
488	(107)	105	147	53	3	63	195	(29)	58	58	רווח (הפסד) לאחר מסים
72	-	-	72	-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
560	(107)	105	219	53	3	63	195	(29)	58	58	רווח (הפסד) נקי
(39)	-	(39)	-	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
521	(107)	66	219	53	3	63	195	(29)	58	58	המיוחס לבעלי מניות הבנק
126,612	(8,985)	24,296	41,801	5,166	501	6,388	22,338	14,021	21,086	21,086	יתרה ממוצעת של נכסים
78,175	(9,250)	16,430	-	5,075	510	6,917	21,723	14,873	21,897	21,897	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
105,817	(82,928)	22,989	-	84,395	2,381	5,193	22,185	51,602	-	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

באור 28א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015*										המאוחז
										חטיבה בנקאית
										חטיבה עסקית
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות	
1,953	(266)	545	165	170	26	175	376	610	152	הכנסות רבית, נטו
1,541	(618)	365	105	676	32	76	229	659	17	הכנסות שאינן מרבית
3,494	(884)	910	270	846	58	251	605	1,269	169	סך כל ההכנסות
18	(45)	7	-	5	(2)	11	(17)	56	3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,710	(786)	734	68	779	48	155	295	1,301	116	הוצאות תפעוליות ואחרות
766	(53)	169	202	62	12	85	327	(88)	50	רווח (הפסד) לפני מסים
326	(13)	67	85	26	6	35	136	(37)	21	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
440	(40)	102	117	36	6	50	191	(51)	29	רווח (הפסד) לאחר מסים
38	-	-	38	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
478	(40)	102	155	36	6	50	191	(51)	29	רווח (הפסד) נקי
(32)	-	(32)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
446	(40)	70	155	36	6	50	191	(51)	29	המיוחס לבעלי מניות הבנק
121,379	(7,311)	21,468	44,236	4,029	551	5,668	20,296	12,850	19,592	יתרה ממוצעת של נכסים
73,379	(8,092)	15,794	-	4,555	557	5,878	21,144	13,330	20,213	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
103,262	(81,863)	21,367	-	83,390	2,372	4,292	25,435	48,269	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017						המאוחד
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
847	-	847	231	115	501	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה הוצאות בגין הפסדי אשראי - מחיקות חשבונאיות - גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
131	-	131	64	1	66	
(333)	-	(333)	(120)	(2)	(211)	
193	-	193	77	1	115	
(140)	-	(140)	(43)	(1)	(96)	
838	-	838	252	115	471	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים יתרת ההפרשה לתחילת שנה קיסון בהפרשה יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
71	-	71	14	-	57	
(10)	-	(10)	(1)	-	(9)	
61	-	61	13	-	48	
899	-	899	265	115	519	

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016						המאוחד
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
824	-	824	207	119	498	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה הוצאות בגין הפסדי אשראי - מחיקות חשבונאיות - גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו אחר - סווג לנכסים מוחזקים למכירה יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
94	-	94	48	2	44	
(281)	-	(281)	(110)	(6)	(165)	
214	-	214	86	-	128	
(67)	-	(67)	(24)	(6)	(37)	
(4)	-	(4)	-	-	(4)	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים יתרת ההפרשה לתחילת שנה קיסון בהפרשה יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
847	-	847	231	115	501	
85	-	85	15	-	70	
(14)	-	(14)	(1)	-	(13)	
71	-	71	14	-	57	
918	-	918	245	115	558	

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015						המאוחד
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
876	-	876	210	132	534	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה הוצאות בגין הפסדי אשראי - מחיקות חשבונאיות - גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
53	-	53	38	3	12	
(345)	-	(345)	(122)	(16)	(207)	
240	-	240	81	-	159	
(105)	-	(105)	(41)	(16)	(48)	
824	-	824	207	119	498	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים יתרת ההפרשה לתחילת שנה גידול (קיסון) בהפרשה יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
120	-	120	14	-	106	
(35)	-	(35)	1	-	(36)	
85	-	85	15	-	70	
909	-	909	222	119	568	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה:

31 בדצמבר 2017						המאחד
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי (3)	
יתרת חוב רשומה של חובות:						
37,480	3,300	34,180	226	-	33,954	שנבדקו על בסיס פרטני
47,036	-	47,036	19,206	22,848	4,982	שנבדקו על בסיס קבוצתי
23,141	-	23,141	-	22,848	293	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
84,516	3,300	81,216	19,432	22,848	38,936	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
440	-	440	33	-	407	שנבדקו על בסיס פרטני
398	-	398	219	115	64	שנבדקו על בסיס קבוצתי
116	-	116	-	(2)115	1	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
838	-	838	252	115	471	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2016						המאחד
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי (3)	
יתרת חוב רשומה של חובות:						
36,897	2,578	34,319	408	-	33,911	שנבדקו על בסיס פרטני
43,856	-	43,856	17,529	21,741	4,586	שנבדקו על בסיס קבוצתי
21,988	-	21,988	-	21,741	247	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
80,753	2,578	78,175	17,937	21,741	38,497	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
474	-	474	28	-	446	שנבדקו על בסיס פרטני
373	-	373	203	115	55	שנבדקו על בסיס קבוצתי
116	-	116	-	(2)115	1	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
847	-	847	231	115	501	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 81 מיליון ש"ח (31.12.16 - 78 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,500 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.12.16 - 2,058 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017						הבנק
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
653	-	653	133	113	407	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
55	-	55	38	-	17	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(222)	-	(222)	(69)	(2)	(154)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
121	-	121	37	1	83	- מחיקות חשבונאיות
(101)	-	(101)	(32)	(4)	(68)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
607	-	607	139	112	356	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
62	-	62	9	-	53	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(8)	-	(8)	(1)	-	(7)	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
54	-	54	8	-	46	קיסון בהפרשה
661	-	661	147	112	402	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016						הבנק
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
612	-	612	100	117	395	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
58	-	58	36	1	21	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(182)	-	(182)	(69)	(5)	(108)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
128	-	128	49	-	79	- מחיקות חשבונאיות
(54)	-	(54)	(20)	(5)	(29)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
37	-	37	17	-	20	מחיקות חשבונאיות, נטו
653	-	653	133	113	407	מיזוג חברה בת
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
71	-	71	9	-	62	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(13)	-	(13)	(1)	-	(12)	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
4	-	4	1	-	3	קיסון בהפרשה
62	-	62	9	-	53	מיזוג חברה בת
715	-	715	142	113	460	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015						הבנק
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
619	-	619	92	132	395	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
32	-	32	34	1	(3)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(198)	-	(198)	(52)	(17)	(129)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
146	-	146	25	-	121	- מחיקות חשבונאיות
(52)	-	(52)	(27)	(17)	(8)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
13	-	13	1	1	11	מחיקות חשבונאיות, נטו
612	-	612	100	117	395	מיזוג חברה בת
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה
90	-	90	8	-	82	תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(21)	-	(21)	1	-	(22)	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
2	-	2	-	-	2	גידול (קיטון) בהפרשה
71	-	71	9	-	62	מיזוג חברה בת
683	-	683	109	117	457	יתרת ההפרשה לסוף השנה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה:

31 בדצמבר 2017						הבנק
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾	
יתרת חוב רשומה של חובות:						
33,398	2,729	30,669	58	-	30,611	שנבדקו על בסיס פרטני
32,854	-	32,854	7,101	22,564	3,189	שנבדקו על בסיס קבוצתי
22,857	-	22,857	-	22,564	293	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
66,252	2,729	63,523	7,159	22,564	33,800	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
340	-	340	17	-	323	שנבדקו על בסיס פרטני
267	-	267	122	112	33	שנבדקו על בסיס קבוצתי
113	-	113	-	(2)112	1	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
607	-	607	139	112	356	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2016						הבנק
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾	
יתרת חוב רשומה של חובות:						
32,812	1,848	30,964	261	-	30,703	שנבדקו על בסיס פרטני
30,782	-	30,782	6,517	21,491	2,774	שנבדקו על בסיס קבוצתי
21,738	-	21,738	-	21,491	247	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
63,594	1,848	61,746	6,778	21,491	33,477	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
400	-	400	19	-	381	שנבדקו על בסיס פרטני
253	-	253	114	113	26	שנבדקו על בסיס קבוצתי
114	-	114	-	(2)113	1	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
653	-	653	133	113	407	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 79 מיליון ש"ח (31.12.16 - 76 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,269 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.12.16 - 1,843 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

חובות לא פגומים - מידע נוסף		31 בדצמבר 2017				המאוחד
		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא פגומים	
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		לא פגומים
5	5	3,935	54	19	3,862	פעילות לווים בישראל
5	1	4,818	40	7	4,771	ציבור - מסחרי
-	-	8,020	1	16	8,003	בינוי ונדל"ן - בינוי
57	28	21,426	344	446	20,636	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
67	34	38,199	439	488	37,272	שרותים פיננסיים
206	156	22,848	7	165 ⁽⁶⁾	22,676	מסחרי - אחר
47	40	19,432	88	248	19,096	סך הכל מסחרי
320	230	80,479	534	901	79,044	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
-	-	1,305	-	-	1,305	אנשים פרטיים - אחר
-	-	675	-	-	675	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
320	230	82,459	534	901	81,024	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	5	-	-	5	בינוי ונדל"ן
-	-	732	8	-	724	מסחרי אחר
-	-	737	8	-	729	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	737	8	-	729	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,320	-	-	1,320	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	2,057	8	-	2,049	סך הכל פעילות בחו"ל
320	230	81,216	542	901	79,773	סך הכל ציבור
-	-	2,625	-	-	2,625	סך הכל בנקים
-	-	675	-	-	675	סך הכל ממשלות
320	230	84,516	542	901	83,073	סך הכל

* סווג מחדש.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה באור 29.ב.2.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 114 מיליון ש"ח (31.12.16 - 127 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיוור בסך 3 מיליון ש"ח (31.12.16 - 6 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין תירת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

חובות לא פגומים - מידע נוסף		31 בדצמבר 2016				המאוחד
		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
6	4	3,439	66	36	3,337	פעילות לווים בישראל
6	1	4,817	30	12	4,775	ציבור - מסחרי
1	-	7,221	2	239	6,980	בינוי ונדל"ן - בינוי
61	25	22,543	380	525	21,638	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
74	30	38,020	478	812	36,730	שרותים פיננסיים
*237	*150	21,741	8	(6)166	21,567	מסחרי - אחר
53	41	17,937	83	236	17,618	סך הכל מסחרי
364	221	77,698	569	1,214	75,915	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	481	-	-	481	אנשים פרטיים - אחר
-	-	654	-	-	654	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
364	221	78,833	569	1,214	77,050	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	51	-	-	51	בינוי ונדל"ן
-	-	426	8	-	418	מסחרי אחר
-	-	477	8	-	469	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	477	8	-	469	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,443	-	-	1,443	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	1,920	8	-	1,912	סך הכל פעילות בחו"ל
364	221	78,175	577	1,214	76,384	סך הכל ציבור
-	-	1,924	-	-	1,924	סך הכל בנקים
-	-	654	-	-	654	סך הכל ממשלות
364	221	80,753	577	1,214	78,962	סך הכל

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטני, מועברים לטיפול כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מועברים לטיפול כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

31 בדצמבר 2017					המאוחד
יורת קרן חודית של חובות פגומים	סך הכל יורת ⁽²⁾ חובות פגומים	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
	795	4	20	50	בינוי ונדל"ן - בינוי
	623	21	4	19	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
	775	-	1	1	שרותים פיננסיים
	1,516	55	111	289	מסחרי - אחר
	3,709	80	136	359	סך הכל מסחרי
	7	7	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
	170	10	26	78	אנשים פרטיים - אחר
	3,886	97	162	437	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
	-	-	-	-	בנקים בישראל
	-	-	-	-	ממשלת ישראל
	3,886	97	162	437	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
	70	8	-	-	מסחרי אחר
	70	8	-	-	סך הכל מסחרי
	-	-	-	-	אנשים פרטיים
	70	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
	70	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
	3,956	105	162	437	סך הכל ציבור
	-	-	-	-	סך הכל בנקים
	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
	3,956	105	162	437	סך הכל
					מזה:
	470	45	161	425	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	263	38	64	225	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יורת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2016					המאוחד
יורת קרן חובות פגומים	סך הכל יורת ⁽²⁾ חובות פגומים	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יורת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
829	66	28	28	38	בינוי ונדל"ן - בינוי
522	30	16	3	14	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
669	2	-	-	2	שרותים פיננסיים
1,973	380	52	147	328	מסחרי - אחר
3,993	478	96	178	382	סך הכל מסחרי
8	8	8	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
162	83	16	22	67	אנשים פרטיים - אחר
4,163	569	120	200	449	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,163	569	120	200	449	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
77	8	8	-	-	מסחרי אחר
77	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
77	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
77	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,240	577	128	200	449	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,240	577	128	200	449	סך הכל
					מזה:
	512	63	200	449	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	197	74	27	123	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר									המאוחד
2015			2016			2017			
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה של ממוצעת חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה של ממוצעת חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה של ממוצעת חובות פגומים ⁽²⁾	
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית									
פעילות לווים בישראל									
ציבור-מסחרי									
-	-	66	-	-	61	-	-	50	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	42	-	-	36	-	-	35	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	16	-	-	11	4	4	92	שרותים פיננסיים
6	6	543	3	4	474	3	5	340	מסחרי - אחר
6	6	667	3	4	582	7	9	517	סך הכל מסחרי
-	-	17	-	-	13	-	-	13	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
2	3	108	1	2	77	1	2	84	אנשים פרטיים - אחר
8	9	792	4	6	672	8	11	614	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
8	9	792	4	6	672	8	11	614	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל									
ציבור-מסחרי									
-	-	21	-	-	7	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	2	-	-	8	-	-	8	מסחרי - אחר
-	-	23	-	-	15	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	23	-	-	15	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	23	-	-	15	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
8	9	815	4	6	687	8	11	622	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
8	9 ⁽⁴⁾	815	4	6 ⁽⁴⁾	687	8	11 ⁽⁴⁾	622	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 63 מיליון ש"ח בשנת 2017 (שנת 2016 - 73 מיליון ש"ח, שנת 2015 - 72 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2017					המאוחד
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
23	1	-	-	22	בינוי ונדל"ן - בינוי
10	4	-	-	6	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
147	23	-	-	124	מסחרי - אחר
181	28	-	-	153	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
74	21	-	-	53	אנשים פרטיים - אחר
255	49	-	-	206	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
255	49	-	-	206	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
263	49	-	-	214	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
263	49	-	-	214	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2016					המאוחד
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
15	1	-	-	14	בינוי ונדל"ן - בינוי
9	1	-	-	8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
93	19	-	-	74	מסחרי - אחר
118	21	-	-	97	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
71	15	-	-	56	אנשים פרטיים - אחר
189	36	-	-	153	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
189	36	-	-	153	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
197	36	-	-	161	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
197	36	-	-	161	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

המאוחד									ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל
ארגונים מחדש שבוצעו									
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר									
2015			2016			2017			
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
6	8	41	6	6	25	25	25	30	ציבור-מסחרי
1	1	5	1	1	1	2	2	7	בינוי ונדל"ן - בינוי
3	3	6	2	2	5	227	227	5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
59	64	300	70	71	241	82	92	249	שרותים פיננסיים
69	76	352	79	80	272	336	346	291	מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
50	53	1,227	47	50	1,055	46	48	1,036	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
119	129	1,579	126	130	1,327	382	394	1,327	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
119	129	1,579	126	130	1,327	382	394	1,327	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ציבור-מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
119	129	1,579	126	130	1,327	382	394	1,327	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
119	129	1,579	126	130	1,327	382	394	1,327	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

ארגונים מחדש שכשלו ⁽²⁾						המאחד
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2015		2016		2017		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	
						ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל
						ציבור-מסחרי
6	17	-	13	-	10	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	2	1	3	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	2	-	-	-	2	שרותים פיננסיים
10	172	15	174	9	99	מסחרי - אחר
17	193	16	190	9	111	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
7	503	7	525	9	416	אנשים פרטיים - אחר
24	696	23	715	18	527	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
24	696	23	715	18	527	סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור-מסחרי
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
9	2	-	-	-	-	מסחרי - אחר
9	2	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
9	2	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
9	2	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
33	698	23	715	18	527	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
33	698	23	715	18	527	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדירור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

31 בדצמבר 2017			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדירור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
860	9,919	371	16,310
337	4,236	87	6,523
1	11	-	15
1,198	14,166	458	22,848

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

31 בדצמבר 2016			
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדירור		
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל
827	9,445	391	15,381
313	4,179	100	6,319
12	24	-	41
1,152	13,648	491	21,741

שיעבוד ראשון:
שיעור המימון - עד 60%
שיעור המימון - מעל 60%
שיעבוד משני או ללא שיעבוד
סך הכל

* יחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

4. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ⁽¹⁾ יתרה לסוף השנה			
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק	
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור
74	244	-	41	-	41
70	160	-	17	-	17
35	377	-	-	-	-
50	117	-	1	-	1
102	3	-	138	-	138
331	901	-	197	-	197
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
331	901	-	197	-	197

תעשייה
בינוי ונדל"ן
אספקת חשמל
שירותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

(1) לרבות אם הבנק נתן שירות מהותי בעסקת הסינדיקציה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

5. רכישה של אשראי לציבור

אשראי לציבור מסחרי שנרכש במהלך שנת 2017 מסתכם ב-2,770 מיליון ש"ח (מזה - אשראי בעייתי בסך של 26 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של הלווה

2016			2017			המאוחד	
סיכון אשראי חוץ מאזני (3)(1)	אשראי (2)(1) במיליוני ש"ח	מספר לווים (5)	סיכון אשראי חוץ מאזני (3)(1)	אשראי (2)(1) במיליוני ש"ח	מספר לווים (4)	תחום אשראי ללווה	
						באלפי ש"ח	
661	273	190,503	664	263	190,990	עד 10	
810	432	74,390	813	413	74,630	עד 20	מ- 10
1,741	1,202	93,635	1,771	1,156	94,669	עד 40	מ- 20
2,817	3,036	97,408	2,888	3,066	100,317	עד 80	מ- 40
2,720	5,440	72,216	2,876	5,783	77,147	עד 150	מ- 80
2,292	7,604	46,717	2,482	8,269	51,138	עד 300	מ- 150
1,546	9,599	25,942	1,635	10,130	27,531	עד 600	מ- 300
1,701	11,512	16,101	1,839	12,738	17,754	עד 1,200	מ- 600
878	4,030	3,287	909	4,413	3,556	עד 2,000	מ- 1,200
1,036	3,574	1,674	1,098	3,710	1,751	עד 4,000	מ- 2,000
1,325	3,356	850	1,293	3,848	928	עד 8,000	מ- 4,000
2,252	5,381	627	2,032	5,641	621	עד 20,000	מ- 8,000
2,604	4,172	250	2,363	4,552	248	עד 40,000	מ- 20,000
7,057	12,086	232	5,642	12,319	223	עד 200,000	מ- 40,000
1,974	4,561	26	2,453	4,130	26	עד 400,000	מ- 200,000
582	1,960	5	817	1,383	4	עד 800,000	מ- 400,000
6	800	1	5	901	1	עד 1,200,000	מ- 800,000
(5)279	(5)1,625	1	(5)231	(5)1,398	1	מעל 1,600,000	
32,281	80,643	623,865	31,811	84,113	641,535	סך הכל	

- (1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגד הציבור בסך של 81,216 מיליון ש"ח, 1,876 מיליון ש"ח ו-1,021 מיליון ש"ח, בהתאמה (31.12.2016 - 78,175 מיליון ש"ח, 1,516 מיליון ש"ח ו-952 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של לווה.
- (4) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.
- (5) סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני בניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלת חבות לווה בודד הסתכם ב-696 מיליון ש"ח (31.12.2016 - 718 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

הבנק				המאוחד				
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרת החוזים ⁽¹⁾		יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרת החוזים ⁽¹⁾		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
								עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
1	-	110	235	1	-	119	244	אשראי תעודות
8	7	655	554	10	8	1,022	886	ערביות להבטחת אשראי
9	8	2,728	2,422	11	9	2,859	2,498	ערביות לרוכשי דירות
-	-	80	36	-	-	-	-	ערביות וכתבי שיפוי לחברות מאוחדות להבטחת אשראי שהן העניקו
16	14	3,544	3,423	17	15	3,833	3,714	ערביות והתחייבויות אחרות
-	-	2,855	2,508	-	-	2,857	2,510	מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
15	10	8,047	7,958	17	12	10,806	10,432	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
3	7	3,254	2,800	4	8	4,658	3,829	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
3	3	3,148	3,469	4	4	6,361	7,048	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	-	190	279	-	-	190	279	מסגרות להשאלות ניירות ערך
-	-	139	182	-	-	139	182	ערביות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף (ראה באור 3.25 ד', ה''))
7	5	1,802	1,478	7	5	1,978	1,601	התחייבויות להוצאת ערביות
								עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי:
-	-	107	89	-	-	107	89	ערביות (כולל לבתי משפט בקשר לתביעות העלולות להתהוות בעקבות איחויים מסוימים) וכתבי שיפוי ⁽²⁾

(1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל הליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
(במיליוני ש"ח)

המאחד						
31 בדצמבר 2017						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
39,186	-	290	209	1,241	65	37,381
10,238	196	110	1,663	4,609	1,021	2,639
813	-	-	-	-	-	813
80,378	459	244	909	3,207	9,710	65,849
675	-	-	-	-	618	57
565	565	-	-	-	-	-
1,095	1,095	-	-	-	-	-
235	235	-	-	-	-	-
1,342	613	14	102	151	57	405
1,186	442	3	2	194	4	541
4	4	-	-	-	-	-
135,717	3,609	661	2,885	9,402	11,475	107,685
113,511	466	1,099	2,942	15,714	6,037	87,253
1,133	-	3	18	161	52	899
960	-	1	1	50	319	589
5,249	-	-	-	-	4,535	714
1,318	605	9	130	132	40	402
5,162	466	10	11	89	118	4,468
127,333	1,537	1,122	3,102	16,146	11,101	94,325
8,384	2,072	(461)	(217)	(6,744)	374	13,360
-	-	503	168	6,850	(268)	(7,253)
-	-	1	26	13	-	(40)
-	-	1	7	(65)	-	57
8,384	2,072	44	(16)	54	106	6,124
-	-	2	39	182	-	(223)
-	-	2	(78)	231	-	(155)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאחד						
31 בדצמבר 2016						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
29,150	-	316	401	1,108	80	27,245
15,776	178	78	775	6,112	1,667	6,966
414	-	-	-	-	-	414
77,328	449	332	980	3,069	10,142	62,356
654	-	-	-	-	618	36
514	514	-	-	-	-	-
1,133	1,133	-	-	-	-	-
243	243	-	-	-	-	-
1,332	626	22	29	339	50	266
1,020	257	10	2	104	37	610
343	45	129	48	104	-	17
127,907	3,445	887	2,235	10,836	12,594	97,910
105,817	462	1,222	4,454	16,230	6,125	77,324
755	-	16	30	242	-	467
570	-	1	64	67	172	266
5,801	-	-	-	-	5,085	716
1,356	610	22	50	290	39	345
4,929	274	24	6	56	120	4,449
745	-	55	171	469	-	50
119,973	1,346	1,340	4,775	17,354	11,541	83,617
7,934	2,099	(453)	(2,540)	(6,518)	1,053	14,293
-	-	(234)	-	-	-	234
-	-	711	2,805	6,564	(239)	(9,841)
-	-	12	(277)	(72)	-	337
-	-	(9)	(58)	147	-	(80)
7,934	2,099	27	(70)	121	814	4,943
-	-	22	(293)	(62)	-	333
-	-	(23)	(173)	650	-	(454)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבויות המוחזקות למכירה
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק						
31 בדצמבר 2017						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
33,551	-	87	200	1,233	304	31,727
8,685	187	110	1,388	4,405	628	1,967
813	-	-	-	-	-	813
62,916	460	218	808	2,899	9,250	49,281
2,657	2,450	-	-	-	207	-
991	991	-	-	-	-	-
222	222	-	-	-	-	-
1,363	613	14	113	151	57	415
1,030	420	-	2	194	1	413
2	2	-	-	-	-	-
112,230	5,345	429	2,511	8,882	10,447	84,616
91,035	466	1,019	2,432	14,342	5,372	67,404
4,168	-	51	163	434	575	2,945
817	-	-	-	46	318	453
3,637	-	-	-	-	3,637	-
1,322	606	9	131	134	40	402
3,157	460	2	8	74	106	2,507
104,136	1,532	1,081	2,734	15,030	10,048	73,711
8,094	3,813	(652)	(223)	(6,148)	399	10,905
-	-	492	168	6,255	(268)	(6,647)
-	-	1	26	13	-	(40)
-	-	1	7	(65)	-	57
8,094	3,813	(158)	(22)	55	131	4,275
-	-	2	39	182	-	(223)
-	-	2	(78)	231	-	(155)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
השקעות בחברות מוחזקות
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק						
31 בדצמבר 2016						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
23,332	-	179	287	969	316	21,581
13,523	174	66	616	5,881	1,138	5,648
414	-	-	-	-	-	414
61,093	449	308	880	2,849	9,674	46,933
7	-	-	-	-	-	7
2,541	2,335	-	-	-	206	-
1,019	1,019	-	-	-	-	-
219	219	-	-	-	-	-
1,342	625	16	41	341	50	269
784	232	-	2	103	1	446
45	45	-	-	-	-	-
104,319	5,098	569	1,826	10,143	11,385	75,298
84,403	462	1,136	3,985	14,868	5,462	58,490
3,576	-	56	319	670	528	2,003
296	-	-	-	55	172	69
4,019	-	-	-	-	4,019	-
1,356	612	12	51	298	39	344
3,018	269	-	5	43	108	2,593
96,668	1,343	1,204	4,360	15,934	10,328	63,499
7,651	3,755	(635)	(2,534)	(5,791)	1,057	11,799
-	-	(234)	-	-	-	234
-	-	691	2,805	5,784	(269)	(9,011)
-	-	12	(277)	(72)	-	337
-	-	(9)	(58)	147	-	(80)
7,651	3,755	(175)	(64)	68	788	3,279
-	-	22	(293)	(62)	-	333
-	-	(23)	(173)	650	-	(454)

נכסים
מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעות בחברות מוחזקות
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה
סך כל הנכסים
התחייבויות
פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

באור 31 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופת פרעון⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים					המאוחז
31 בדצמבר 2017					
מעל שלוש שנים	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שלושה חודשים ועד שנה ⁽⁵⁾	מעל חודש ועד שלושה חודשים ⁽⁵⁾	עם דרישה ועד חודש ⁽⁵⁾	
במיליוני ש"ח					
8,444	11,101	12,740	6,188	54,111	מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)
2,409	3,862	10,716	7,913	77,202	נכסים
6,035	7,239	2,024	(1,725)	(23,091)	התחייבויות
(18)	20	16	133	(7,749)	הפרש
-	11	(15)	60	84	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
6,017	7,270	2,025	(1,532)	(30,756)	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
					הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים
					מטבע חוץ
459	954	2,201	2,521	3,666	נכסים
60	140	1,499	1,621	17,019	התחייבויות
399	814	702	900	(13,353)	הפרש
255	562	883	174	(8,598)	מזה: הפרש בדולר
-	-	-	-	196	מזה: הפרש בגין פעילות חוץ
18	(20)	(16)	(133)	7,749	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	(11)	15	(60)	(84)	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
417	783	701	707	(5,688)	הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים
8,903	12,055	14,941	8,709	57,777	סך הכל
2,469	4,002	12,215	9,534	94,221	נכסים*
6,434	8,053	2,726	(825)	(36,444)	התחייבויות**
7,369	10,062	11,820	7,066	17,864	הפרש
1,067	1,249	10,478	8,487	90,479	* מזה: אשראי לציבור
					** מזה: פקדונות הציבור

*31 בדצמבר 2016					
מעל שלוש שנים	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד שלושה חודשים	עם דרישה ועד חודש	
במיליוני ש"ח					
10,010	11,692	16,653	10,353	45,470	נכסים
3,565	3,258	14,466	6,932	87,079	התחייבויות
6,445	8,434	2,187	3,421	(41,609)	הפרש

* סווג מחדש.

- באור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות (כולל החוץ מאזניים) לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופה הנתרת למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. נקבעו כללים לגבי תזרימי המזומנים הנובעים מנכסים והתחייבויות ברבית משתנה שמועד ההשתנות שלהם קודם למועד הפרעון של הקרן ו/או הרבית שלהם. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.
- כולל נכסים בסך 245 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר (31.12.16 - 357 מיליון ש"ח).
- כפי שנכללה בבאור 30 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.
- שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בבאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.
- אשראי בתנאי חח"ד סווג בהתאם לתקופת מסגרת האשראי במסגרת בסך של 4,516 מיליון ש"ח (31.12.16 - 5,393 מיליון ש"ח). אשראי בחריגה מהמסגרת בסך של 202 מיליון ש"ח, סווג ללא מועד פרעון (31.12.16 - 295 מיליון ש"ח).

שיעור תשואה חוזי (4)	יתרה מאזנית (3)		סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
	סך הכל	ללא תקופת פרעון (2)(5)						
באחוזים		במיליוני ש"ח						
2.69	119,351	307	128,815	2,204	10,040	13,656	4,586	5,745
1.08	105,451	91	106,427	54	246	1,858	754	1,413
	13,900	216	22,388	2,150	9,794	11,798	3,832	4,332
	(7,521)	-	(7,598)	-	-	-	-	-
	17	-	140	-	-	-	-	-
	6,396	216	14,930	2,150	9,794	11,798	3,832	4,332
2.11	12,757	48	13,360	1	237	2,259	706	356
1.38	20,345	-	20,550	-	-	120	33	58
	(7,588)	48	(7,190)	1	237	2,139	673	298
	(6,883)	17	(5,429)	1	26	496	566	206
	196	-	196	-	-	-	-	-
	7,521	-	7,598	-	-	-	-	-
	(17)	-	(140)	-	-	-	-	-
	(84)	48	268	1	237	2,139	673	298
2.65	132,108	355	142,175	2,205	10,277	15,915	5,292	6,101
1.09	125,796	91	126,977	54	246	1,978	787	1,471
	6,312	264	15,198	2,151	10,031	13,937	4,505	4,630
2.92	79,919	246	88,846	2,186	9,799	12,658	4,508	5,514
0.82	113,045	-	113,256	-	54	253	625	564

שיעור תשואה חוזי	סך הכל	ללא תקופת פרעון (2)	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
באחוזים								במיליוני ש"ח
2.63	124,462	411	134,151	2,141	9,357	16,020	5,165	7,290
1.88	118,627	81	120,597	115	162	1,944	1,126	1,950
	5,835	330	13,554	2,026	9,195	14,076	4,039	5,340

באור 31 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופת פרעון⁽¹⁾ (המשך)
(במיליוני ש"ח)

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים					הבנק
31 בדצמבר 2017 ⁽⁵⁾					
ממל שנתיים ועד שלוש שנים	ממל שנה ועד שנתיים	ממל שלושה חודשים ועד שנה ⁽⁵⁾	ממל חודש ועד שלושה חודשים ⁽⁵⁾	עם דרישה ועד חודש ⁽⁵⁾	
במיליוני ש"ח					
5,287	7,816	8,112	4,671	47,301	מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)
2,475	4,410	9,382	6,824	57,702	נכסים
2,812	3,406	(1,270)	(2,153)	(10,401)	התחייבויות
(18)	20	16	653	(7,662)	הפרש
-	11	(15)	60	84	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
2,794	3,437	(1,269)	(1,440)	(17,979)	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
					הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים
					מטבע חוץ
423	892	2,094	2,064	3,579	נכסים
63	141	1,387	1,500	15,737	התחייבויות
360	751	707	564	(12,158)	הפרש
258	621	737	335	(9,383)	מזה: הפרש בדולר
18	(20)	(16)	(653)	7,662	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	(11)	15	(60)	(84)	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
378	720	706	(149)	(4,580)	הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים
					סך הכל
5,710	8,708	10,206	6,735	50,880	נכסים*
2,538	4,551	10,769	8,324	73,439	התחייבויות**
3,172	4,157	(563)	(1,589)	(22,559)	הפרש
5,180	7,319	7,695	5,252	15,595	* מזה: אשראי לציבור
1,422	1,557	8,866	7,633	69,594	** מזה: פקדונות הציבור

*31 בדצמבר 2016				
ממל שנתיים ועד שלוש שנים	ממל שנה ועד שנתיים	ממל שלושה חודשים ועד שנה	ממל חודש ועד שלושה חודשים	עם דרישה ועד חודש
במיליוני ש"ח				
7,176	8,653	13,155	7,494	37,837
3,689	3,277	12,968	5,850	66,173
3,487	5,376	187	1,644	(28,336)

* סווג מחדש.

- באור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות (כולל החוץ מאזניים) לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופה הנתרת למועד הפרעון החוזי של כל תזרים. נקבעו כללים לגבי תזרימי המזומנים הנובעים מנכסים והתחייבויות ברבית משתנה שמועד ההשתנות שלהם קודם למועד הפרעון של הקרן ו/או הרבית שלהם. הנתונים מוצגים בניכוי ההשפעה של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי.
- כולל נכסים בסך 205 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר (31.12.16 - 313 מיליון ש"ח).
- כפי שנכללה בבאור 30 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.
- שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בבאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.
- אשראי בתנאי חח"ד סווג בהתאם לתקופת מסגרת האשראי במסגרת בסך של 3,163 מיליון ש"ח (31.12.16 - 4,015 מיליון ש"ח). אשראי בחריגה מהמסגרת בסך של 162 מיליון ש"ח, סווג ללא מועד פרעון (31.12.16 - 250 מיליון ש"ח).

שיעור תשואה חוזי (4)	יתרה מאזנית (3)		סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
	סך הכל	ללא תקופת פרעון (2)(5)						
באחוזים		במיליוני ש"ח						
2.84	95,248	159	103,463	2,196	9,372	11,132	3,437	4,139
1.74	83,780	91	84,771	53	203	1,689	708	1,325
	11,468	68	18,692	2,143	9,169	9,443	2,729	2,814
	(6,916)	-	(6,994)	-	-	-	-	-
	17	-	140	-	-	-	-	-
	4,569	68	11,841	2,143	9,169	9,443	2,729	2,814
2.14	11,637	47	12,190	1	237	1,853	705	342
1.82	18,824	-	19,036	-	-	107	48	53
	(7,187)	47	(6,846)	1	237	1,746	657	289
	(6,289)	18	(6,002)	-	26	631	563	210
	6,916	-	6,991	-	-	-	-	-
	(17)	-	(140)	-	-	-	-	-
	(288)	47	5	1	237	1,746	657	289
2.79	106,885	206	115,653	2,197	9,609	12,985	4,142	4,481
1.74	102,604	91	103,807	53	203	1,796	756	1,378
	4,281	115	11,846	2,144	9,406	11,189	3,386	3,103
2.92	62,456	206	70,039	2,178	9,137	10,236	3,429	4,018
1.17	90,569	-	90,808	-	25	161	600	950

שיעור תשואה חוזי	סך הכל	ללא תקופת פרעון (2)	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
באחוזים								במיליוני ש"ח
2.64	99,221	259	107,538	2,134	8,825	13,387	4,009	4,868
2.00	95,325	81	96,882	110	114	1,754	1,112	1,835
	3,896	178	10,656	2,024	8,711	11,633	2,897	3,033

באור 32א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
(במיליוני ש"ח)

המאוחד				
31 בדצמבר 2017				
סך הכל	שווי הוגן ⁽¹⁾			יתרה במאזן
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
39,188	70	38,533	585	39,186
10,316	119	6,568	3,629	10,238
813	-	813	-	813
80,452	75,544	1,366	3,542	80,378
674	633	41	-	675
1,342	276	335	731	1,342
707	284	-	423	707
133,492	76,926	47,656	8,910	(3)133,339
113,747	18,477	92,613	2,657	113,511
1,157	80	1,077	-	1,133
971	75	188	708	960
5,470	754	-	4,716	5,249
1,318	42	546	730	1,318
4,080	2,193	1,366	521	4,082
126,743	21,621	95,790	9,332	(3)126,253

נכסים פיננסיים	
מזומנים ופקדונות בבנקים	
ניירות ערך ⁽²⁾	
ניירות ערך שנשאלו	
אשראי לציבור, נטו	
אשראי לממשלה	
נכסים בגין מכשירים נגזרים	
נכסים פיננסיים אחרים	
סך הכל הנכסים הפיננסיים	
התחייבויות פיננסיות	
פקדונות הציבור	
פקדונות מבנקים	
פקדונות הממשלה	
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
התחייבויות פיננסיות אחרות	
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות	

33	33	-	-	33
1,166	1,166	-	-	1,166

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾	

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 12, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 14,116 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,202 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 32.ב-32.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 32א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאוחד				
31 בדצמבר 2016				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
29,146	84	28,480	582	29,150
15,818	123	7,274	8,421	15,776
414	-	414	-	414
76,913	73,038	1,030	2,845	77,328
644	608	36	-	654
1,332	248	386	698	1,332
484	246	-	238	484
298	298	-	-	298
125,049	74,645	37,620	12,784	⁽³⁾ 125,436
105,922	16,248	87,690	1,984	105,817
757	28	729	-	755
586	90	323	173	570
6,013	848	-	5,165	5,801
1,356	42	616	698	1,356
3,904	2,383	1,030	491	3,906
745	745	-	-	745
119,283	20,384	90,388	8,511	⁽³⁾ 118,950

המאוחד				
31 בדצמבר 2016				
שווי הוגן ⁽¹⁾				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן
29,146	84	28,480	582	29,150
15,818	123	7,274	8,421	15,776
414	-	414	-	414
76,913	73,038	1,030	2,845	77,328
644	608	36	-	654
1,332	248	386	698	1,332
484	246	-	238	484
298	298	-	-	298
125,049	74,645	37,620	12,784	⁽³⁾ 125,436
105,922	16,248	87,690	1,984	105,817
757	28	729	-	755
586	90	323	173	570
6,013	848	-	5,165	5,801
1,356	42	616	698	1,356
3,904	2,383	1,030	491	3,906
745	745	-	-	745
119,283	20,384	90,388	8,511	⁽³⁾ 118,950

נכסים פיננסיים

מזומנים ופקדונות בבנקים
 ניירות ערך⁽²⁾
 ניירות ערך שנשאלו
 אשראי לציבור, נטו
 אשראי לממשלה
 נכסים בגין מכשירים נגזרים
 נכסים פיננסיים אחרים
 נכסים מוחזקים למכירה
 סך הכל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות

פקדונות הציבור
 פקדונות מבנקים
 פקדונות הממשלה
 אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 התחייבויות פיננסיות אחרות
 התחייבויות מוחזקות למכירה
 סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

33	33	-	-	33
1,166	1,166	-	-	1,166

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 12, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 18,609 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,020 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 32.ב-32.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 32א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית. בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי רבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הרבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. היוון תזרים המזומנים כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים במקום מועדי הפרעון החוזיים, הגדילו את השווי ההוגן של המשכנתאות ב-46 מיליון ש"ח. על פי התזרים המקורי, שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים, ביום 31 בדצמבר 2017 הגיע מח"מ הנכסים במגזר השקלי הלא צמוד ל-0.54 שנים, ובמגזר הצמוד מדד ל-3.22 שנים, לעומת 0.46 שנים ו-2.55 שנים בהתאמה לאחר התחשבות בתחזית לפרעונות מוקדמים. מספרי השוואה ל-31 בדצמבר 2016 לא סווגו מחדש.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

באור 332 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2017				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
4,143	-	-	2,533	1,610
1,932	-	-	1,932	-
106	-	-	-	106
511	-	-	511	-
300	-	-	300	-
358	-	-	124	234
853	-	-	853	-
75	-	-	-	75
8,278	-	-	6,253	2,025
442	-	-	-	442
28	-	-	28	-
38	-	-	-	38
21	-	-	21	-
2	-	-	-	2
531	-	-	49	482
3,542	-	-	-	3,542
22	-	22	-	-
213	-	10	199	4
494	-	244	128	122
612	-	-	8	604
1	-	-	-	1
1,342	-	276	335	731
423	-	-	-	423
14,116	-	276	6,637	7,203
2,657	-	-	-	2,657
708	-	-	-	708
2	-	2	-	-
229	-	-	225	4
482	-	40	321	121
612	-	-	8	604
1	-	-	-	1
1,326	-	42	554	730
423	-	-	-	423
98	-	-	-	98
521	-	-	-	521
5,212	-	42	554	4,616

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב של ממשלות ישראל
אגרות חוב של ממשלות זרות
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב של ממשלות ישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

באור 332 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2016				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיצוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
7,434	-	-	1,930	5,504
2,160	-	-	*2,160	-
259	-	-	-	259
1,752	-	-	*1,752	-
409	-	-	409	-
718	-	-	194	524
435	-	-	*435	-
52	-	-	4	48
13,219	-	-	6,884	6,335
946	-	-	-	946
4	-	-	-	4
4	-	-	4	-
7	-	-	-	7
11	-	-	11	-
3	-	-	-	3
975	-	-	15	960
2,845	-	-	-	2,845
23	-	23	-	-
238	-	10	213	15
445	-	215	157	73
625	-	-	16	609
1	-	-	-	1
1,332	-	248	386	698
238	-	-	-	238
18,609	-	248	7,285	11,076
1,984	-	-	-	1,984
173	-	-	-	173
3	-	3	-	-
279	-	-	264	15
464	-	39	352	73
625	-	-	16	609
1	-	-	-	1
1,372	-	42	632	698
238	-	-	-	238
253	-	-	-	253
491	-	-	-	491
4,020	-	42	632	3,346

נכסים	
ניירות ערך זמינים למכירה:	
אגרות חוב של ממשלות ישראל	
אגרות חוב של ממשלות זרות	
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים	
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)	
אגרות חוב של אחרים בישראל	
אגרות חוב של אחרים זרים	
מניות של אחרים	
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	
ניירות ערך למסחר:	
אגרות חוב של ממשלות ישראל	
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים	
אגרות חוב של אחרים בישראל	
אגרות חוב של אחרים זרים	
מניות של אחרים	
סך הכל ניירות ערך למסחר	
אשראי בגין השאלת ניירות ערך	
נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
חוזי רבית שקל-מדד	
חוזי רבית אחרים	
חוזי מטבע חוץ	
חוזי מניות	
חוזי סחורות ואחרים	
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים	
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף	
סך הכל נכסים	
התחייבויות	
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות	
פקדונות הממשלה	
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:	
חוזי רבית שקל-מדד	
חוזי רבית אחרים	
חוזי מטבע חוץ	
חוזי מניות	
חוזי סחורות ואחרים	
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
התחייבויות אחרות	
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף	
מכירת ניירות ערך בחסר	
סך הכל התחייבויות אחרות	
סך הכל התחייבויות	

* סווג מחדש

באור 332 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
 (במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2017				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1
(13)	52	52	-	-

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2016				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1
19	65	65	-	-

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 32ג - שינויים בפרויטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2017	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
2	22	-	-	(3)	-	2	23
4	10	-	-	(4)	-	4	10
126	244	-	-	(1,308)	66	1,271	215
132	276	-	-	(1,315)	66	1,277	248
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
(2)	2	-	-	(3)	-	(2)	3
(2)	40	-	-	(1)	-	(2)	39
(4)	42	-	-	(4)	-	(4)	42

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2016							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2016	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
3	23	-	-	(8)	-	4	27
5	10	-	-	(5)	-	5	10
95	215	-	-	(2,105)	62	2,017	241
103	248	-	-	(2,118)	62	2,026	278
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
-	3	-	-	(5)	-	-	8
(6)	39	-	-	(27)	-	(6)	60
(6)	42	-	-	(32)	-	(6)	68

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 32 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 31 בדצמבר 2017				
טוח	ממוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
באחוזים				
(0.42)-(0.30)	(0.32)	22	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.30-4.96	1.90	10	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(0.52)-(0.42)	(0.39)	60	1. רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.05-4.96	1.53	184	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.69)-2.29	(0.27)	2	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(0.82)-(0.26)	(0.71)	40	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
		52	שווי הוגן של בטחונות	

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
 נכסים בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רבית שקל-מדד
 - חוזי רבית אחר
 - חוזי מטבע חוץ

התחייבויות
 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רבית שקל מדד
 - חוזי מטבע חוץ

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
 אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

ליום 31 בדצמבר 2016				
טוח	ממוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
באחוזים				
(0.84)-0.89	0.10	23	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.30-5.01	1.90	10	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(0.98)-0.59	(0.58)	52	1. רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.05-5.01	1.48	163	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.84)-1.91	(0.50)	3	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(0.75)-(0.17)	(0.50)	39	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
		66	שווי הוגן של בטחונות	

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
 נכסים בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רבית שקל-מדד
 - חוזי רבית אחר
 - חוזי מטבע חוץ

התחייבויות
 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי רבית שקל מדד
 - חוזי מטבע חוץ

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
 אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קטיון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
- סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שכל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

באור 33 - בעלי עניין וצדדים קשורים
(במיליוני ש"ח)

א. יתרות

31 בדצמבר 2017				
בעלי עניין ⁽¹⁾				
מחזיקי מניות				
אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾		
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	
-	-	-	-	אשראי לציבור
-	-	-	-	השקעה בחברה כלולה ⁽⁹⁾
-	-	-	-	נכסים אחרים
15	9	8	5	פקדונות הציבור
-	-	-	-	התחייבויות אחרות
-	-	3,754	3,754	מניות (כלול בהון) ⁽¹⁰⁾
-	-	-	-	סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ⁽⁹⁾⁽¹¹⁾

31 בדצמבר 2016				
בעלי עניין ⁽¹⁾				
מחזיקי מניות				
אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾		
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	
-	-	-	-	ניירות ערך ⁽⁹⁾
-	-	-	-	אשראי לציבור
-	-	-	-	השקעה בחברה כלולה ⁽⁹⁾
-	-	-	-	נכסים אחרים
-	-	5	5	פקדונות הציבור
-	-	-	-	התחייבויות אחרות
-	-	3,583	3,539	מניות (כלול בהון) ⁽¹⁰⁾
-	-	-	-	סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ⁽⁹⁾⁽¹¹⁾

הערות לטבלה ראה עמוד 230.

צדדים קשורים המוחזקים על ידי הבנק ⁽¹⁾				בעלי עניין ⁽¹⁾					
אחרים ⁽⁸⁾		חברה כלולה ⁽⁷⁾		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		אחרים ⁽⁶⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾	
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן
61	61	900	900	-	-	79	78	13	12
-	-	565	565	-	-	-	-	-	-
206	206	1	1	-	-	15	15	-	-
231	137	4	4	-	-	117	18	19	13
-	-	2	-	-	-	-	-	34	34
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	27	6	6	8	8	63	63	3	3

צדדים קשורים המוחזקים על ידי הבנק ⁽¹⁾				בעלי עניין ⁽¹⁾					
אחרים ⁽⁸⁾		חברה כלולה ⁽⁷⁾		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		אחרים ⁽⁶⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾	
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
2	2	800	800	86	71	-	-	15	15
-	-	514	514	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	9	6	-	-	-	-
125	92	4	3	-	-	86	85	18	11
-	-	3	2	-	-	-	-	31	31
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	3	6	6	-	-	4	4	4	3

באור 33 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. תמצית תוצאות עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

נושאי משרה (4)			אחרים (3)			בעלי שליטה (2)			בעלי עניין (1)		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
33	35	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(33)	(35)	(33)	-	-	6	-	-	-	-	-	-

* פירוט בסעיף קטן ד. להלן.
** פירוט בסעיף קטן ג. להלן.

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין (מהתאגיד הבנקאי ומחברות מוחזקות)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	
נושאי משרה (4)		נושאי משרה (4)		נושאי משרה (4)	
מספר מקבלי ההטבות	סך ההטבות	מספר מקבלי ההטבות	סך ההטבות	מספר מקבלי ההטבות	סך ההטבות
17	**28	17	**30	19	**28
13	5	12	5	12	5

* לא כולל מס שחר.
** מזה: הטבות עובד לזמן קצר - 25 מיליון ש"ח (2016 - 26 מיליון ש"ח, 2015 - 26 מיליון ש"ח), הטבות אחרות לאחר סיום העסקה - 3 מיליון ש"ח (2016 - 4 מיליון ש"ח, 2015 - 2 מיליון ש"ח).

הערות:

- בעל עניין, צד קשור, איש קשור - כהגדרתו בסעיף 80.ד בהוראות הדיווח לציבור.
- מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם - בהתאם לסעיף 80.ד(1) בהוראות הדיווח לציבור.
- מחזיקים אחרים - לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי, ומי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מנהלו הכללי - בהתאם לסעיף 80.ד(2) בהוראות הדיווח לציבור.
- נושאי משרה - בהתאם לסעיף 80.ד(3) בהוראות הדיווח לציבור.
- על בסיס היתרות בסופי החודשים.
- בהתאם לסעיף 80.ד(4) בהוראות הדיווח לציבור, תאגידי, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין לפי חוק ניירות ערך, מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם, או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים.
- חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת - בהתאם לסעיף 80.ד(7) בהוראות הדיווח לציבור.
- בהתאם לסעיף 80.ד(8) בהוראות הדיווח לציבור.
- פירוט של סעיפים אלה כלול גם בבאורים כדלקמן: באור 12 - ניירות ערך, באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ובאור 26 - ערבויות.
- אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון התאגיד הבנקאי.
- סיכויי אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.
- לרבות מי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של הבנק או את מנהלו הכללי.
- לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם ב-IAS24.
- תאגידי, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם, מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.
- צדדים העומדים בהגדרת צד קשור על פי IAS24 שלא נכללו בעמודות אחרות וצד שפעילותו של הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות בהיקף משמעותי בעסקיו.

צדדים קשורים המוחזקים על ידי הבנק ⁽¹⁾						בעלי עניין		
אחרים ⁽⁸⁾			חברה כלולה ⁽⁷⁾			אחרים ⁽⁶⁾		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
-	-	1	3	3	7	-	-	-
-	-	1	-	-	1	-	-	1
-	-	-	2	1	-	11	10	6
-	-	2	1	2	8	(11)	(10)	(5)

ד. הכנסות רבית, נטו בעסקאות של התאגיד הבנקאי וחברות מאוחדות שלו עם בעלי עניין וצדדים קשורים*

מזה: חברה כלולה			המאוחד			בגין נכסים מאשראי לציבור סך כל ההכנסות רבית, נטו
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	2015	2016	2017	
3	3	7	3	3	8	
3	3	7	3	3	8	

* למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 33.ה להלן.
הערות לטבלה ראה עמוד 230.

ה. רכישת השליטה בבנק

ביום 19 בספטמבר 2003, הועברה השליטה בחברת פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי"), החברה האם של הבנק, שהחזיקה ב-48.3% בהון וב-67.2% בזכויות ההצבעה בבנק, באופן שחברת Palimon B.V (להלן - "פלימון"), שהחזיקה ב-51.89% מההון וב-70.59% בזכויות ההצבעה בפיבי, העבירה אל בינוהון בע"מ (להלן - "בינוהון") וקבוצת ליברמן האוסטרלית את המניות של פלימון בפיבי, בשיעור של 55% לבינוהון שבשליטת צדיק בינו ו-45% לקבוצת ליברמן (המורכבת ממשפחת מיכאל והלן אבלס וממשפחת ליברמן, (ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן) באמצעות אינסטנז הולדינגס בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ בחלקים שווים ביניהן). בין הרוכשים קיים הסכם הצבעה ושיתוף פעולה. המכירה נעשתה בעסקה מחוץ לבורסה.

העברת השליטה בבנק נעשתה בהתאם להיתר נגיד בנק ישראל, מיום 27 באוגוסט 2003, לרכישת שליטה ואמצעי שליטה בחברת פי.ב.י. אחזקות בע"מ ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, שניתן לפי חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981.

בהיתר נקבעו תנאים שונים והתחייבויות שונות לגבי אופן החזקת אמצעי השליטה, העברתם והיחסים בין מקבלי ההיתר לבין פיבי ולבין הבנק. ההיתר קובע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 31 במרס 2003 וכי אם ייצברו הפסדים לאחר מועד זה - לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה. יתרת העודפים שהיו ניתנים לחלוקה נכון ליום 31 במרס 2003 הסתכמה בסך 2,391 מיליון ש"ח.

עוד קובע ההיתר, כי מינוי יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק יהיה כפוף להסכמת המפקח על הבנקים.

כמו כן נקבע, כי מקבלי ההיתר, לרבות קרוביהם ותאגידים בשליטת מי מהם, לא יקבלו דמי ניהול או כל תמורה והטבה אחרת, מהבנק או מתאגידים שבשליטת הבנק, אולם הם יהיו רשאים לתת שירותים הניתנים כרגיל על ידי נותנם ובמחירי שוק, לאחר הודעה מראש למפקח על הבנקים וקבלת אישורו, בתנאים הנקובים בהיתר. הוראה זו אינה חלה על גמול לדירקטורים המשולם בסכום זהה לכל הדירקטורים בבנק.

בהתאם לתיקון בהיתר משנת 2008, המחזיקים בבינוהון יכול שיהיו מר צדיק בינו ו/או ילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו שמואלי ודפנה בינו אור (להלן, ביחד - "ילדי בינו"). בהתאם לדיווח פיבי, מאז 2015 מר צדיק בינו וילדי בינו מחזיקים בחלקים שווים באמצעי השליטה בבינוהון (כל אחד מהם מחזיק 25%).

ביום 24 במרס 2013 אינסטנז הולדינגס העבירה לאינסטנז מספר 2 בע"מ (להלן - "אינסטנז 2"), בעסקה מחוץ לבורסה, 4,139,233 ממניות פיבי, המהוות 15.77% מההון המונפק והנפרע של פיבי ומלוא החזקותיה של אינסטנז הולדינגס בפיבי. אינסטנז 2 הינה חברה שהתאגדה בישראל בבעלות מלאה של Sing Acquisitions Pte. Ltd (להלן - "סינג"), שהינה חברה שהתאגדה בסינגפור ונשלטת באופן מלא (באמצעות גופים אוסטרליים) על ידי ה"ה הלן ומיכאל (מייקל) אבלס, אשר שולטים באופן מלא גם באינסטנז הולדינגס (באמצעות אותם גופים אוסטרליים). המניות שהועברו מוחזקות בנאמנות עבור אינסטנז 2 על ידי גיא חברה לנאמנות ולניהול בע"מ. עם העברת המניות אינסטנז 2 הצטרפה כצד להסכם בעלי המניות בין אינסטנז הולדינגס, בינוהון ודולפין אנרגיות, כפי שתוקן מעת לעת, ואינסטנז הולדינגס ממשיכה להיות צד להסכם בעלי המניות והינה ערבה להתחייבויות אינסטנז 2. כמו כן, ההיתר תוקן כך שאופן החזקה של מקבלי ההיתר הנזכרים לעיל בפיבי יהיה באמצעות סינג ואינסטנז 2 במקום I Instanz Pty LTD ואינסטנז הולדינגס.

בהתאם לדיווח פיבי, נכון למועד הדוחות, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהון בע"מ - 38.29%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 15.66% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

1) הסכם ההעסקה של מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר-צדיק, היה לתקופה של חמש שנים החל מיום 19 במרס 2007 כאשר נקבע כי בתום תקופת ההסכם המקורי, יימשך ההסכם לתקופה בלתי קצובה, וכל צד יהיה רשאי להביאו לסיומו בהודעה כתובה של שלושה חודשים מראש. בעקבות פרסום חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן - "חוק התגמול"), ביום 20 בנובמבר 2016, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק, את תנאי ההעסקה של מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר צדיק, החל מיום 12 באוקטובר 2016 (להלן - "יום התחילה"). בשים לב להוראות חוק התגמול (להלן - "תנאי ההעסקה"), כאשר אין בתנאי ההעסקה כדי לפגוע בזכויות שנצברו למנכ"ל עד ליום התחילה.

בהתאם לתנאי ההעסקה, תקרת התגמול הקבוע השנתי של מנכ"ל הבנק תעמוד על התקרה הקבועה בסעיף 2(א) לחוק התגמול (לא כולל תשלומים והפרשות בגין פיצויי פיטורים ותשלום פנסיוני על פי דין, כמפורט בתנאי ההעסקה). ככל שהתקרה המותרת לפי חוק התגמול (לרבות לפי סעיף 2(ב) לחוק) תאפשר זאת, יגדל רכיב התגמול הקבוע של המנכ"ל ברכיב קבוע נוסף, שלא יעלה על 2.5 משכורת חודשיות לשנה. בגין רכיב התגמול הקבוע הנוסף יבוצעו על ידי הבנק תשלומים והפרשות לפיצויי פיטורים ותשלום פנסיוני על פי דין.

משכורתה של המנכ"ל צמודה למדד המחירים לצרכן בהתאם לחוק התגמול. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד. המנכ"ל זכאית להפרשות סוציאליות לביטוח מנהלים או לקופת גמל, לקרן השתלמות, לדמי הבראה ולהחזר הוצאות הקשורות במילוי תפקידה, וחופשה שנתית וחופשת מחלה בהתאם לתנאי העסקתה. המנכ"ל זכאית לרכב של הבנק. למנכ"ל

הזכות לבקש לערוך שינויים במשכורת החודשית ו/או בתנאים הנלווים, בכפוף לשינויים והתאמות מקבילים, ובכפוף לכל דין ולתקרת התגמול הקבוע (כהגדרתה בתנאי ההעסקה).

בהתאם לתנאי ההעסקה, הבנק או המנכ"ל יהיו רשאים להודיע, בכל עת במהלך תקופת ההעסקה, לצד האחר על סיום ההעסקה, במועד שיחול לפחות 3 חודשים מראש. בתקופת ההודעה המוקדמת, ככל שהמנכ"ל עבדה במהלכה, תהיה המנכ"ל זכאית למשכורת החודשית ולתנאים הנלווים. עלות המשכורת החודשית והתנאים הנלווים בתקופת ההודעה המוקדמת הופרשה במלואה בדוחות הכספיים של הבנק קודם ליום התחילה ותשולם למנכ"ל, על פי הפרשה האמורה, ככל שהבנק יחליט שלא להעסיק את המנכ"ל בתקופת ההודעה המוקדמת.

בתנאי ההעסקה הוגדרה תקופת הגבלת תחרות של 3 חודשים במשכורת מלאה, אשר עלותה כחלק מתנאי ההעסקה הקודמים של המנכ"ל הופרשה בדוחות הכספיים של הבנק עובר ליום התחילה, ותשולם למנכ"ל, על פי הפרשה האמורה, במקרה של סיום יחסי עובד - מעביד בהתאם לתנאי ההעסקה.

ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להעניק למנכ"ל מענק שנתי בסך כספי שלא יעלה על סך של 2 משכורות חודשיות, אם מצאו כי קיימים טעמים מצדיקים זאת, בכפוף לתקרה המותרת לפי סעיף 2(ב) לחוק התגמול.

עבור תקופת העסקתה, החל מיום התחילה, תהיה המנכ"ל זכאית לפיצויי פיטורים על פי חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 ותקנותיו, על בסיס המשכורת החודשית, כפי שתהיה במועד סיום יחסי עובד - מעביד או לכספים והזכויות שיצטברו לזכותה בהסדר הפנסיוני בגין הפרשות לפיצויי פיטורים במהלך התקופה לאחר יום התחילה, לפי הגבוה מבין השניים. המנכ"ל זכאית לפיצויי פיטורים לפי דין ופיצויי פיטורים מוגדלים עבור תקופת העסקתה עד ליום התחילה, שהופרשו בדוחות הכספיים של הבנק באופן שוטף עד ליום התחילה, הופקדו בקופות עבודה וישוחררו לידיה במועד סיום יחסי העבודה.

(2) ביום 1 בינואר 2017 מונתה גברת אירית איזקסון לדירקטורית וליו"ר דירקטוריון הבנק. מינויה כדירקטורית אושר גם באסיפה הכללית מיום 23 בפברואר 2017, ונקבע לתקופה של עד שלוש שנים ממועד אישור האסיפה.

תנאי ההעסקה של יו"ר הדירקטוריון, גב' אירית איזקסון, הם לתקופה בלתי קצובה, וכל צד יהיה רשאי להביא לסיומו בהודעה כתובה של שלושה חודשים. תקרת התגמול הקבוע השנתי של יו"ר הדירקטוריון עומדת על 2.26 מיליון ש"ח (לא כולל תשלומים והפרשות בגין פיצויי פיטורים ותשלום פנסיוני על פי דין ולא כולל הפרשה בגין תקופת אי תחרות, כמפורט בתנאי ההעסקה).

משכורתה של יו"ר הדירקטוריון צמודה למדד המחירים לצרכן בהתאם לחוק התגמול. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד. יו"ר הדירקטוריון זכאית להפרשות סוציאליות לביטוח מנהלים או לקופת גמל, לקרן השתלמות, לדמי הבראה ולהחזר הוצאות הקשורות במילוי תפקידה, וחופשה שנתית וחופשת מחלה בהתאם לתנאי ההעסקה. יו"ר הדירקטוריון זכאית לרכב של הבנק. ליו"ר הדירקטוריון הזכות לבקש לערוך שינויים במשכורת החודשית ו/או בתנאים הנלווים, בכפוף לשינויים והתאמות מקבילים, ובכפוף לכל דין ולתקרת התגמול הקבוע (כהגדרתה בתנאי ההעסקה).

בתנאי ההעסקה של יו"ר הדירקטוריון הוגדרה תקופת הגבלת תחרות מדורגת במשכורת מלאה (ללא תנאים נלווים למעט הרכב) שתעמוד על חודש במקרה שסיום ההעסקה יהיה במהלך השנה הראשונה להעסקתה, על חודשיים במקרה שסיום ההעסקה יהיה במהלך השנה השנייה להעסקתה, ושלושה חודשים במקרה שסיום ההעסקה יהיה במהלך השנה השלישית ואילך. לדירקטוריון הבנק שמורה הזכות לוותר על תקופת הצינון או חלקה ובמקרה כזה לא תהיה זכאית יו"ר הדירקטוריון לתשלום כאמור.

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

246	פירוט היקף התשלומים למבקרת הפנימית הראשית ורכיביהם	1
249	שכר רואי החשבון המבקרים	2
250	שכר נושאי משרה בכירה	3
257	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	4
262	תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק	5
264	המבנה הארגוני של הבנק	6
263	רכוש קבוע	7
265	נתונים לגבי מצבת כח האדם בקבוצה	8
265	נתונים לגבי מצבת כח האדם בקבוצה לפי מגזרי פעילות	9
281	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	10
285	נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי	11
286	נספח 3 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2016-2017 - מידע רב רבעוני	12
287	נספח 4 - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי	13
287	נספח 5 - מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2016-2017 - מידע רב רבעוני	14